

Powering
the decade
of electrification

..... Inhoud

interview	4	5. Safety	52
1. The Elia group	9	5.1. Managementbenadering	53
1.1. De ondernemingen binnen Elia groep	9	5.2. Gezondheids- en veiligheidstraining	55
1.1.1. Structuur	9	5.3. Inspecties	56
1.1.2. Businessmodel	10	5.4. Ongevallen	57
1.1.3. Grootte van de groep	12	6. Suppliers and human rights	58
1.2. Het transmissienet	13	6.1. Managementbenadering	59
1.2.1. Lengte van de lijnen	13	6.2. Leveranciers en uitgaven in de eurozone	59
1.2.2. Hoogspannings-en schakelstations	13	6.3. Mensenrechten	61
1.3. Grondbeginselen	14	7. Stakeholder engagement	62
1.3.1. Lidmaatschappen	14	7.1. Managementbenadering	63
1.3.2. Waarden, principes en normen	15	7.2. Community relations en publieke acceptatie	65
1.3.3. Rollen en verantwoordelijkheden binnen de groep	17	7.3. Stakeholderdialogen	68
1.3.4. Wettelijk en regelgevend kader	19	7.4. Samenwerking en innovatie	71
1.3.5. Anticorruptie	20	7.5. Engagement tegenover de samenleving	73
1.3.6. Risicobeheer	21	8. Environmental aspects	76
1.3.7. Politieke invloed	21	8.1. Managementbenadering	77
1.3.8. Veiligheid en beheer van noodsituaties	23	8.2. Uitstoot	79
1.3.9. Betrouwbaarheid van het net	26	8.2.1. Uitstoot van broeikasgassen	79
2. Strategie	28	8.2.2. Energieverbruik	83
2.1. Materialiteit en doelstellingen	29	8.2.3. Elektrische en magnetische velden	84
2.2. ActNow – het duurzaamheidsplan van Elia groep	31	8.2.4. Lawaai	84
2.3. Groene financiering & EU-Taxonomie	33	8.3. Biodiversiteit en landschap	85
3. Energy – Market and integration of renewables	34	8.3.2. Beheer van ecologische corridors	89
3.1. Inleiding	35	8.3.3. Vogelbescherming	90
3.2. Geïnstalleerde capaciteit in onze regelzones	35	8.4. Natuurlijke hulpbronnen	91
3.3. Ontwikkeling van het aandeel van hernieuwbare energie in het elektriciteitsverbruik in onze regelzones	36	8.4.1. Water en bodem	91
3.4. Import en export van energie	37	8.4.2. Afval	92
3.5. Netverliezen in onze regelzones	38	9 Reporting on EU Taxonomy Regulation	96
4. Human resources	39	9.1 Context	97
4.1. Management-benadering	40	9.2 Economische activiteiten die wel/niet in aanmerking komen voor taxonomie	98
4.2. Personeelsbezetting	40	9.3 KPI's: omzet, CAPEX en OPEX	100
4.3. Evenwicht werk-privéleven	43	9.3.1 Omzet	100
4.4. Werknemers-enquêtes	45	9.3.2 CAPEX (kapitaaluitgaven)	100
4.5. Opleiding	45	9.3.3 OPEX (operationele uitgaven)	100
4.6. Remuneratiebeleid en incentivesystemen	46	9.3.4 Overzicht van KPI's	101
4.7. Sociale dialoog en medezeggenschap	47	10. Reference Table	102
4.8. Diversiteit, gelijke kansen & inclusie	48	10.1 GRI-index	102
		10.2 Referentietabel United Nations Global Compact	108
		Reporting parameters	109

Woord vooraf

GRI 102-50

Dit duurzaamheidsverslag biedt transparantie over de prestaties van Elia groep op het vlak van duurzaamheid en beschrijft de integratie van duurzaamheid in onze strategie (zie hoofdstuk 2. Strategie).

Dit verslag werd voorbereid in overeenstemming met de GRI-normen (GRI: Global Reporting Initiative): 'core'-optie. De GRI-normen dienen als best practices die door organisaties kunnen worden gebruikt bij hun publieke verslaglegging over hun economische, ecologische en sociale impact.

Overall waar Elia Group NV/SA communiceert over haar economische, ecologische of sociale impact, worden de relevante GRI-prestatie-indicatoren in het verslag vermeld. Gelieve de GRI-index op [pagina 102](#) te raadplegen voor een volledig overzicht van deze indicatoren.

Dit is het vierde duurzaamheidsjaarverslag van Elia Group NV/SA en het bestrijkt de periode van 1 januari 2021 tot 31 december 2021.

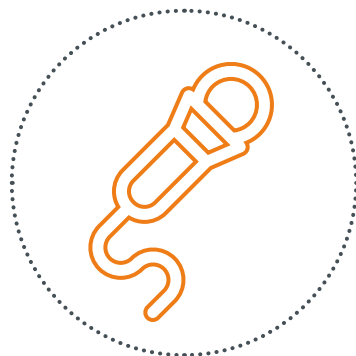
Met ons ActNow-programma wordt aandacht voor duurzaamheid een natuurlijke reflex

In het kort

- Met ons duurzaamheidsprogramma ActNow willen we maximale impact garanderen binnen vijf dimensies
- Deze dimensies zijn gelinkt aan onze opdracht en ook aan interne veranderingen die we in de hele organisatie in gang zetten
- Duurzaamheid is nu verankerd op alle bedrijfsniveaus, en er zijn specifieke governance-regelingen aan verbonden
- Wij willen onze eigen activiteiten en het elektriciteitssysteem tegen respectievelijk 2030 en 2040 decarboniseren

INTERVIEW MET CHRIS PEETERS EN
CATHERINE VANDENBORRE,
CEO EN CFO VAN ELIA GROUP.

Met het duurzaamheidsprogramma ActNow wil Elia Group niet alleen een fundamentele businesstransformatie realiseren, maar evenzeer een organisatiecultuur waar duurzaamheid integraal deel van uitmaakt. Onze missie om te werken in het belang van de samenleving wordt daarmee nog versterkt.

Hoe zorgt Elia Group ervoor dat duurzaamheid direct gelinkt is aan de businessactiviteiten?

Catherine Vandenborre: Onze belangrijkste opdracht is het versnellen van de energietransitie. De groeistrategie van Elia Group is daarom van nature gelinkt aan duurzaamheid. Maar dat neemt niet weg dat je ook moet werken aan het verduurzamen van jouw eigen activiteiten. Via de ActNow-roadmaps hebben we zowel stappen als acties geïdentificeerd.

Chris Peeters: Onze duurzaamheidsacties beperken zich niet alleen tot onze infrastructuur. In ons systeembeheer gebruiken we bijvoorbeeld steeds minder CO₂-uitstotende middelen om het evenwicht te houden. Dankzij digitalisering kunnen we batterijtechnologie en demand response integreren. We ontwikkelen ook ideeën en diensten die de decarbonisering van een aantal sectoren faciliteren. Ik denk aan de integratie van elektrische auto's en smart buildings. Zo ondersteunen we ook de duurzaamheid van onze partners.

Catherine Vandenborre: Ons duurzaamheidsprogramma ActNow focust op maximale impact op vijf dimensies. Die zijn gelinkt aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Het gaat om (1) Strijd tegen Klimaatverandering, (2) Circulaire Economie en Milieubescherming, (3) Veiligheid en Gezondheid, (4) Diversiteit, Gelijke kansen en Inclusie en (5) Governance, Ethische Waarden en Compliance. Deze dimensies zijn niet alleen gelinkt aan onze opdracht als netbeheerder maar ook aan interne veranderingen die we vooropstellen. De financiële markten kijken immers verder dan enkel de CO₂-uitstoot.

**DUURZAAMHEID WORDT
EEN BELANGRIJK
BESLISSINGSCRITERIUM.
INVESTERINGSBESLISSINGEN
ZULLEN DUS NIET LOUWER
GENOMEN WORDEN OP BASIS
VAN DE KOSTPRIJS MAAR OOK
OP BASIS VAN CO₂-EMISSIONS**

Chris Peeters

GRI 102-14

IN DE TOEKOMST WILLEN WE
ONZE FINANCIERING BASEREN
OP GROENE FINANCIËLE
INSTRUMENTEN ZOALS GREEN
BONDS OF INSTRUMENTEN
WAARVAN DE FINANCIËLE
VOORWAARDEN AFHANGEN VAN
PRESTATIE-INDICATOREN ROND
DUURZAAMHEID, DIE DAN WEER
GELINKT ZIJN AAN DE
ESG-CRITERIA.

Catherine Vandenborre

Over de financiële markten gesproken, Elia Group heeft in 2021 een audit gedaan rond taxonomie. Hoe belangrijk is groene financiering?

Catherine Vandenborre: Kiezen voor groene financiering is een bewuste keuze. Het geeft ons toegang tot een grotere groep van investeerders en bovendien zien we meer en meer dat het ook een positieve financiële impact heeft van enkele basispunten. In de toekomst willen we onze financiering baseren op groene financiële instrumenten zoals green bonds of instrumenten waarvan de financiële voorwaarden afhangen van prestatie-indicatoren rond duurzaamheid, die dan weer gelinkt zijn aan de ESG-criteria (Environmental, Social en Governance). We hebben de audit gedaan omdat we aan de financiële markten wilden tonen dat ons ActNow-programma meer is dan enkel mooie woorden. We hebben bewezen dat we een aantal reguleringen naleven, waaronder de regels rond taxonomie.

Chris Peeters: Er zijn financiële redenen, maar met ActNow willen we ook een cultuur van duurzaamheid ondersteunen. We hebben ActNow geïntegreerd in de businessplanning. Dat is vrij nieuw. Vroeger konden we gewoon zeggen dat we de energietransitie ondersteunden. ActNow verplicht ons om na te denken over de dingen die we doen. We doen af en toe ook dingen die een beetje tegendraads zijn, zoals het bouwen van hoogspanningsstations met het SF6-broeikasgas. We willen dat er actief wordt nagedacht over zulke kwesties en dat er bij het nemen van beslissingen een goed evenwicht is tussen technologische vooruitgang en het halen van een aantal doelstellingen.

Kan je enkele voorbeelden geven van veranderingen in de businessplanning dankzij ActNow?

Chris Peeters: Duurzaamheid wordt een belangrijk beslissingscriterium. In onze netplanning werken onze teams aan CO₂-barrema's. Als je voor een bepaalde oplossing kiest, heeft dat naast een kost- ook een CO₂-impact. Investeringsbeslissingen zullen dus niet louter genomen worden op basis van de kostprijs maar ook op basis van CO₂-emissies. Ook bij de keuze van materialen werken we aan een CO₂-pricingmechanisme.

Dit jaar willen we dit uittesten om het vanaf volgend jaar toe te passen. Door deze tools en processen te voorzien, maak je iedereen bewust van het belang van duurzaamheid binnen de onderneming.

Elia Group faciliteert de energietransitie en helpt andere bedrijven decarboniseren. Maar hoe zit het met dimensies zoals diversiteit en veiligheid? Hoe ver reikt hun maatschappelijke impact?

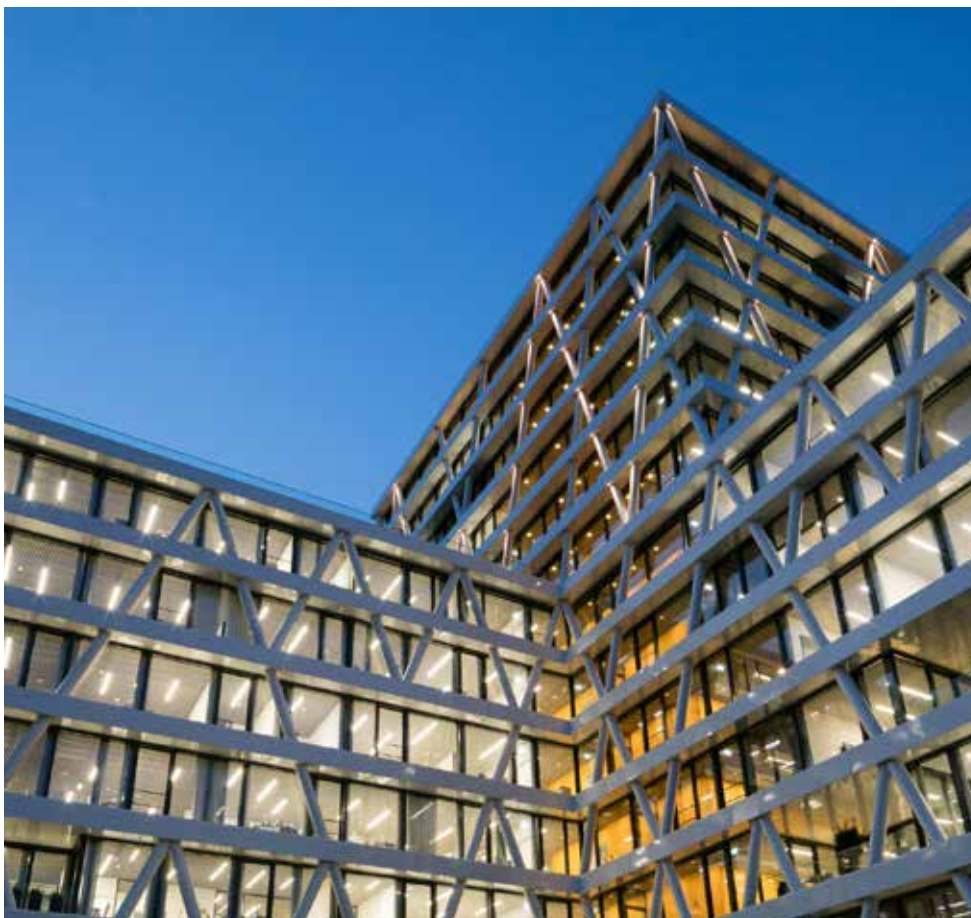
Catherine Vandenborre: Het belang van de samenleving staat bij ons altijd voorop. Bij het selecteren van de vijf dimensies hebben we verschillende stakeholders aangeduid waarvoor we extra ons best willen doen. Ik geef het voorbeeld van diversiteit. In onze beslissingen houden we rekening met de vertegenwoordiging van bepaalde groepen van de bevolking.

Chris Peeters: Ook hier is er opnieuw een cultuurdimensie. Binnen Safety hebben we in het kader van het Go4Zero-programma maturiteitsniveaus gedefinieerd. Door bezig te zijn met praktische projecten zie je de maturiteit van de organisatie verbeteren. Het gaat niet enkel om het halen van de targets. Het moet een automatische reflex worden. Onze maturiteit rond duurzaamheid zal in de komende 10 jaar alsmatig toenemen en dat zal ook geleidelijk aan geïntegreerd raken bij de vele onderaannemers waarmee we werken.

Waar wil Elia Group over 10 jaar staan met ActNow?

Chris Peeters: Voor alle dimensies van het ActNow-programma is vastgelegd waar we over 10 tot 20 jaar willen staan. Tegen 2030 willen we een decarbonisering van onze eigen emissies en het elektriciteitssysteem willen we decarboniseren tegen 2040. Nu werken we aan de realisatie ervan en hoe we bepaalde zaken eventueel nog kunnen versnellen. Duurzaamheid is nu geïntegreerd op alle bedrijfsniveaus, inclusief de Raad van Bestuur en zijn Governance-entiteiten.

Bedrijfs- profiel

Elia groep bestaat uit verschillende dochtervennootschappen, waaronder de transmissienetbeheerders (TNB's) Elia Transmission Belgium NV/SA (België) en 50Hertz Transmission GmbH (noorden en oosten van Duitsland) en het gezamenlijke consultancybedrijf Elia Grid International (wereldwijd).

Samen beheren Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH 19.197 km aan hoogspanningsverbindingen die elektriciteit leveren aan 30 miljoen eindgebruikers, 24 uur per dag, 7 dagen op 7. Onze groep behoort tot de top 5 van de Europese transmissienetbeheerders.

Elke verwijzing in dit verslag naar Elia Transmission Belgium NV/SA omvat de volgende bedrijven: Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Asset NV/SA (EA) en Elia Engineering NV/SA (EE) (tenzij uitdrukkelijk anders vermeld).

Elke verwijzing in dit verslag naar 50Hertz Transmission GmbH omvat de volgende bedrijven: 50Hertz Transmission GmbH en 50Hertz Offshore GmbH (tenzij uitdrukkelijk anders vermeld).

Meer informatie over Elia groep vindt u in het geïntegreerd verslag 2021 en het financieel verslag 2021.

De belangrijkste verantwoordelijkheden van Elia groep zijn het ontwikkelen en onderhouden van het elektrische transmissienet, het beheer van het evenwicht tussen het verbruik en de productie van energie, en de facilitering van de toegang tot de markt. Elia groep ontwikkelt ook innovatieve oplossingen voor een betere integratie van hernieuwbare energie in het systeem, voor het behoud van het evenwicht van het net en oplossingen om de consument echt centraal te stellen in het toekomstige elektriciteitssysteem.

Elia Group is een holdingmaatschappij met twee transmissienetbeheerders: Elia Transmission Belgium SA/NV in België en 50Hertz Transmission GmbH in Duitsland. De gereguleerde activiteiten in België van de Elia groep werden gescheiden en afgezonderd van haar niet-gereguleerde activiteiten en gereguleerde activiteiten buiten België. Zo kunnen we garanderen dat de toekomstige activiteiten in België en Europa de groeistrategie van de groep ondersteunen. Door de reorganisatie kon de groep in 2021 haar organische groei voortzetten en de basis leggen voor haar toekomstige anorganische groei.

GEREGULEERDE ACTIVITEITEN

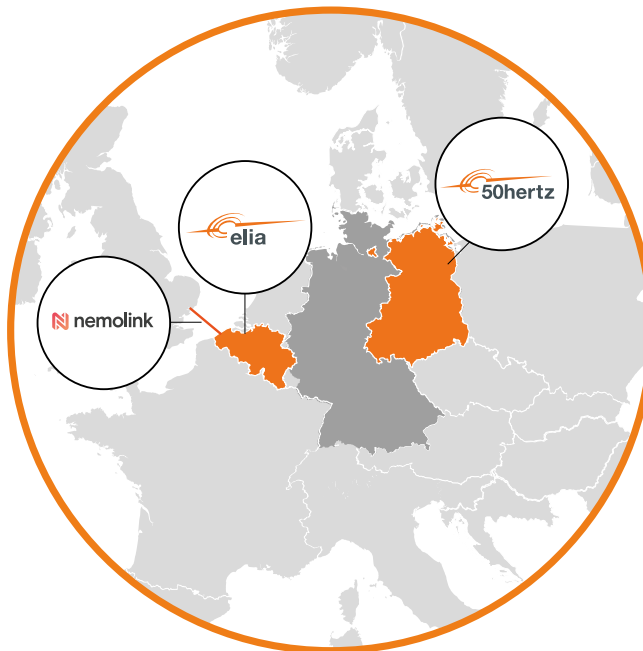
Elia Transmission Belgium (hierna Elia genoemd) is de Belgische transmissienetbeheerder (TNB) voor elektriciteit op hoogspanning (30 kV tot 70 kV) en zeer hoge spanning (110 kV tot 400 kV). Het bedrijf heeft een natuurlijk monopolie aangezien het België's enige transmissienetbeheerder is. Elia ontwikkelt, bouwt en exploiteert een robuust elektriciteitstransmissienet (zowel on- als offshore) en ontwikkelt diensten en mechanismen die de uitbouw van de elektriciteitsmarkten op nationaal en Europees niveau ondersteunen.

Elia Transmission Belgium maakt samen met National Grid, het Britse elektriciteits- en gasbedrijf, deel uit van de joint venture Nemo Link. Nemo Link is de eerste onderzeese interconnector die België met het VK verbindt en zo de elektriciteitshandel tussen beide landen mogelijk maakt. Traders kunnen op veilingen tot 1,012 MW capaciteit aankopen gespreid over een aantal tijdslots. De bouw van Nemo Link betekende een cruciale stap in de integratie van de elektriciteitsnetten van het Europese continent en het VK. De interconnector is operationeel sinds 30 januari 2019 en werkt onder een specifiek regelgevend kader.

50Hertz Transmission (hierna 50Hertz genoemd) is een transmissienetbeheerder (TNB) met een natuurlijk monopolie in het noorden en het oosten van Duitsland en is een belangrijke speler in de realisatie van de Duitse 'Energiewende' - of energietransitie. Het 50Hertz net, dat bestaat uit ongeveer 10.325 km hoogspanningslijnen en -kabels, levert elektriciteit aan 18 miljoen mensen in de staten Brandenburg, Mecklenburg-West-Pommern, Saksen, Saksen-Anhalt en Thüringen, en de stadsstaten Berlijn en Hamburg. In 2021 werd ongeveer 56,1% van het de elektriciteit in de regelzone van 50Hertz opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen. Tegen 2032 wil 50Hertz 100% van de elektriciteit dekken met hernieuwbare energie. De aandeelhouders van 50Hertz zijn Elia Group (80%) en KfW Bankengruppe; de Duitse staatsbank voor ontwikkeling en investering (20%).

NIET-GEREGULEERDE ACTIVITEITEN

Onze niet-gereguleerde activiteiten bieden ons de mogelijkheid om sleutelcompetenties te ontwikkelen die nodig zijn voor een succesvolle energietransitie. Ze helpen ons om te innoveren, duurzame energiemarkten te ontwikkelen en vorm te geven aan groeikansen die onze maatschappelijke relevantie vergroten.

EGI levert consultancy- en engineeringdiensten in domeinen als de ontwikkeling van de energiemarkt, assetmanagement, systeembeheer, systeemontwikkeling en integratie van hernieuwbare energie. Als volwaardige dochteronderneming van Elia Group en 50Hertz kan EGI gebruikmaken van de expertise van twee grote Europese netbeheerders met elk een solide staat van dienst voor het afleveren van kwaliteitsprojecten en verschillende tientallen jaren ervaring. De klanten zijn voornamelijk TNB's, maar EGI biedt ook ondersteuning aan regulatoren, overheidsinstanties en privéontwikkelaars.

In september 2020 kondigde Elia Group de officiële oprichting aan van re.alto, haar eigen corporate start-up en de eerste Europese digitale marktplaats voor de uitwisseling van energiedata en -diensten. Re.alto maakt de uitwisseling van energiedata mogelijk via zijn innovatieve 'Application Programming Interface'-platform (API). Hiermee kan de energiesector een grote digitale stap voorwaarts zetten naar een meer wijdverspreide invoering van Energy-as-a-Service-bedrijfsmodellen om zo sneller een koolstofneutrale energietoekomst te kunnen realiseren.

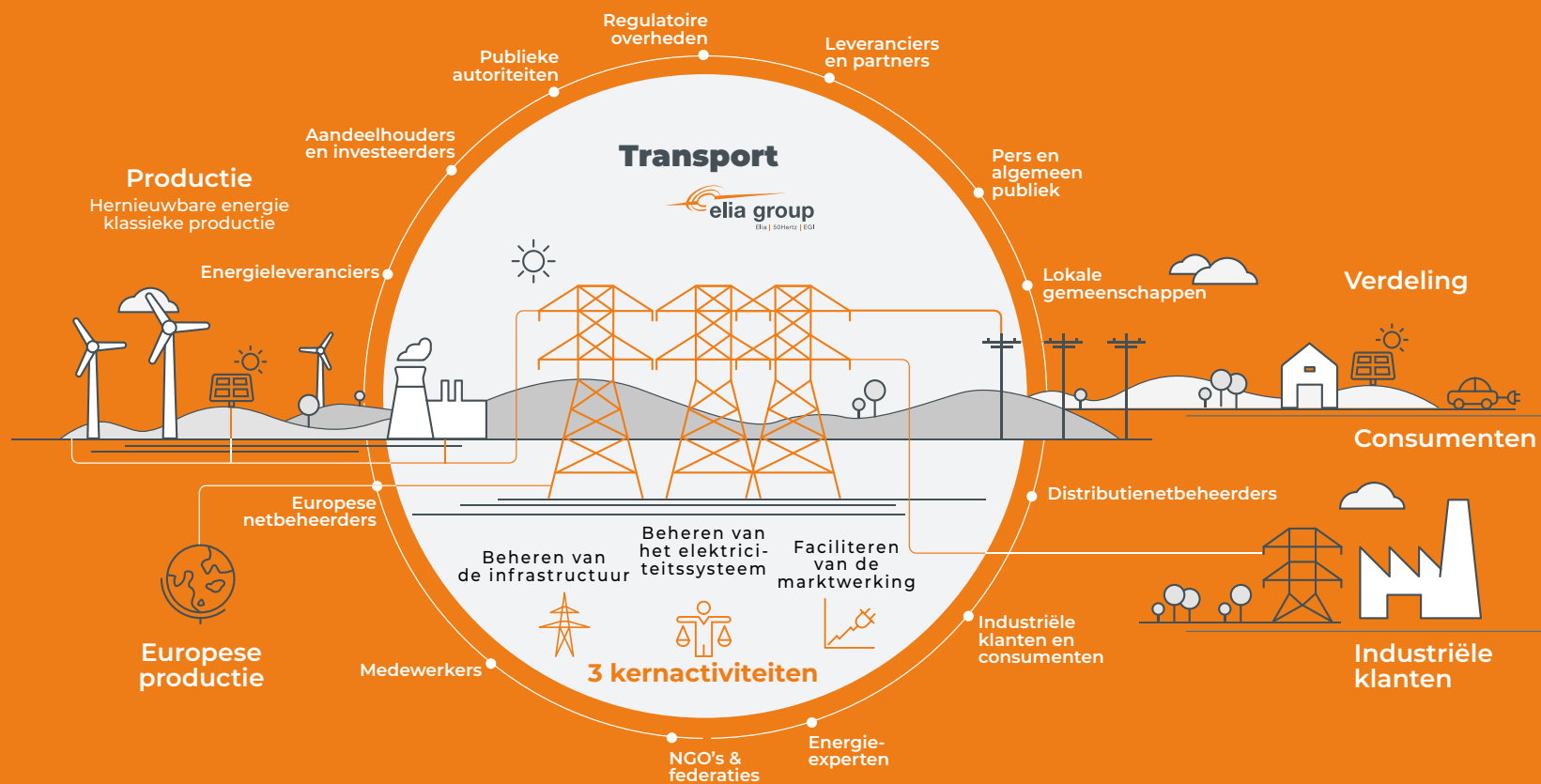
Onze nieuwste juridische entiteit, WindGrid, zal zich richten op offshore ontwikkelingen buiten de huidige gereguleerde perimeters van Elia Group. Met de oprichting van deze entiteit in februari 2022 versterkte de groep haar inspanningen voor de facilitering van de energietransitie in het belang van de samenleving. WindGrid zal toegevoegde waarde leveren aan andere markten en extra inkomstenstromen genereren voor de groep. Het zal er ook voor zorgen dat de groep koploper blijft in de ontwikkeling van offshore windenergie en onze maatschappelijke relevantie op langere termijn gegarandeerd wordt.

1.1.2. Businessmodel

GRI 102-1, GRI 102-2, GRI 102-7, GRI 102-9, SDG9

Elia groep is een belangrijke speler op het vlak van elektriciteitstransmissie en behoort tot de top 5 van de Europese transmissienetbeheerders (TNB's). Elia groep zorgt ervoor dat productie en verbruik op elk moment in balans zijn en voorziet zo'n 30 miljoen eindverbruikers van elektriciteit. Met dochtervennootschappen in België en het noorden en oosten van Duitsland beheren we 19.192 km aan hoogspanningsverbindingen. Elia groep is ervan overtuigd dat interconnecties, in het bijzonder de grensoverschrijdende interconnecties die ook met offshore windturbineparken zijn verbonden, van essentieel belang zijn om de doelstellingen van de Europese Green Deal waar te maken. Gezien het enorme volume aan elektriciteit die nodig is om onze samenleving te kunnen decarboniseren, moet Europa alle potentiële hernieuwbare energiebronnen gebruiken, met inbegrip van diegene die ver van de kust van haar lidstaten gesitueerd zijn. Naast de activiteiten als transmissienetbeheerder levert de groep diverse consultingdiensten aan internationale klanten via haar dochteronderneming Elia Grid International NV/SA (EGI) die zich onder meer toelegt op de integratie van hernieuwbare energie in landen buiten België en Duitsland.

We zijn de schakel tussen productie & distributie

GRI 102-3, GRI 102-4

ELIA IN BELGIË

Als enige beheerder van het Belgische hoogspanningsnet heeft Elia Transmission Belgium NV/SA een natuurlijk monopolie, waardoor het onderworpen is aan het toezicht door de regulator. Het openbare mandaat en de verantwoordelijkheden vormen een integraal onderdeel van de wetgeving die de Belgische elektriciteitsmarkt reguleert. Elia Transmission Belgium NV/SA wordt op nationaal niveau gecontroleerd door de CREG¹, de federale regulator voor de elektriciteitsmarkt met betrekking tot het zeer-hoge-spanningsnet (110 kV-400 kV). Op regionaal vlak wordt de controle uitgeoefend door VREG², CWAPE³ en BRUGEL⁴, de regionale regulatoren voor de elektriciteitsmarkt met betrekking tot het hoogspanningsnet (30kV-70kV). Het regulatorische systeem heeft een aanzienlijke impact op het businessmodel van de onderneming. Elia Transmission Belgium NV/SA maakt deel uit van het consortium Nemo Link dat de eerste onderzeese interconnector uitbaat tussen België en het Verenigd Koninkrijk. Elia Transmission Belgium NV/SA beheert ook het Modular Offshore Grid (MOG) in de Belgische Noordzee. Het MOG verbindt de windproductie-eenheden op zee met een offshore platform en transporteert de geproduceerde energie naar het vasteland.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH beheert het transmissienet voor elektriciteit in het noorden en oosten van Duitsland en doet dit in het kader van een natuurlijk monopolie. De onderneming is de exclusieve beheerder van het zeer-hoge-spanningsnet (150 kV - 525 kV) in haar netgebied. 50Hertz Transmission GmbH is bijgevolg onderworpen aan het toezicht van de Duitse federale regulator Bundesnetzagentur (BNetzA). Het Duitse regulatorische systeem geeft op beslissende wijze vorm aan het businessmodel. De BNetzA bepaalt ook de jaarlijkse revenue cap of inkomstenlimiet voor 50Hertz Transmission GmbH voor de berekening van de nettarieven. 50Hertz Offshore GmbH exploiteert ook 's werelds eerste hybride Duits-Deense offshore interconnector Kriegers Flag Combined Grid Solution (CGS). De Combined Grid Solution verbindt twee offshore platformen in de Baltische Zee zowel met elkaar als met de bestaande verbindingen van de offshore windmolenparken met het vasteland. Bijgevolg kan CGS de offshore geproduceerde windenergie naar Denemarken of naar Duitsland transporteren en bovendien ingezet worden voor grensoverschrijdende elektriciteitshandel.

1 CREG: Commissie voor de Regulering van Elektriciteit en Gas.

2 VREG: Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt.

3 CWAPE: Commission Wallonne pour l'Energie.

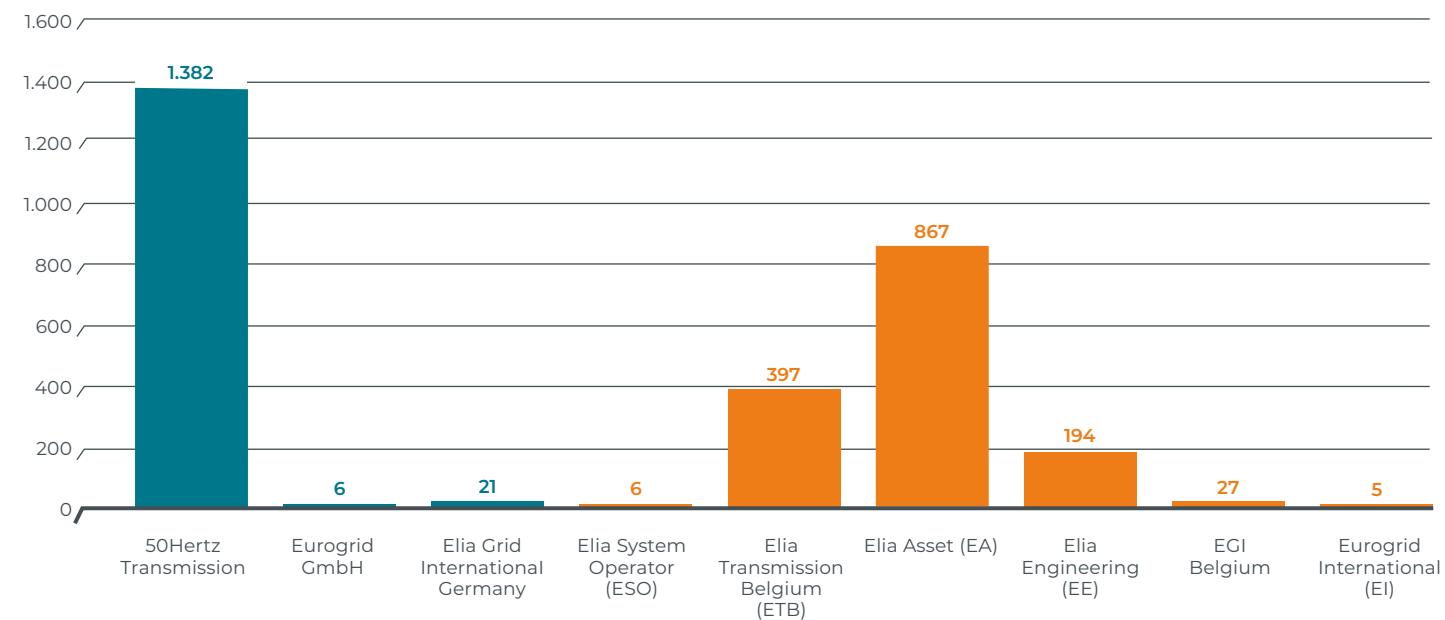
4 BRUGEL: Brusselse regelingscommissie voor de gas- en elektriciteitsmarkt/Régulateur Bruxellois pour les marchés du gaz et de l'électricité

1.1.3. Grootte van de groep

GRI 102-1

Indeling per land, per bedrijf en aantal werknemers

TOTAL HEADCOUNT ELIA GROUP 2021

Let wel: drie van de directieleden van Elia Transmission Belgium NV/SA en twee andere personeelsleden bekleeden een functie in zowel Elia Group NV/SA als in Elia Transmission Belgium NV/SA, wat betekent dat ze dubbel geteld zijn in bovenstaande grafiek.

1.2. Het transmissienet

G4-EUS-EU4

Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH beheren het zeer-hoge-spanningsnet (110kV - 525 kV) in België respectievelijk in het noorden en oosten van Duitsland. Daarnaast beheren ze de interconnecties met zeer-hoge-spanningsnetten buiten hun netgebieden. Elia Transmission Belgium NV/SA beheert in België ook het hoogspanningsnet (30 kV

tot 70 kV). Omdat Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH transmissienetten met verschillende spanningsniveaus beheren, is er ook een verschil in het aantal installaties en worden de netonderbrekingen anders gemeten (zie **1.3.9. Betrouwbaarheid van het net**).

1.2.1. Lengte van de lijnen

ELIA IN BELGIË

	2019		2020		2021	
Spanningsniveau	Ondergrondse en onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse en onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse en onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)
380 kV	40	918	40	923	41	940
320 kV	-	-	49	-	49	-
220 kV	135	300	161	301	162	300
150 kV	628	1939	686	1935	717	1.926
110 kV	-	8	-	8	-	9
70 kV	317	2.404	304	2.399	324	2.370
36 kV	1.917	8	1.915	8	1.865	8
30 kV	75	22	75	22	75	22
Total Lines/Cables	3.182	5.599	3.300	5.596	3.292	5.575
TOTAL	8.781		8.896		8.867	

* De Nemo Link interconnector (totale lengte: 140 km) is een joint venture (50/50) tussen Elia Transmission Belgium NV/SA en National Grid Interconnector Holdings Limited, een dochteronderneming van National Grid Plc in het Verenigd Koninkrijk.

50HERTZ IN DUITSLAND

	2019		2020		2021	
Spanningsniveau	Ondergrondse en onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse en onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse en onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)
380 kV	55	7.250	55	7.330	55	7.330
220 kV	293	2.607	293	2.397	293	2.342
150 kV	270	-	295	-	295	-
Total Lines/Cables	633	9.857	658	9.727	658	9.672
TOTAL	10.490		10.385		10.325	

1.2.2. Hoogspannings- en schakelstations

ELIA IN BELGIË

	2019	2020	2021
# hoogspanningsstations ≥ 150 kV	300	299	300
# hoogspanningsstations < 150 kV	507	507	507
HVDC*-conversiestations	1	2	2
TOTAAL	808	808	809

* HVDC: High Voltage Direct Current, hoogspanningsgelijkstroom

N.B. Er is een fout opgetreden in de rapportering voor het jaar 2020, het aantal HDVC-conversiestations was 2 (in plaats van 1), zoals vermeld in bovenstaande tabel.

50HERTZ IN DUITSLAND

	2019	2020	2021
# hoogspanningsstations	65	65	65
# switch gears	9	9	9
HVDC*-conversiestations	2	2	2
TOTAAL	76	76	76

1.3. Grondbeginselen

1.3.1. Lidmaatschappen

GRI 102-12, GRI 102-13, SDG17

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, is Elia groep lid van verschillende verenigingen en organisaties en speelt de onderneming een rol in verschillende initiatieven die verband houden met hernieuwbare energie, klimaat- en milieubescherming, mensenrechten en de harmonisatie van de Europese elektriciteitsmarkt op mondiaal, Europees en lokaal niveau.

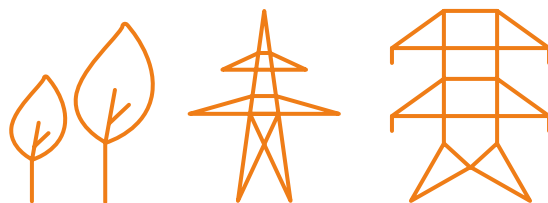
	Energie	Klimaat	Milieu	Mensen- rechten	Elia	50Hertz
Wereld Energie Raad	✓				✓	✓
CIGRE - Conseil International des Grands Réseaux Electriques	✓				✓	✓
Go15 - Reliable and Sustainable Power Grids	✓		✓		✓	(✓)
UNGC - United Nations Global Compact		✓	✓	✓	✓	✓
Centre on Regulation in Europe	✓	✓			✓	
Roundtable of Europe's Energy Future	✓	✓			✓	✓
Charge-up Europe	✓	✓			✓	
ENTSO-E - European Network of Transmission System Operators for Electricity	✓	✓	✓		✓	✓
Coordination of Electrical System Operators	✓				✓	
RGI - Renewables Grid Initiative	✓	✓	✓		✓	✓
Energy Web Foundation	✓	✓			✓	
The Shift	✓	✓	✓	✓	✓	
Synergrid - Federatie van de netbeheerders elektriciteit en aardgas in België	✓				✓	
Osiris	✓				✓	
Raad van de Netwerkbeheerders in Brussel	✓				✓	
Vlaamse Raad van Netwerkbeheerders	✓				✓	
Powalco	✓				✓	
BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry	✓				✓	
VBO - Verbond van Belgische Ondernemingen	✓				✓	
UWE - Union Wallonne des Entreprises	✓				✓	
VOKA - Vlaams Netwerk van Ondernemingen	✓				✓	
AGORIA	✓				✓	
Brusselse Havengemeenschap	✓				✓	
COGEN Vlaanderen	✓	✓			✓	
AVEU - Arbeitgeberverband Energie- und Versorgungswirtschaftlicher Unternehmen e.V. (Werkgeversorganisatie van energie- en nutsbedrijven)	✓			✓		✓
BDEW – Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft (Federaal verbond van energie- en waterbedrijven)	✓					✓
VDE - Elektrotechnischer Verein e.V.(Verbond voor elektrotechniek, elektronica en informatietechnologie)	✓					✓
Diversiteitscharter				✓		✓
FGW Fördergesellschaft Windenergie und andere Dezentrale Energien e.V.(Vereniging ter promotie van windenergie en decentrale energieën)	✓					✓

1.3.2. Waarden, principes en normen

GRI 102-16, GRI 102-17, GRI 102-26

Voor Elia Group NV/SA wordt succes op lange termijn gedefiniëerd door te handelen in het belang van de samenleving. Dit wordt weerspiegeld in de visie van de onderneming: “Een succesvolle energietransitie voor een duurzame wereld.”

Elia groep engageert zich om degelijke corporate governance-praktijken in te voeren, zoals uiteengezet in haar ethische code die geldig is voor de hele groep. De ethische code moet ervoor zorgen dat het personeel en de groep handelen in overeenstemming met de tien beginselen van het United Nations Global Compact (UNGC) op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieubescherming en corruptiebestrijding. In het verlengde hiervan hebben Elia Group NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH zich geëngageerd om verantwoorde praktijken toe te passen op het vlak van corporate governance door de ondertekening van het United Nations Global Compact - het toonaangevende initiatief van de Verenigde Naties dat bedrijven aanmoedigt om een duurzaam en sociaal verantwoord beleid te voeren dat in lijn is met de Sustainable Development Goals (SDG, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen) voor 2030. Beide ondernemingen engageren zich voor en werken actief mee aan de verschillende onderwerpen van de tien beginselen van het UNGC (zie ook hoofdstuk 2. Strategie).

Ethische code

Integer en ethisch correct gedrag zijn cruciale aspecten van onze interne interacties. De raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur communiceren regelmatig over deze beginselen om de wederzijdse rechten en verantwoordelijkheden van de onderneming en haar werknemers transparant en tastbaar te maken. Deze regels worden aan alle nieuwe medewerkers meegedeeld en de naleving ervan is formeel opgenomen in de arbeidsovereenkomsten.

De ethische code voor Elia groep (gepubliceerd in 2021) en de afgeleide richtlijnen definiëren wat Elia groep als correct ethisch ondernemen beschouwt. De ethische code omvat een aantal duidelijke principes om belangenconflicten te vermijden. Die principes moeten er ook voor zorgen dat werknemers geen wetten overtreden inzake het gebruik van bevoorrechte informatie, marktmanipulatie of verdachte activiteiten. Het senior management ziet er consequent op toe dat de medewerkers de interne waarden en procedures naleven en neemt, waar nodig, de gepaste maatregelen, zoals bepaald in het bedrijfsreglement en de arbeidsovereenkomsten.

Integer en onafhankelijk handelen tegenover alle stakeholders is een leidend beginsel voor al onze medewerkers. De ethische

code stelt uitdrukkelijk dat Elia Group NV/SA omkoping in welke vorm dan ook, misbruik van voorkennis en marktmanipulatie verbiedt. Elia Group NV/SA en haar werknemers aanvaarden geen geschenken of andere gunsten om een competitief profijt te behalen. Steekpenningen worden niet toegestaan door Elia Group NV/SA. Het vermommen van geschenken of andere voordelen als liefdadige schenkingen wordt eveneens beschouwd als een schending van de ethische code.

De ethische code ziet erop toe dat discriminatie binnen de organisatie niet getolereerd wordt; hij verbiedt alle vormen van racisme en discriminatie en bevordert gelijke kansen voor alle werknemers door een eerlijke beoordeling van hun prestaties. Dit geldt ongeacht iemands etnische afkomst, gender, geloof, politieke overtuiging, sociale afkomst, leeftijd, seksuele oriëntatie of lichamelijke vermogens. Het interne beleid van Elia Group NV/SA inzake discriminatie en gelijke kansen is gebaseerd op het Verdrag C111 van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) inzake discriminatie op het werk. Tot slot moet de ethische code ervoor zorgen dat de medewerkers de IT-systemen en de gegevens waartoe zij toegang hebben, op vertrouwelijke wijze gebruiken en behandelen, in overeenstemming met de voorschriften inzake gegevensbescherming.

Gedragscode

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Europese Verordening (EU) 596/2014 betreffende marktmisbruik heeft Elia Group NV/SA haar gedragscode gewijzigd. De gedragscode heeft tot doel te voorkomen dat het personeel (met inbegrip van de personen met leidinggevende verantwoordelijkheid) de wetgeving inzake het misbruik van voorwetenschap en marktmanipulatie overtreedt.

De gedragscode bevat een reeks voorschriften en communicatieverplichtingen voor de transacties die het personeel uitvoert met betrekking tot de aandelen van Elia Group NV/SA, in overeenstemming met de bepalingen van de verordening betreffende marktmisbruik en de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten. U vindt de gedragscode [hier](#).

Corporate Governance Charter en het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur, de adviserende comités van de raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur

Het Corporate Governance Charter en de huishoudelijke reglementen van de raad van bestuur, de adviserende comités van de raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur zijn te vinden in de documentenbibliotheek van de organisatie die [online](#) beschikbaar is.

De verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en van het college van dagelijks bestuur staan in detail beschreven in de statuten van de vennootschap en worden derhalve niet herhaald in het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur en van het college van dagelijks bestuur.

In maart 2021 heeft Elia Group NV/SA het Corporate Governance Charter geactualiseerd om

te voldoen aan de nieuwe structuur en het nieuwe bestuur van de groep. Deze wijzigingen werden doorgevoerd naar aanleiding van de invoering van het nieuwe wetboek van vennootschappen en verenigingen en de Corporate Governance Code 2020.

Gedragscode voor leveranciers

Alle partijen die betrokken zijn bij aankoopprocessen moeten zich houden aan de gedragscode voor leveranciers van Elia Group NV/SA en alle daarmee verband houdende voorschriften. De gedragscode voor leveranciers van Elia Group NV/SA is intern en extern gepubliceerd ([Elia Transmission Belgium NV/SA](#) en [50Hertz Transmission GmbH](#)) en steunt op vier pijlers: vertrouwelijkheid, niet-discriminerende behandeling van leveranciers, transparantie en het vermijden van belangenconflicten. Werknemers die betrokken zijn bij aankoop- en betalingsprocessen krijgen regelmatig opleidingen en bewustmakings sessies over deze onderwerpen.

Culturele gedragingen

Om een verandering in de bedrijfscultuur aan te moedigen, werd het Make A Difference-programma (MAD) gelanceerd. MAD omvat zes kerngedragingen, die de bedrijfscultuur vertegenwoordigen waarvan we willen dat onze medewerkers ze uitdragen. Zij vormen de basis voor de manier waarop we ons werk aanpakken - zowel intern (binnen teams en departementen) als extern (met partners en stakeholders buiten de groep).

De MAD-gedragingen zijn een voorwaarde voor het verwezenlijken van onze visie en missie en voor onze continue positieve impact op onze stakeholders en de energiewaardeketen.

Deze gedragingen werden aangepast om rekening te houden met de lokale verschillen tussen Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH. Deze zes kernwaarden weerspiegelen de grondbeginselen die diep verankerd zijn binnen Elia groep. De zes gedragingen vormen de basis voor onze ethische code en de richtlijnen en principes die aan de basis liggen van alle activiteiten van Elia groep.

MAKE A DIFFERENCE

Feedback

Wij geven feedback aan en vragen om feedback van collega's op alle niveaus van de groep. Zo tonen we waardering voor hun werk en streven we naar continue verbetering.

Vereenvoudiging

We denken na over de manieren waarop projecten kunnen worden vereenvoudigd, zodat onnodige complicaties worden vermeden in wat al een zeer complexe omgeving is.

One Voice

We voeren open en constructieve discussies voor we een beslissing nemen. Als de beslissing eenmaal genomen is, zet iedereen er zich volledig voor in en is iedereen eensgezind in het begrijpen van en communiceren over de beslissing.

De toekomst co-creëren

We zijn ons bewust van de radicale veranderingen in onze sector, zoals digitalisering en decentralisering, en geven er ook actief vorm aan.

Eén bedrijf

De verantwoordelijkheden van elke werknemer overstijgen de grenzen van zijn eigen functie of afdeling. Alle personeelsleden bekijken problemen vanuit een bedrijfsbreed perspectief en ondersteunen de keuzes die de Elia groep als bedrijf maakt.

Impact

We voeren onze taken uit op de best mogelijke manier door ons te focussen op de acties die het verschil maken en die impact hebben (op de veiligheid, het systeem, de samenleving, onze prestaties...).

1.3.3. Rollen en verantwoordelijkheden binnen de groep

GRI 102-18, GRI 102-19, GRI 102-20, GRI 102-26, GRI 102-32, GRI 102-33, GRI 103-3

ELIA IN BELGIË

Elia voldoet volledig aan de vereisten van deugdelijk bestuur.

Daarnaast worden interne beheerssystemen op basis van erkende normen, zoals vroegtijdige publieke aanvaarding, gebruikt in domeinen van duurzaamheid die van groot materieel belang zijn. Voor gezondheid en veiligheid behaalde Elia Transmission Belgium NV/SA het certificaat "Safety Culture Ladder trede 3". Op het vlak van het beheer van informatiebeveiliging heeft de onderneming een programma gelanceerd in overeenstemming met ISO 27001 met het oog op een certificering volgens deze ISO-standaard in 2022. Het bestaande milieubeheersysteem wordt momenteel in lijn gebracht met ISO 14001.

50HERTZ IN DUITSLAND

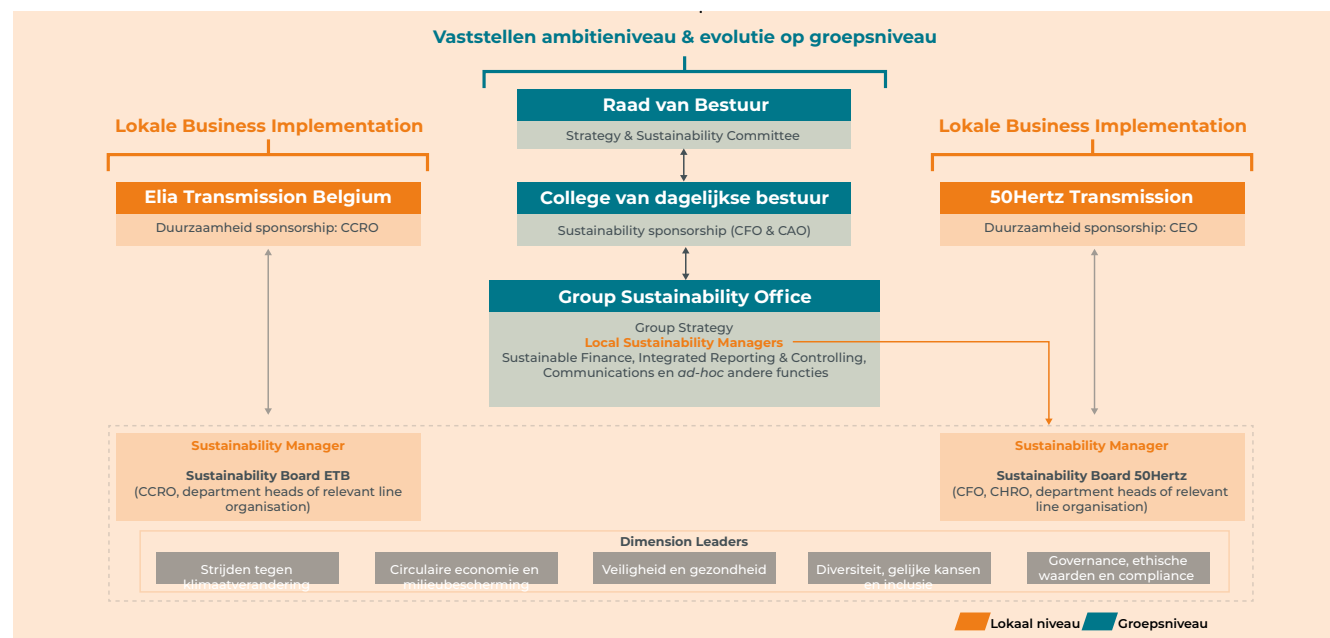
Met haar missieverklaring inzake duurzaamheid en bedrijfscharter benadrukt 50Hertz Transmission GmbH haar engagement voor een verantwoord bedrijfsmanagement. Daarin wordt verklaard dat het bedrijf op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieubescherming en corruptiebestrijding handelt in overeenstemming met de tien beginselen van het UN Global Compact. Werknemers hebben ook toegang tot de uitgebreide interne documentatie van het bedrijf die alle geldige voorschriften, richtlijnen, werkinstructies, proceshandleidingen en bedrijfsovereenkomsten omvat.

Daarnaast wordt op gebieden die van groot materieel belang zijn gebruik gemaakt van gecertificeerde beheerssystemen (zoals ISO 45001 op het gebied van gezondheid en veiligheid en ISO 27001 op het gebied van het beheer van informatiebeveiliging) of van interne beheerssystemen die gebaseerd zijn op erkende normen (zoals het kader voor vroegtijdige publieksparticipatie volgens VDI 7000). Het bestaande milieubeheersysteem wordt momenteel in lijn gebracht met ISO 14001. In het vierde kwartaal van 2022 zal hiernaar een audit worden uitgevoerd.

Duurzaamheid vormt de kern van onze bedrijfsstrategie. Het duurzaamheidsinitiatief ActNow van de groep weerspiegelt dat. ActNow omvat duurzaamheidsdoelstellingen of dimensies in vijf domeinen (zie hoofdstuk 2 voor meer informatie over ActNow). Onze ambities worden geconsolideerd op groepsniveau en aangestuurd door het Group Sustainability Office (GSO) dat deel uitmaakt van het departement Group Strategy. Het GSO rapporteert (via zijn sponsors) aan leden van het college van dagelijks bestuur die verantwoordelijk zijn voor duurzaamheid: de Group Chief Financial Officer houdt toezicht op de ActNow-dimensies klimaatactie en circulaire economie & milieubescherming, de Group Chief Alignment Officer houdt toezicht op de ActNow-dimensies diversiteit, gelijke kansen & inclusie, veiligheid & gezondheid en governance, ethische waarden & compliance. In samenwerking met verschillende businessunits en lokale duur-

zaamheidsmanagers bepaalt het Group Sustainability Office doelstellingen die in lijn zijn met de duurzaamheidsverbintenissen van onze organisatie.

De lokale entiteiten van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH implementeren deze doelstellingen via lokale actieplannen die bepalen op welke activiteiten de focus ligt. Deze lokale actieplannen worden opgevolgd en gestuurd door lokale duurzaamheidscommissies die verschillende keren per jaar vergaderen. De sponsors van deze raden zijn leden van de colleges van dagelijks bestuur in beide landen. Daarnaast werden voor elk van de vijf ActNow-dimensies zogenoemde Dimension Leaders aangesteld om de ontwikkeling en uitvoering van de duurzaamheidsprogramma's in België en Duitsland op te volgen en te coördineren.

ELIA IN BELGIË

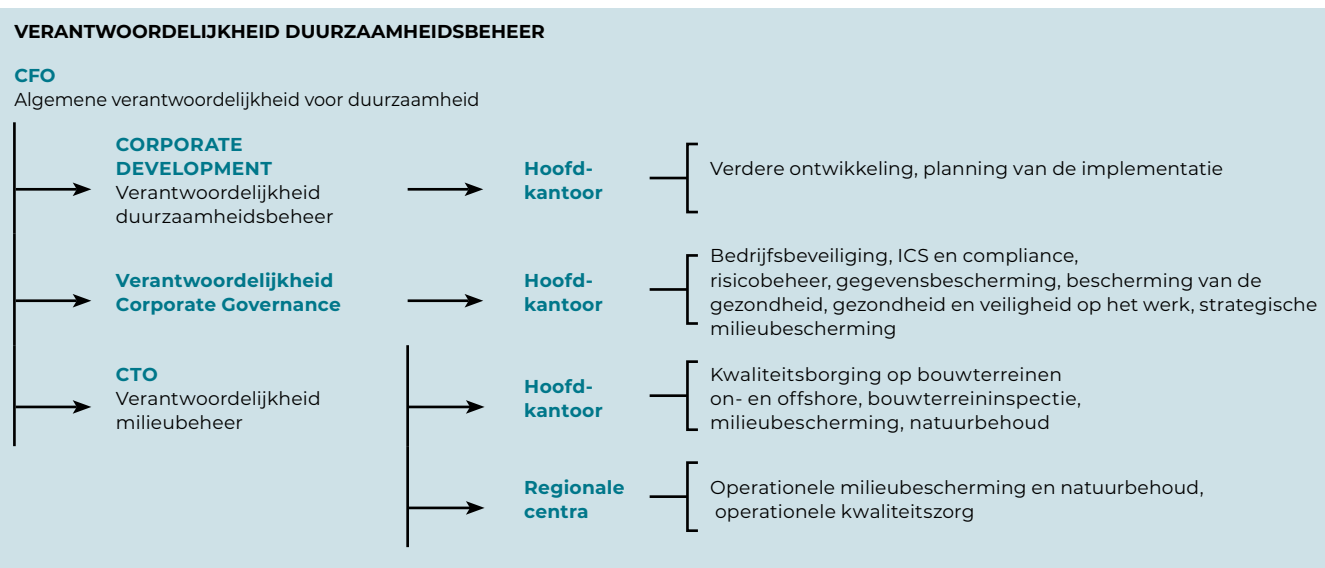
Onder leiding van de Chief Community Relations Officer heeft het departement Environment & Corporate Social Responsibility (CSR) een stappenplan opgesteld met maatregelen die de organisatie moet volgen naarmate zij haar duurzaamheidsrapportering uitbreidt. Het departement Community Relations coördineert de rapportering rond milieugerelateerde onderwerpen en de communicatie over duurzaamheid naar externe stakeholders toe.

De met duurzaamheid verbonden verantwoordelijkheden zijn duidelijk afgebakend, zoals voorgesteld in onderstaande figuur.

50HERTZ IN DUITSLAND

Onder toezicht van de Chief Executive Officer van 50Hertz Transmission GmbH heeft de lokale CSR-manager (die deel uitmaakt van het departement Corporate Development) een lokale roadmap gedefinieerd voor de implementatie van ActNow; het departement Communicatie & Public Affairs heeft de bijhorende rapporteringsprocessen verfijnd.

Ook hier zijn de met duurzaamheid verbonden verantwoordelijkheden duidelijk afgebakend, zoals in onderstaande figuur wordt verduidelijkt.

1.3.4. Wettelijk en regelgevend kader

Elia groep leeft alle toepasselijke wetgeving na. De zakelijke activiteiten van de onderneming zijn onderhevig aan heel wat regionale, nationale en Europese regelgevingen. Elia Group NV/SA is onderworpen aan de regels voor deugdelijk bestuur die van toepassing zijn op beursgenoteerde bedrijven. Meer relevante informatie is beschikbaar in de **Corporate Governance Verklaring in ons financieel verslag 2021**.

Elia groep volgt actief de ontwikkelingen van de Europese, nationale en lokale regelgeving.

De Europese Green Deal

In december 2019 heeft de Europese Commissie haar **European Green Deal** gepubliceerd, een ambitieus pakket maatregelen dat van de EU het eerste klimaatneutrale continent ter wereld moet maken en gebaseerd is op de publicatie van de Commissie uit 2018, **Een schone planeet voor iedereen**. Deze strategie is in lijn met de Klimaatovereenkomst van Parijs 2015, die tot doel heeft de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging ruim onder de 2 °C (bij voorkeur 1,5 °C) te houden. Alle lidstaten van de EU hebben ook ingestemd met het bereiken van de doelstelling van klimaatneutraliteit.

2021 was een bijzonder belangrijk jaar voor de verwezenlijking van de Green Deal-doelstellingen, aangezien de Commissie in juni 2021 haar "Fit for 55"-pakket heeft gepresenteerd. Hiermee wordt beoogd de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990. Het pakket omvat uiteenlopende beleidsdomeinen - van hernieuwbare energiebronnen tot en met energie-efficiëntie, maar ook alternatieve brandstoffen (voor e-mobiliteit), landgebruik, energieheffingen, verdeling van de inspanningen en emissiehandel. Elia groep volgt in het bijzonder de richtlijn inzake energie-efficiëntie, de richtlijn inzake hernieuwbare energie en de verordening inzake de infrastructuur voor alternatieve brandstoffen. Een standpuntnota van Elia groep over het "Fit-For-55"-pakket is online beschikbaar⁵.

Voorts is in december 2021 de richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen en het nieuwe gaspakket gepubliceerd.

GRI 419-1

Tijdens het rapporteringsjaar kreeg Elia groep geen aanzienlijke boetes of niet-geldelijke sancties opgelegd voor het niet naleven van wetten en/of regelgevingen op sociaal en economisch vlak.

ELIA IN BELGIË

Een van de basisprincipes van corporate governance die zijn vastgelegd in de wetgeving betreffende de elektriciteitssector in België is de strikte scheiding tussen de samenstelling van en de verantwoordelijkheden binnen de raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur van Elia Transmission Belgium NV/SA en Elia Asset NV/SA.

Meer informatie over de wetten en regelgevingen die relevant zijn voor onze bedrijfsactiviteiten is beschikbaar op onze website ([link](#)).

In 2021 heeft Elia Transmission Belgium NV zoals wettelijk bepaald haar recentste tweejaarlijkse adequacy- en flexibiliteitsstudie gepubliceerd over de periode 2022-2032.

50HERTZ IN DUITSLAND

In het rapporteringsjaar waren de volgende wetten van bijzonder belang; deze hebben invloed op de integratie van duurzaamheid in de bedrijfsactiviteiten:

- Door de wijziging van de wet op klimaatbescherming wordt het streefcijfer voor de vermindering van broeikasgassen verhoogd van 55 % tot ten minste 65 % in 2030 en 88 % in 2040. Het streefjaar voor het bereiken van klimaatneutraliteit is vervroegd van 2050 naar 2045. Concrete maatregelen om dit doel te bereiken zullen in de toekomst door afzonderlijke wetten en verordeningen worden gewaarborgd die ook een aanzienlijke invloed hebben op de bedrijfsactiviteiten van 50Hertz.
- De wet inzake Corporate Due Diligence in de toeleveringsketens (Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz, LkSG) beschrijft de eisen met betrekking tot de due diligence-verplichtingen van bedrijven. Het doel is de bescherming van de mensenrechten in de wereldwijde toeleveringsketens te verbeteren. De toeleveringsketen omvat de eigen bedrijfsactiviteiten van een onderneming en haar directe en indirecte leveranciers. Belangrijke onderdelen van de wet zijn onder meer de verplichting voor bedrijven om een risicoanalyse uit te voeren, risicobeheer te implementeren en een klachtenmechanisme en transparante rapportering in te voeren. Vanaf 2024 zal de wet gelden voor bedrijven met meer dan 1000 werknemers.
- In 2021 werd een kaderwet afgekondigd die de federale verordening inzake bodembescherming en verontreinigde locaties, de verordening inzake stortplaatsen en de verordening inzake bedrijfsafval wijzigt. Deze kaderwet zal vanaf 2023 van kracht zijn.

⁵ <https://www.elia.be/nl/publicaties/studies-en-rapporten>

1.3.5. Anticorruptie

GRI 205-1, GRI 205-2

Op grond van hun wettelijk statuut als transmissienetbeheerders voor elektriciteit zijn Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH in hun respectieve landen onderworpen aan een brede waaier van wettelijke en regulatoire regels die drie basisprincipes voorschrijven: niet-discriminerend gedrag, vertrouwelijke behandeling van informatie, en transparantie met betrekking tot niet-confidentiële marktinformatie tegenover alle spelers op de elektriciteitsmarkt.

De ondernemingen van Elia groep beschikken over bedrijfscharters, richtlijnen en andere documenten betreffende het gedrag dat van onze medewerkers wordt verwacht. Deze documenten stipuleren wat Elia groep verstaat onder correct ethisch gedrag en maken duidelijk dat de onderneming alle wetten naleeft en geen corruptie duldt. Deze principes worden vertaald in organisatorische maatregelen die bindend zijn voor de hele onderneming.

Als onderdeel van onze ethische code is een beleid gepubliceerd waarin omkoping en corruptie worden gedefinieerd en besproken.

Het referentiekader voor interne controle en risicobeheer, opgesteld door het college van dagelijks bestuur en goedgekeurd door de raad van bestuur van Elia Group NV/SA, is gebaseerd op COSO II of het Enterprise Risk Management Framework. Het kader bestaat uit vijf nauw met elkaar verbonden basiscomponenten die een geïntegreerde procedure bieden voor de systemen voor interne controle en risicobeheer: controleomgeving, risicobeheer, controleactiviteiten, informatie en communicatie, en monitoring. Het gebruik en de integratie van deze concepten in de verschillende procedures en activiteiten van Elia Group NV/SA stelt de onderneming in staat haar activiteiten te controleren, de doeltreffendheid van haar activiteiten te verbeteren, haar middelen optimaal in te zetten en uiteindelijk haar doelstellingen te bereiken.

Elia Group NV/SA biedt haar werknemers de mogelijkheid om hun bezorgdheid over een (vermeende) inbreuk op de ethische

code te uiten zonder vrees voor nadelen en/of oneerlijke behandeling. Naast de bestaande meldingskanalen werd EthicsAlert geïmplementeerd. Dit externe systeem voor de melding van integriteitsinbreuken is in overeenstemming met de EU-richtlijn betreffende klokkenluiders (Richtlijn (EU) 2019/1937). Zowel interne werknemers als externe stakeholders kunnen via dit platform hun vermoedens van mogelijke inbreuken op de ethische code die de reputatie en/of belangen van Elia Group NV/SA kunnen schaden, op een veilige manier melden.

Inbreuken op deze codes kunnen worden gemeld aan het lokale management of HR, rechtstreeks aan de Compliance Officer of door gebruik te maken van het externe systeem, waarna ze objectief en vertrouwelijk zullen worden behandeld in overeenstemming met de klokkenluidersregeling.

De Compliance Officers van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH verklaarden dat er in 2021 geen meldingen met betrekking tot inbreuk in deze materies werden gemaakt, noch van interne medewerkers, noch van externe stakeholders.

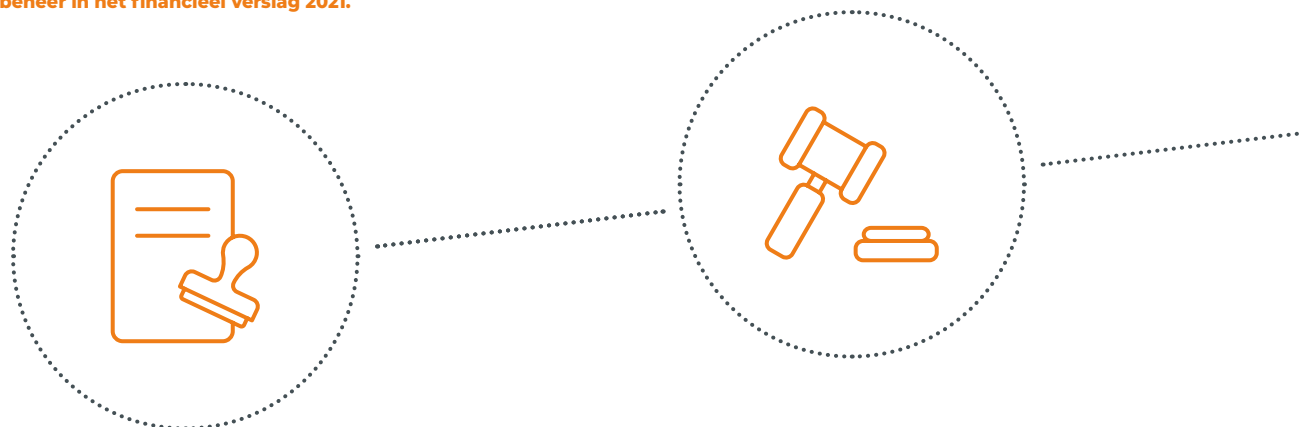
Voor gedetailleerde informatie over deze onderwerpen wordt verwezen naar Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer in het financieel verslag 2021.

ELIA IN BELGIË

In 2021 werden geen relevante vaststellingen gedaan met betrekking tot fraude tijdens de specifieke audits van frauderisico's in de financiële en aankoopprocessen.

50HERTZ IN DUITSLAND

Naast de opleiding die aan het personeel wordt aangeboden over compliance werd in maart 2021 een online cursus ter beschikking gesteld van de medewerkers (bijna 90 % van het personeel heeft deze cursus gevolgd). De volgende opleidingsronde is gepland voor het voorjaar van 2023. Door de steeds nauwere integratie van kwesties betreffende governance, risico en compliance worden ook de interne controlesystemen (ICS) voortdurend verder ontwikkeld en steeds meer gekoppeld aan risicobeheer. Zo worden tijdens de regelmatige risicobeoordelingen ook de controlemechanismen overeenkomstig geactualiseerd.

1.3.6. Risicobeheer

GRI 102-30, GRI 102-11, GRI 201-2

Het kader voor risicobeheer van Elia groep is sterk verbonden met het COSO-referentiekader, dat de beste praktijken aanreikt voor de beoordeling van bedrijfsrisico's. In overeenstemming met deze richtlijnen wordt het risicobeheer op verschillende niveaus in de organisatie geïmplementeerd (strategisch, zakelijk/operationeel, projectniveau, enz.). Het steunt op de strategie en de risicobereidheid van Elia groep, m.a.w. het risiconiveau dat onze organisatie bereid is te aanvaarden bij het nastreven van haar doelstellingen. Deze risicobereidheid is een leidraad die gebaseerd is op 5 matrices die de financiële, reputatie-, gezondheids- en veiligheids- en operationele/maatschappelijke risico's en impacts weergeven. Zodra een risico op basis van de risicobereidheid van de onderneming als substantieel wordt geïdentificeerd, vinden besprekingen plaats om ervoor te zorgen dat bij de beoordeling voldoende rekening wordt gehouden met relevante contextuele factoren. De belangrijkste risico's worden opgenomen in de risicorapportering. Vervolgens wordt de toereikendheid van de reactie van de organisatie op de verschillende risico's geëvalueerd, onder meer door het college van dagelijks bestuur en de raad van bestuur. Indien het (geaggregeerde) risico onder het kritische niveau ligt dat op basis van de risicobereidheid is vastgesteld, wordt het risico als middelgroot beoordeeld. Aan de hand van een kosten-batenanalyse wordt dan bepaald of beheersingsmaatregelen moeten worden getroffen om de risico's te beperken. Wanneer het de besluitvorming vergemakkelijkt wordt de risicobereidheid in sommige gevallen vertaald in meer operationele criteria, die door de operationele entiteiten worden gehanteerd.

Er bestaan processen die erop gericht zijn de voornaamste risico's te identificeren en te beoordelen, er passende antwoorden op te formuleren, ze aan de raad van bestuur mee te delen en de doeltreffendheid van de risicobeperkende maatregelen te controleren. Alle informatie die tijdens deze processen wordt verzameld, wordt vastgelegd in risicoregisters. Door regelmatige communicatie tussen risicomangers en risico-eigenaars kunnen deze registers actueel worden gehouden. De belangrijkste gegevens worden samengevat in risicorapporten, waarvan er in 2021 drie aan de raad van bestuur en het auditcomité werden voorgelegd.

Elia Transmission Belgium NV/NV beantwoordt sinds 2017 de CDP Climate Change Questionnaire. Deze vragenlijst over klimaatverandering gaat in op het beheer van de milieu-impact en de klimaatgerelateerde risico's en opportuniteiten van de onderneming. In 2021 behaalde Elia Transmission Belgium NV/SA voor het jaar 2021 een score C.

In 2021 werden de klimaatgerelateerde risico's nog grondiger geëvalueerd en geïntegreerd in de risicobeheerprocessen in alle entiteiten van Elia groep. Dit gebeurde vanuit een regulatoire invalshoek maar er werd ook rekening gehouden met de fysieke klimaatrisico's. Risicoanalyses brachten de kwetsbaarheid van de organisatie voor klimaatverandering aan het licht, alsook de noodzaak om dit via specifieke projecten aan te pakken. Na de overstromingen van juli 2021 in België werden bijvoorbeeld nieuwe risico's in aanmerking genomen en werd ons ESG-programma ActNow aangevuld met een nieuwe doelstelling: klimaatveranderingsbestendige infrastructuur.

Voor gedetailleerde informatie over deze onderwerpen wordt verwezen naar punt Risicobeheer en onzekerheden voor de vennootschap in ons financieel verslag 2021.

1.3.7. Politieke invloed

Wetten en reglementeringen hebben een sterke invloed op de activiteiten van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH. De verschillende overheden op federaal en gewestelijk niveau verlenen de exploitatievergunning aan de dochtervennootschappen van Elia groep en werken mee aan de bepaling van het wettelijk kader waarbinnen de publieke opdracht van de TNB's moet worden gerealiseerd. De regionale regeringen en autoriteiten kennen de bouwvergunningen toe voor de transmissie-infrastructuur. De regulatoren bepalen het regelgevingskader waarbinnen deze activiteiten moeten worden ontwikkeld.

In deze context handelen Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH in overeenstemming met alle regelgevingen die een invloed hebben op het beheer van het transmissienet. Het is ook de verantwoordelijkheid van de doch-

tervennootschappen van Elia groep om bij te dragen tot het politieke debat en tot de oriëntatie van de regelgeving. Wij doen dit op een transparante manier. Als houders van een wettelijk gereguleerd, natuurlijk monopolie met een publieke verantwoordelijkheid delen de ondernemingen van Elia groep hun standpunten mee in het beste belang van de samenleving.

Elia groep is een vertrouwde adviseur voor thema's zoals de verwezenlijking van de energietransitie, de betrouwbare bevoorradingszekerheid met een gelijktijdig toenemend aandeel van hernieuwbare energie, en de uitbreiding van het elektriciteitsnet.

Het energiebeleid heeft een impact op de activiteiten van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH en op de samenlevingen waarin de twee TNB's actief zijn. Omdat een steeds groter deel van dat beleid op Europees niveau wordt bepaald, werd op groepsniveau een European Affairs Team opgericht. Het team volgt alle relevante wet- en regelgeving (zie het gedeelte over de Green Deal hierboven) en neemt deel aan Europese openbare en politieke debatten via openbare verklaringen van standpunten.

Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH staan in het [transparantieregister van de EU](#) en leven de bijbehorende gedragscode na.

ELIA IN BELGIË

Tot de verantwoordelijkheden van de departementen Public & Regulatory Affairs en External Relations behoort ook de communicatie met politieke vertegenwoordigers. De contacten met (politieke) stakeholders worden gecoördineerd door een Corporate Reputation Committee dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle departementen die externe interacties met deze stakeholders hebben.

In België is Elia Transmission Belgium NV/SA een belangrijke speler die een globale kijk heeft op het nationale, regionale en lokale elektriciteitssysteem. De onderneming bevindt zich derhalve in een sterke positie om de autoriteiten analyses, adviezen en aanbevelingen te verstrekken op basis waarvan weloverwogen beslissingen kunnen worden genomen.

De ethische code van Elia groep ([zie ook 1.3.2. Waarden, principes en normen](#)) is van toepassing op al onze medewerkers. De code behandelt relevante wetgeving, belangenconflicten en professionele deontologie. In 2021 deed Elia Transmission Belgium NV/SA (net zoals in het verleden) geen schenkingen aan politici of politieke partijen.

50HERTZ IN DUITSLAND

De activiteiten van de instanties die wetten of verordeningen uitvaardigen, hebben een sterke impact op de bedrijfsactiviteiten van 50Hertz Transmission GmbH. Daarom publiceert het bedrijf standpuntnota's en stelt deze op een transparante manier ter beschikking van beleidsmakers. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het departement Communication & Public Affairs. Wanneer bepaalde standpunten worden ontwikkeld, willen we politieke stakeholders en regulatoren zo vroeg mogelijk bij het proces betrekken. Dit geeft alle partijen de kans om hun standpunt naar voren te brengen, het verbetert de kwaliteit van de informatie die wordt gebruikt en schept vertrouwen tussen de verschillende partijen. We garanderen dat werknemers die actief zijn op het vlak van maatschappelijk beleid en energiebeleid zich laten leiden door duidelijk omschreven principes in hun mededelingen en handelingen. Zo heeft het departement Communication & Public Affairs met het oog op de federale verkiezingen van 2021 een standpuntnota gepubliceerd met als titel **Schneller mehr vom Richtigen tun**. ("Sneller de juiste acties ondernemen"), waarin een overzicht wordt gegeven van de energiepolitieke beslissing die vanuit het standpunt van een transmissienetbeheerder dringend moeten worden genomen. In het kader van een rondetafeldiscussie met de ondernemingsraad en de sectorale vakbond voor mijnbouw, chemie en de energiesector (Industriegewerkschaft Bergbau, Chemie und Energie, IG BCE) heeft 50Hertz Transmission GmbH een aantal gesprekken gevoerd met stakeholders uit de politieke wereld, het bedrijfsleven en de wetenschap over hoe de uitfasering van fossiele brandstoffen en een klimaatneutraal beheer kunnen slagen. De resultaten van deze discussie zijn samengevat in de standpuntnota **Mit neuer Energie für starke Industriearbeitsplätze** ("Met nieuwe energie voor sterke industriële banen").

Daarnaast heeft 50Hertz Transmission GmbH in 2021 het initiatief **Gemeinsam.Schneller.Klimaneutral** ("Samen.Sneller.Klimaatneutraal") gelanceerd. Samen met andere netbeheerders en energie- en industriebedrijven werden concrete voorstellen uitgewerkt en in december 2021 gepubliceerd. De voorstellen

zijn bedoeld om de uitbreiding van het elektriciteitsnet te versnellen zodat het grotere hoeveelheden elektriciteit kan transporteren die uit hernieuwbare energiebronnen zijn opgewekt. Aanvullende informatie over het initiatief is te vinden op [deze website](#) (in het Duits).

De communicatie met politieke vertegenwoordigers verloopt op een verantwoordelijke en transparante manier; er worden geen schenkingen gedaan aan politieke partijen. Er zijn ethische beginselen en richtsnoeren met betrekking tot politieke belangen bepaald die de basis vormen voor onze interacties. Een gedetailleerde gids, die van toepassing is op het hele bedrijf en goedgekeurd is door het senior management, regelt expliciet het gedrag van het personeel in een politieke omgeving. De leidraad stipuleert dat 50Hertz Transmission GmbH geen schenkingen doet aan politici of politieke partijen en weloverwogen en evenwichtig handelt bij de sponsoring van organisaties of initiatieven. De verantwoordelijkheid voor schenkingen aan partijstichtingen en -verenigingen wordt centraal gecoördineerd door het departement Communication & Public Affairs. Via specifieke opleidingsprogramma's zorgt 50Hertz Transmission GmbH ervoor dat haar medewerkers die bijdragen tot het sociaal en energiebeleid hun communicatie en acties afstemmen op duidelijk omschreven principes. De wet betreffende het lobbyregister werd op 25 maart 2021 goedgekeurd en treedt op 1 januari 2022 in werking. Het lobbyregister is bedoeld om het vertrouwen van het publiek in de politiek en de legitimiteit van de besluitvormingsprocessen in het parlement en de regering te helpen versterken. Het doel is om meer transparantie te creëren met betrekking tot de invloed die vertegenwoordigers op dit proces hebben. Zodra de inschrijving in het Duitse lobbyregister officieel is toegestaan, zal 50Hertz Transmission GmbH haar gegevens daarin laten opnemen.

In 2021 deed 50Hertz Transmission GmbH geen schenkingen aan politici of politieke partijen.

1.3.8. Veiligheid en beheer van noodsituaties

Kritieke infrastructuur

Voor de dochtervennootschappen van Elia groep is veiligheid niet beperkt tot de eigen onderneming. Zo wordt het personeel, bestaande uit interne en externe stakeholders, tijdens regelmatige oefeningen met het crisisteam opgeleid in crisisbeheer en crisiscommunicatie. De bestaande structuren, processen en communicatiekanalen worden voortdurend herzien en verbeterd. Daarnaast worden de leden van het crisisteam en de medewerkers intensief opgeleid om hun vaardigheden in de nuchtere omgang met onverwachte gebeurtenissen onder bijzondere stress te verbeteren en te leren om snelle en gepaste beslissingen te nemen in het crisisbeheer. Deze en andere maatregelen hebben tot doel de veerkracht van Elia groep op een holistische manier voortdurend te verhogen. Naast de opleidingen die aan alle leden van het crisisteam worden aangeboden, worden concepten voor de bescherming van eigendommen herzien en wordt de algemene bedrijfsveiligheid verder ontwikkeld.

ELIA IN BELGIË

De dienst Security voerde in samenspraak met alle betrokken departementen een grondige screening uit van alle toegangsrechten tot onze meest kritieke zones (nationaal controlecentrum/NCC, regionale controlecentra/RCC, datalokalen). Alleen personen die uit hoofde van hun specifieke functie toegang tot deze ruimtes zouden moeten hebben, werden in aanmerking genomen en op een screeningslijst geplaatst. In het totaal werden hierbij 549 administratieve dossiers opgesteld en doorgestuurd naar de Federale Openbare Dienst Economie. Na de uitvoering van de veiligheidsonderzoeken door de Nationale Veiligheidsoverheid (NVO) kregen de betrokken personen een positief screeningcertificaat. Dit betekent dat sinds september 2021 alle personen die toegang hebben tot onze meest kritieke zones, vooraf zijn gescreend. Bovendien is een specifiek proces ingevoerd voor alle nieuwe personeelsleden die toegang moeten krijgen tot deze zones.

Om ervoor te zorgen dat ons GDPR-protocol (General Data Protection Regulation) zo goed mogelijk wordt nageleefd en om de

operationele efficiëntie te optimaliseren, werd in overleg met de FOD Economie een nieuw systeem ontwikkeld waarbij nieuwe digitale bestanden automatisch worden doorgestuurd.

Op basis van criteria die in 2020 met de FOD Economie zijn overeengekomen en met inachtneming van de wetgeving inzake kritieke infrastructuur (EPCIP-richtlijn), is een lijst van potentiële nieuwe kritieke infrastructuren officieel aan de FOD Economie overhandigd. In deze lijst zijn in totaal 41 kritische infrastructuur opgenomen, waarvan er 19 nieuw zijn. Drie infrastructuurvoorzieningen die vroeger als "kritiek" werden beschouwd, werden niet in deze lijst opgenomen omdat ze niet aan de relevante criteria voldeden.

In samenspraak en onder begeleiding van de dienst Security voerden zowel de FOD Economie als het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) in 2021 inspecties uit in alle kritieke hoogspanningsstations. Daarbij werd nagegaan of het beveiligingsplan van de exploitant (BPE) in overeenstemming was met alle relevante wetgeving en de realiteit in onze hoogspanningsstations. Afgezien van enkele kleine punten die voor verbetering vatbaar waren, gaven alle auditverslagen positieve feedback over de bestaande processen. Die verbeterpunten werden onmiddellijk aangepakt of opgenomen in een lijst met maatregelen.

In het kader van de gezamenlijke aanpak van het BPE met betrekking tot de kritieke infrastructuur van Elia Transmission Belgium NV/SA die verbonden is met de kerncentrale van Doel, heeft de dienst Security van Elia Transmission Belgium NV/SA samen met ENGIE, de eigenaar van de kerncentrale, een specifiek protocol uitgewerkt waarin de stappen die genomen moeten worden en de vereiste samenwerking op het vlak van alarmen en incidentenbeheer zijn vastgelegd. In het verlengde daarvan werd in 2021 een veiligheidsoefening gehouden die ons in staat stelde onze processen te verbeteren volgens het principe 'Plan Do Check Act' (PDCA). Daarnaast is het proces met betrekking tot verzoeken om toegang gedigitaliseerd.

De bepalingen die in het CAPEX-plan werden opgenomen, werden in 2021 volledig uitgewerkt. Daarnaast werd specifieke aandacht besteed aan verschillende hoogspanningsstations die van bijzonder belang zijn voor de samenleving (aangezien ze ver-

band houden met de COVID-19 vaccinatiecampagne). Na een grondige benchmarking en een analyse van specifieke beveiligingssysteem, hebben we drie mogelijke beveiligingsbenaderingen voor gewone hoogspanningsstations geïdentificeerd. Op basis daarvan moet in 2022 een nieuw beveiligingsbeleid voor deze gewone hoogspanningsstations worden ontwikkeld.

Na de invoering van een systeem voor online toegangscontrole voor de hoogspanningsstations van Elia Transmission Belgium NV/SA werden tegen december 2021 meer dan 100 hoogspanningsstations met dit nieuwe systeem uitgerust. De dienst Security heeft een studie uitgevoerd waarbij het redundante toegangscontrolesysteem (Offline-Elkey-key) werd vervangen door dit nieuwe systeem. Het doel van deze omschakeling is om over een performant systeem te beschikken en om onze operationele kosten aanzienlijk te verminderen.

Gezien het belang van de offshore activiteiten van Elia Transmission Belgium NV/SA heeft de dienst Security een grondige studie gemaakt van de specifieke risico's en mitigerende maatregelen in verband met de veiligheid op offshore-installaties. In 2022 zal de dienst zich toespitsen op de verdere ontwikkeling van onze publiek-private partnerschappen voor dit doel (onder meer met het leger).

De voortdurende ontwikkeling van onze expertise op het vlak van operationele veiligheid heeft geleid tot de ontwikkeling van verschillende projecten die de transversale diensten moeten ondersteunen. Zo is er de International SOS Travel App: een app van Elia Group die onze medewerkers maximale bescherming en ondersteuning biedt tijdens hun zakenreizen.

In het kader van de professionalisering van alarmprocessen en het beheer van incidenten is in 2021 gestart met de bouw van een nieuw intern Security Operations Centre in de hoofdzetel van Elia Transmission Belgium NV/SA. Het is de bedoeling dat dit centrum begin 2022 operationeel is.

Om de samenwerking tussen de hulpdiensten en de veiligheidsdienst van Elia Transmission Belgium NV/SA te maximaliseren, werden roadshows georganiseerd voor de betrokken (lokale en federale) politiezones. Daarbij werd onder meer uitleg gegeven over onze lijst van kritieke infrastructuren en de bijbehorende veiligheidsmaatregelen.

IT

Een belangrijk terugkerend onderdeel in het handhaven van de vertrouwelijkheid van kritieke data, is het verder uitbouwen van de robuustheid en de beveiliging en bescherming van onze IT- en netwerksystemen.

Een van de concrete maatregelen die in 2021 werden genomen is de ontwikkeling van een gegevensclassificatiemodel voor Elia groep: dit stelt de eigenaars van gegevens in staat hun gegevens eenvoudig en correct te classificeren zodat adequate veiligheidsmaatregelen kunnen worden toegepast. Eén enkel model voor de hele groep verzekert de consistentie.

Zowel op nationaal als op Europees niveau (ENTSO-E) worden best practices en informatie in de energiesector uitgewisseld. We evalueren het bedreigingslandschap en de ontwikkelingen om de juiste risicobestrijdingsmaatregelen te kunnen nemen.

ELIA IN BELGIË

Een greep uit de concrete maatregelen uit 2021 op dit gebied:

- Maandelijks externe scan van de externe perimeter van Elia Transmission Belgium NV/SA (Elia's publieke IP-adressen) om de eventuele kwetsbaarheden van de internetapplicaties m.b.t. mogelijke cyber risico's te evalueren. In het rapporteringsjaar werden er geen cyberaanvallen tegen Elia geregistreerd.
- Verdere ontwikkeling van het in 2020 gelanceerde programma voor een beheersysteem voor informatiebeveiliging (ISMS, Information Security Management System), als onderdeel van corporate governance en als middel om te voldoen aan de regelgevingseisen (richtlijn inzake netwerk- en informatiebeveiliging, ENTSO-E): het ontwerpen, opzetten en uitvoeren van een ISMS overeenkomstig ISO 27001. Het ISMS is een kader van beleidsmaatregelen en controles om de beveiliging en de beveiligingsrisico's systematisch en in de hele organisatie te beheren. In 2022 wil Elia een ISO 27001-certificering behalen.
- Phishingcampagnes: menselijk gedrag is essentieel om de met phishing gepaard gaande risico's tegen te gaan. Er werd een bewustmakingscampagne gelanceerd om het personeel te informeren en te waarschuwen voor de risico's van phishing-mails.
- Met succes de externe audit betreffende de naleving van het MVS-beveiligingsplan (Minimum Viable Security, de minimaal haalbare veiligheid) doorstaan: in de context van het OPDE/CGM-programma (het Europees gemeenschappelijk netwerkmodel) vereist ENTSO-E van TNB's dat zij een specifieke reeks beveiligingsmaatregelen in acht nemen bij de uitwisseling van informatie met andere TNB's.
- Aanstelling van een Data Protection Officer (DPO) die erop moet toezien dat Elia de persoonsgegevens van de betrokkenen (haar personeel, klanten, leveranciers of andere personen) verwerkt in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie (GDPR, General Data Protection Regulation).

50HERTZ IN DUITSLAND

Als beheerder van kritieke infrastructuur is 50Hertz Transmission GmbH door de wet inzake IT-beveiliging en de Duitse energiewet (Energiewirtschaftsgesetz, EnWG) verplicht om de informatiebeveiliging te verzekeren. In dit verband moeten de verwerking, de opslag en de communicatie van informatie zodanig worden opgezet dat de beschikbaarheid, de vertrouwelijkheid en de integriteit van de informatie en de systemen in voldoende mate zijn gewaarborgd.

Het managementsysteem voor informatiebeveiliging (ISMS, Information Security Management System) werd in 2020 opnieuw gecertificeerd volgens ISO 27001 en de "IT-veiligheids-catalogus conform §11 artikel 1a Energiewirtschaftsgesetz" van de Duitse regulator Bundesnetzagentur. IT-risico's worden systematisch geïdentificeerd en aangepakt aan de hand van het geïmplementeerde beveiligingsproces. Tijdens het rapporteringsjaar werden geen cyberaanvallen tegen 50Hertz Transmission GmbH geregistreerd en er werd geen schade veroorzaakt als gevolg van informatiebeveiligingsincidenten. In een onafhankelijke audit voor de evaluatie en certificatie van de operationele veiligheid van datacenters (gebaseerd op DIN EN 56000) werden de datacenters van 50Hertz Transmission GmbH beoordeeld als "uitermate beschikbaar" op niveau 3.

Als onderdeel van het managementsysteem voor gegevensbeveiliging (DSMS) werd het bestaande e-learningprogramma bijgewerkt en werden interne en externe medewerkers gesensibiliseerd en opgeleid.

Noodtoestand en herstel

G4-EUS-DMA Disaster/ Emergency Planning and Response

Voor het geval dat zich een elektriciteitscrisis zou voordoen, bijvoorbeeld als gevolg van extreme weersomstandigheden, kwaadwillige aanvallen of een brandstoftekort, hebben Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH een crisisbeheer opgezet dat uit drie basisplannen bestaat:

- **Het crisisbeheersplan** omschrijft de rollen, verantwoordelijkheden en processen in verband met crisisbeheer. Het crisisbeheer is gebaseerd op scenario-noodplannen, bijv. het Standardized Emergency Preparedness Plan (SEPP). De noodplannen bevatten maatregelen en de definitie van rapporterings- en informatieprocessen.
- **Het systeembeschermingsplan:** dit omvat automatische en manuele maatregelen om te voorkomen dat zich abnormale situaties voordoen (met inbegrip van black-outs), om de impact van storingen te beperken en om het elektrische systeem te stabiliseren wanneer het zich in een “noodtoestand” bevindt. Deze maatregelen hebben tot doel het elektriciteitsstelsel zo snel mogelijk terug te brengen in een “normale” of “alarmtoestand” met minimale gevolgen voor de netgebruikers en de samenleving. Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH hebben in overeenstemming met het systeembeschermingsplan een afschakelplan vastgelegd. In het kader van het afschakelplan wordt de vraag naar elektriciteit indien nodig handmatig of automatisch afgeschakeld om te voorkomen dat een elektriciteitscrisis verergert.
- **Het herstelplan** omvat een reeks maatregelen die na een storing met grootschalige gevolgen (bijv. black-out) kunnen worden toegepast om het systeem opnieuw in zijn normale toestand te brengen.

Zowel Elia Transmission Belgium NV/SA als 50Hertz Transmission GmbH leiden hun operatoren regelmatig op door middel van gesimuleerde oefeningen en oefeningen op kleine schaal, waarbij ook relevante stakeholders en partners worden betrokken (zoals distributienetbeheerders of productiebedrijven). In het algemeen oefenen netbeheerders voortdurend het omgaan met abnormale en crisissituaties door het volgen van theoretische en praktische opleidingen.

Transmissienetbeheerders moeten regelmatig testen of ze in staat zijn het systeem opnieuw op te starten. Dergelijke opstarttests - ook wel black-starttests genoemd - maken deel uit van de netherstelplannen van de transmissienetbeheerders. Zij moeten deze capaciteit regelmatig in hun respectieve netgebieden testen, zodat de stroomvoorziening na een stroomstoring zo snel mogelijk kan worden hersteld.

Er worden simulatortrainingen en theoretische opleidingssessies gegeven aan de operatoren van de nationale en de regionale controlecentra over de toepassing van de nood- en herstelplannen.

ELIA IN BELGIË

In het rapporteringsjaar 2021 heeft Elia Transmission Belgium NV/SA met succes drie black-starttests uitgevoerd en diverse noodoefeningen uitgevoerd, waaronder tests voor de paraatheid van het crisispersoneel (o.a. “Heatwave” met de Franse TNB RTE) en tests voor het ‘National Backup Control Centre’.

Als gevolg van de grote overstromingen in Wallonië tijdens de zomer van 2021 werd het noodplan in juli van dat jaar in werking gesteld.

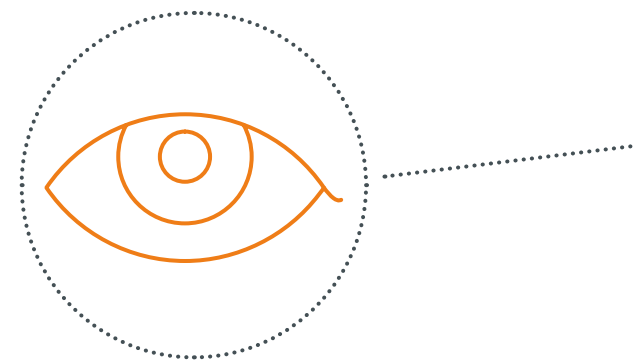
50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH oefent regelmatig zogenaamde black-starts om voorbereid te zijn op een black-out en de elektriciteitsbevoorrading in een dergelijk geval op korte tijd te kunnen herstellen. Dergelijke trainingen worden met verschillende partners ondernomen: zowel in het kader van simulaties als tijdens tests voor de heropbouw van het net onder reële omstandigheden. Dit waarborgt de veiligheid in geval van een crisis en is ook wettelijk verplicht.

In het verslagjaar werd voor de tweede maal met succes een netherstel uitgevoerd met behulp van een zogenaamd opstartnet. Een opstartnet bestaat uit een netcluster met strategisch nuttige transformatorstations, die gelijktijdig van elektriciteit worden voorzien door een black-start-eenheid, in dit geval een pompaccumulatiecentrale.

COVID-19

Zodra het COVID-19 virus voor het eerst in Europa werd gesignaleerd, werden taskforces opgericht om de verspreiding van het virus en de impact ervan op Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH van nabij op te volgen. Deze taskforces blijven de situatie opvolgen. De maatregelen die deze taskforces nemen, worden onmiddellijk aan alle medewerkers van Elia groep meegedeeld.

1.3.9. Betrouwbaarheid van het net

G4 EUS, DMA

Om op elk moment aan de vraag naar elektriciteit te kunnen voldoen, moeten zowel Elia Transmission Belgium NV/SA als 50Hertz Transmission GmbH hun klanten de zekerheid bieden dat hun net betrouwbaar is. Als transmissienetbeheerders zorgen Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH voor infrastructuur met adequate interconnecties voor vlot functionerende markten en systemen. Dit is de beste garantie voor de bevoorradingszekerheid.

Maar ook waar de markten en systemen goed functioneren en geïnterconnecteerd zijn, kan het risico op een elektriciteitsstoring nooit volledig worden uitgesloten.

De reeks maatregelen om met een grootschalige elektriciteitsstoring om te gaan ten gevolge van een uitzonderlijke gebeurtenis wordt beschreven in de vorige sectie.

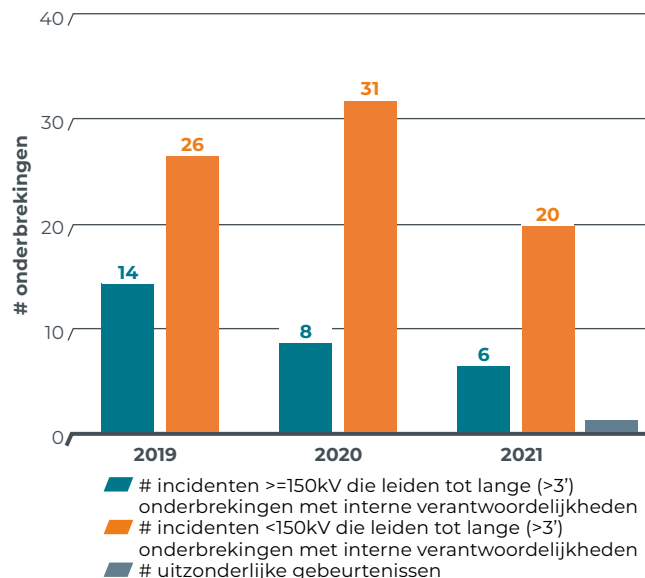
Beschikbaarheid van het net en netonderbrekingen

ELIA IN BELGIË

Om de beschikbaarheid van het net voor een bepaald jaar te beoordelen, registreren we het aantal incidenten die leiden tot een onderbreking van meer dan drie minuten voor minstens één klant (internationale standaard) waarvoor Elia Transmission Belgium NV/SA verantwoordelijk is. Onderbrekingen die veroorzaakt worden door klanten, onweersbuien, derden, vogels enz. worden hier buiten beschouwing gelaten.

De hevige overstromingen in de provincie Luik in de zomer van 2021 hadden een grote impact op het elektriciteitsnet. Als gevolg van het stijgende water werd een dringende stroomonderbreking gepland. De overstromingen werden beschouwd als "overmacht" en uiteraard gecategoriseerd als een buitengewone gebeurtenis.

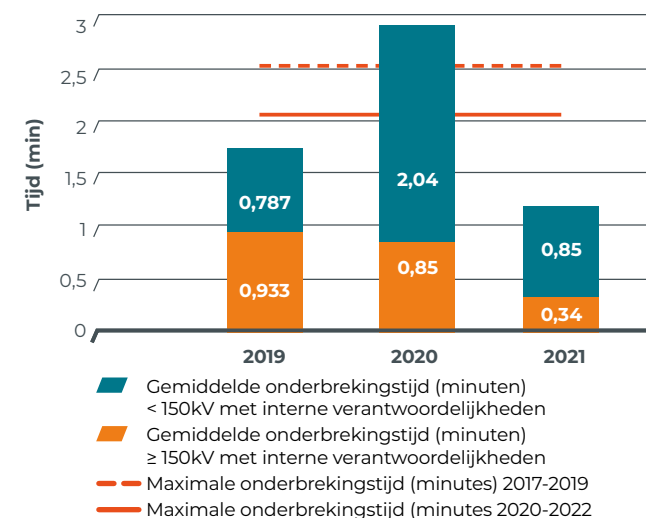
NETONDERBREKINGEN

De meeste onderbrekingen doen zich voor op het lokale transmissienet (< 150 kV), aangezien de klanten in de meeste gevallen aangesloten zijn op het lokale (regionale) transmissienet en niet op het federale transmissienet. Wanneer men netonderbrekingen bespreekt, wordt er ook rekening gehouden met de **gemiddelde onderbrekingstijd** (*Average Interruption Time, AIT*). Deze onderbrekingstijd zou gelijk zijn voor alle aan het net verbonden klanten indien hun stroombevoorrading op dezelfde manier zou onderbroken zijn tijdens de geobserveerde periode. De AIT wordt berekend als het quotiënt van de niet-geleverde energie en de gemiddelde energie per jaar.

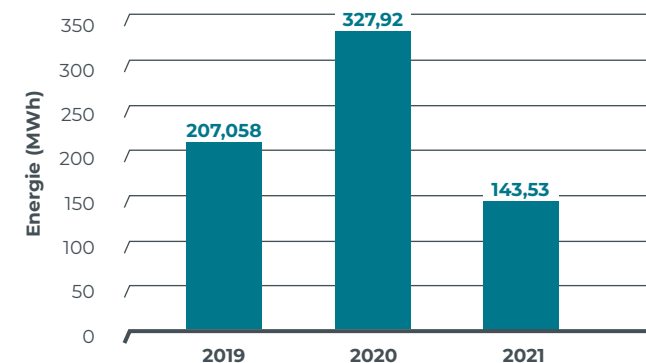
De maximale onderbrekingstijd is de referentiewaarde die de CREG, de Belgische federale regulator, gebruikt om de AIT-stimulans te berekenen met betrekking tot de continuïteit van de bevoorrading. Voor de periode 2020-2022 bedroeg deze waarde 2,1 minuten.

GEMIDDELDE ONDERBREKINGSTIJD

Niet-geleverde energie (ENS, Energy Not Supplied) betreft alle energie die niet aan onze klanten werd geleverd tijdens onderbrekingen die door interne problemen bij Elia Transmission Belgium NV/SA veroorzaakt werden en die langer dan drie minuten hebben geduurd. Er wordt echter geen rekening gehouden met de impact van buitengewone gebeurtenissen.

NIET GETRANSPORTEERDE/NIET GELEVERDE ENERGIE (MWH)

De ENS-score die in 2021 werd behaald is lager dan die van vorig jaar, toen er verschillende technische storingen zijn opgetreden als gevolg van het stormweer in het begin van 2020.

Beschikbaarheid van het net

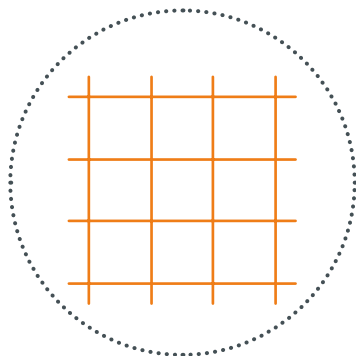
Onshore beschikbaarheid staat voor de beschikbaarheid van de interfacepunten tussen het net van Elia Transmission Belgium NV/SA en het net van de klanten. Daarbij wordt rekening gehouden met alle onderbrekingen die veroorzaakt werden door intrinsieke risico's (weer, derden, dier, enz.) of door interne problemen bij Elia Transmission Belgium NV/SA (defect materiaal, menselijke fout enz.) van meer dan drie minuten. Rechtstreeks door klanten van Elia Transmission Belgium NV/SA veroorzaakte onderbrekingen worden niet meegerekend.

BEREKENINGSMETHODE:

Onshore beschikbaarheid = 1 - AIT (intern Elia Transmission Belgium NV/SA + intrinsiek risico) (# minuten per jaar).

	2019	2020	2021
Onshore grid availability at connection points	0,99999671	0,99999362	0,99999564

In 2021 is de onshore beschikbaarheid in België op een zeer hoog niveau gebleven (boven 0,99999).

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH beheert het zeer-hoge-spanningsnet in het noorden en het oosten van Duitsland. De betrouwbaarheid van het net wordt aangetoond aan de hand van het aantal storingen per 100 km van het zeer-hoge-spanningsnet (vanaf 150 kV) van 50Hertz Transmission GmbH. Fouten omvatten net- en apparatuurstoringen die resulteren in een beperking van de transmissiecapaciteit of een schending van de systeemvoorwaarden. Storingen op het net omvatten de elektrische kortsluitingen die o.a. door stormweer worden veroorzaakt. Fouten in apparatuur worden enkel in aanmerking genomen wanneer netelementen een fout hebben veroorzaakt of moeten worden uitgeschakeld. Netelementen zijn bijvoorbeeld luchtlijnen en kabels, transformatoren en railstellen.

Storingspercentage (storingen/100 km lijnlengte)	2019	2020	2021
50Hertz Transmission GmbH	1,12	1,20	1,16
Gemiddelde van alle Duitse TNB's	1,36	1,59	-

Het storingspercentage voor alle Duitse TNB's is beschikbaar vanaf juni/juli 2022.

2 Strategie

GRI 102-15, GRI 102-29, GRI 201-2

2.1. Materialiteit en doelstellingen

GRI 102-15, GRI 102-29, GRI 102-46, GRI 102-47, GRI 103-1

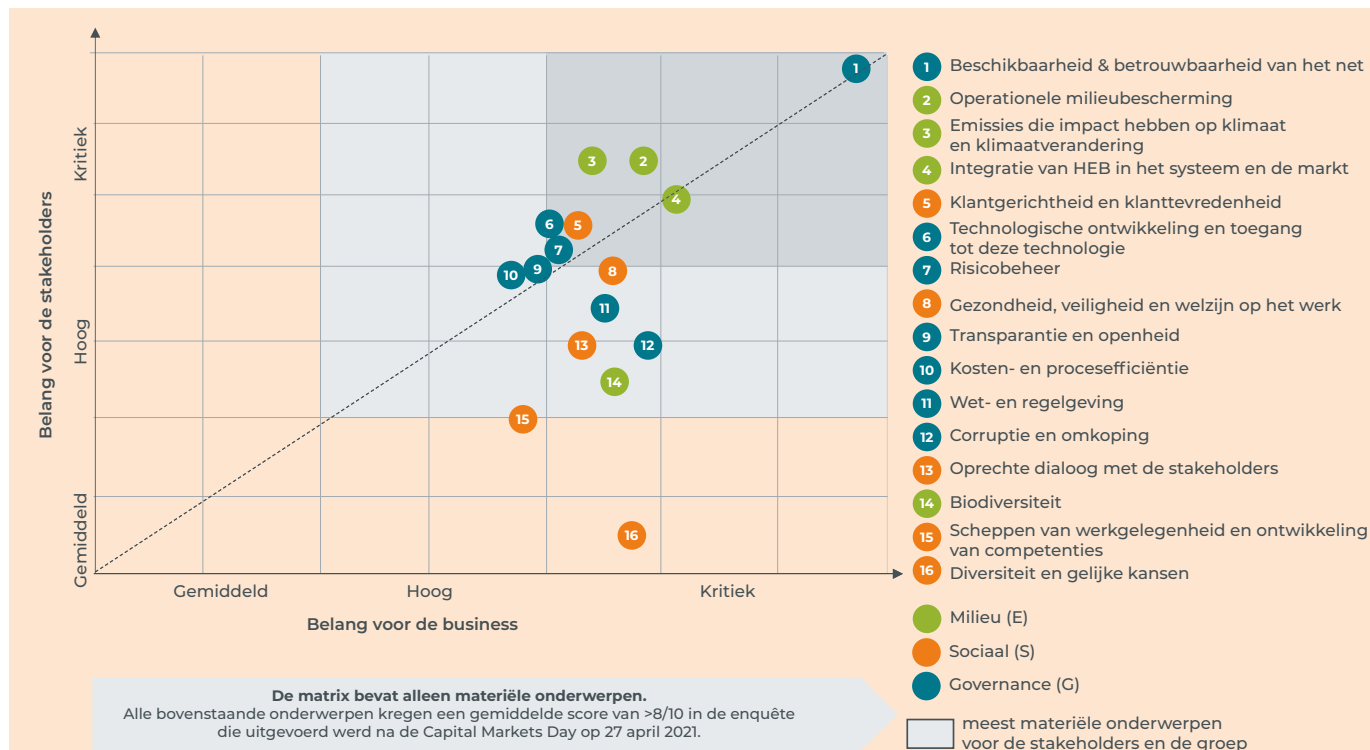
De energietransitie is ongetwijfeld een van de grootste maatschappelijke uitdagingen van deze eeuw. Met haar visie “Voor een succesvolle energietransitie in een duurzame wereld” onderstreept Elia groep haar engagement voor de decarbonisatie van de samenleving en de industrie. Daartoe ontwikkelt Elia groep het net, het systeem en de markt van de toekomst.

Bepaling van onze belangrijke onderwerpen

De jaarlijkse ontwikkeling van onze materialiteitsmatrix gebeurt sinds 2019. De matrix dient als leidraad voor de strategische besluitvorming, het bepalen van de prioritaire gebieden voor Elia groep, het beheer van de ESG-gerelateerde kwesties en de transparante rapportering die we voeren.

Onze matrix van 2021 (figuur 10) is gebaseerd op de volgende bronnen:

1. Resultaten van de interne enquête die we in 2020 over materiële thema's hebben gehouden. Aan de managers van Elia en 50Hertz werd gevraagd het belang van een aantal thema's in te schatten vanuit hun eigen standpunt en vanuit het standpunt van de externe stakeholders van de groep.
2. De identificatie van thema's die een dubbele materialiteit vertonen, d.w.z. thema's die zowel de impact van Elia groep op de externe omgeving als de impact van de externe omgeving op Elia groep omvatten. Deze thema's werden geïdentificeerd na het uitwerken en de uitrol van ons ActNow-programma. In 2021 hebben we de duurzaamheidsdoelstellingen geïdentificeerd waarmee onze vijf ActNow-dimensies het nauwst verbonden zijn. Daarna hebben we de resultaten van een door S&P Trucost uitgevoerde analyse gebruikt om te identificeren welke doelstellingen een dubbele materialiteit vertonen.

De interpretatie van de matrix

Onze materialiteitsmatrix bestaat uit drie categorieën, namelijk materialiteitsthema's van middelgroot, groot en zeer groot belang, op basis van hun belang voor de groep respectievelijk onze stakeholders. De bovenstaande grafiek geeft de onderwerpen weer die rechtstreeks bijdragen tot één of meer van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG) van de VN, en geeft het belang weer van elk onderwerp voor onze stakeholders en de groep.

3. De resultaten van een externe raadpleging die we eind 2020 met onze stakeholders in België hebben gehouden. Verschillende stakeholders werden geselecteerd op basis van hun ervaring in de energiesector en hun verschillende interacties met onze onderneming. Het ging onder meer om stakeholders waarmee Elia groep regelmatig in contact staat, zoals overheden, klanten, leveranciers, sectorfederaties en milieuverenigingen. We hebben ervoor gezorgd dat deze stakeholders een gevarieerd geluid lieten horen wat betreft de taal/talen die ze spraken, de omvang van de organisaties die ze vertegenwoordigden, waar hun organisaties gevestigd waren en of hun organisaties tot de publieke of de particuliere sector behoorden.
4. De resultaten van een reeks rondetafelgesprekken die in 2021 zijn georganiseerd met verschillende Duitse stakeholders (beleidsmakers, de industrie, niet-gouvernementele organisaties, de academische wereld) om te discussiëren over de belangrijkste elementen die bijdragen om de Duitse samenwerking met succes koolstofarm te maken.
5. De resultaten van een enquête die werd gehouden na de eerste Capital Markets Day van Elia groep in april 2021 en die tot doel had de standpunten van onze financiële stakeholders te inventariseren. Merk op dat alle onderwerpen die in de matrix van 2021 zijn opgenomen, in deze enquête door onze financiële stakeholders als materieel werden aangemerkt.
6. De resultaten van studies zoals de World Energy Issues Monitor van de World Energy Council en andere erkende raamwerken (zoals het Global Reporting Initiative Sector Supplement for Electric Utilities) zijn in aanmerking genomen om de volledigheid te waarborgen. In de toekomst zullen we dit soort internationale studies blijven volgen om ervoor te zorgen dat onze materialiteitsmatrices up-to-date blijven.

De selectie van materialiteit

De materialiteit van elk onderwerp wordt geanalyseerd in het kader van een regelmatige cyclus. Om een nog beter inzicht te krijgen in de zienswijze van onze stakeholders, zal in het derde kwartaal van 2022 een enquête worden gehouden onder de belangrijkste externe stakeholders van de groep. De interviews in het kader van deze enquête zullen worden aangevuld met workshops.

In de toekomst zal onze jaarlijkse Stakeholders' Day worden gebruikt om systematisch feedback van externe stakeholders over het belang van elk onderwerp te verzamelen, terwijl een interne enquête onder het senior management zal worden gebruikt om de X-aswaarden (belang voor de groep) die aan elk onderwerp worden toegekend, bij te werken.

Bovendien zal ons Group Sustainability Office (GSO; [zie 1.3.3. Rollen en verantwoordelijkheden](#)) voortaan toezien op de identificatie en monitoring van nieuwe onderwerpen die in aanmerking komen voor opname in onze matrices.

2.2. ActNow – het duurzaamheidsplan van Elia groep

GRI 102-29, 103-2, 103-3

Duurzaamheid vormt de kern van onze bedrijfsstrategie. In het ActNow-programma van de groep dat in 2021 werd gepubliceerd, worden onze duurzaamheidsdoelstellingen op lange termijn omschreven. Deze zijn in lijn met de duurzaamheidsdoelstellingen (SDG) van de Verenigde Naties, wat duidelijk maakt dat de bedrijfsdoelstellingen van de groep expliciet gekoppeld zijn aan wereldwijde doelstellingen. Ze worden geïmplementeerd via onze bedrijfsplannen en -activiteiten. De groep heeft haar operationele entiteiten en processen getoetst aan de SDG's en verbeterd haar duurzaamheidsprestatie op basis van de resultaten. Dit doen we door de indicatoren te bepalen en een stappenplan te ontwikkelen. Dit moet ons helpen om onze voorberendingen op te volgen. Er zijn specifieke doelstellingen bepaald die regelmatig worden herzien en beheerd.

ActNow omvat vijf dimensies: klimaatactie, circulaire economie & milieubescherming, gezondheid & veiligheid, diversiteit, gelijke kansen & inclusie, en governance, ethische waarden & compliance.

Voor de elektriciteitssector is een belangrijke rol weggelegd bij het decarboniseren van de samenleving en het aanpakken van de klimaatverandering. Elektriciteit als energiedrager is vandaag al de meest kostenefficiënte oplossing in de meeste sectoren. Verdere elektrificatie op basis van de integratie van hernieuwbare energie in het net is dan ook de meest doeltreffende manier om de energietransitie te realiseren. Elia groep bevindt zich in het hart van het energiesysteem en is dus goed geplaatst om de beste methodes voor het koolstofvrij maken van het systeem te identificeren. Naast de ontwikkeling van de netinfrastructuur die nodig is om bijkomende volumes hernieuwbare energie te integreren en te transporteren, identificeert Elia groep de nodige flexibiliteitsbronnen om de variabele productie van de hernieuwbare energie op te vangen. Bovendien bereidt de groep de markt en het systeem voor om te functioneren in een context van 100 % hernieuwbare energie.

Met ActNow, de gezamenlijke studie **Decarbonising the energy system – The role of Transmission System Operators** die met zeven andere TNB's⁶ werd gepubliceerd en het strategische ini-

tiatief van 50Hertz “Van 60 naar 100 tegen 2032 - nieuwe energie voor een sterke economie” leveren we een ambitieuze bijdrage aan de verwezenlijking van de Europese, nationale en regionale doelstellingen inzake hernieuwbare energie en klimaat en aan de decarbonisatie van de samenleving - zowel intern als extern.

Onze regelmatige ESG-ratings van ESG-ratingagentschappen zoals Vigeo Eiris en Sustainalytics geven ons ook belangrijke input om onze duurzaamheidsprestaties te verbeteren. Voor meer informatie over onze ESG-ratings verwijzen we naar [deze website](#) voor Elia Transmission Belgium SA/NV en naar [deze website](#) voor 50Hertz Transmission GmbH.

Elia groep ondersteunt de European Green Deal via haar kernactiviteiten. Dankzij onze vraaggestuurde netontwikkeling en onze innovatieprogramma's kunnen we steeds grotere hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem integreren, terwijl de aanleg en exploitatie van interconnecties de grensoverschrijdende Europese handel in elektriciteit mogelijk maken. De hoge investeringen die daarvoor nodig zijn, financieren we - waar dat economisch zinvol is - met groene obligaties die we op de Europese en internationale financiële markten plaatsen. We willen ons volledig aansluiten bij de EU-Taxonomie om deze markt transparanter te maken.

**ACT
NOW**
FOR A SUSTAINABLE WORLD

⁶ We hebben samengewerkt met verschillende andere transmissienetbeheerders (Terna, RTE, TenneT, Amprion, Red Eléctrica, Swissgrid en APG) om de belangrijkste hefbomen voor de decarbonisatie van het energiesysteem te identificeren. Ze zijn samengevat in het gemeenschappelijke document dat in juli 2021 werd gepubliceerd: Decarbonising the energy system – The role of Transmission System Operators.

5 Dimensies

Section

1 Strijden tegen klimaatverandering

- Decarbonisering van de energiesector versnellen
- Een koolstofneutraal net realiseren tegen 2040
- Onze eigen activiteiten koolstofneutraal maken tegen 2030
- Evolueren naar een koolstofneutrale waardeketen voor nieuwe assets en bouwwerkzaamheden

2 Circulaire economie en milieubescherming

- Ecosystemen en biodiversiteit behouden en versterken
- Circulariteit verankeren in onze kernactiviteiten
- Naleving van milieuprestatienormen garanderen

3 Veiligheid en gezondheid

- Ons doel is nul ongevallen
- Onze veiligheidscultuur uitbouwen
- Wij zijn allemaal veiligheidsverantwoordelijken
- We streven naar gezondheid en welzijn van onze medewerkers

4 Diversiteit, gelijke kansen en inclusie

- Inclusief leiderschap in de hele organisatie en alle werknemers betrekken
- Inclusieve rekruterings- en selectiepraktijken in het aanwervingsproces
- Gelijke kansen voor alle werknemers
- Open en inclusieve bedrijfscultuur en gezonde werk/privébalans
- Erkenning van de maatschappelijke rol op het vlak van diversiteit, gelijkheid en inclusie

5 Governance, ethische waarden en compliance

- Governance: Verantwoordelijke regels en processen
- Ethische waarden: Duurzame mentaliteit en gedrag
- Compliance: Conformiteit met externe en interne regels
- Transparantie: Openheid en zinvolle dialoog met stakeholder

Environment

Section 3. –Energie – Markt en integratie van her-nieuwbare energie
Section 8. – Milieuaspecten

Section 8. – Milieuaspecten

Social

Section 5. – Veiligheid
Section 4. – Human Resources

Section 4. – Human Resources

Governance

Section 1.3. – Waarden, principes en normen
Section 7.3. – Stakeholderdialogen

Voor meer details over de belangrijkste prestatie-indicatoren en -doelstellingen die deel uitmaken van ons ActNow-programma, zie het hoofdstuk **“Onze performantie” in ons geïntegreerd verslag 2021.**

2.3. Groene financiering & EU-Taxonomie

Onze visie “Voor een succesvolle energietransitie in een duurzame wereld” vergt immense investeringen in de uitbreiding van het net om de integratie van hernieuwbare energie in het systeem te ondersteunen. Deze uitbreiding - met onder meer de aansluiting van offshore windparken, de aanleg van nieuwe en noodzakelijke netinfrastructuur en de aanleg van grensoverschrijdende interconnecties - zal de duurzame elektrificatie van de samenleving ondersteunen en uiteindelijk leiden tot het bereiken van klimaatneutraliteit tegen 2050, in lijn met de Europese Green Deal.

Groene financiering

Elia groep zal deze “groene” investeringen in toenemende mate financieren door middel van groene obligaties. Voor dit doel werden de nodige kaders gecreëerd.

De publicatie van het Green Finance Framework en ons lidmaatschap van het Nasdaq Sustainable Bond Network (NSBN) stellen ons in staat om dit “groene” aspect in onze financiering op te nemen en de overgang naar energieneutraliteit te versnellen.

In het rapporteringsjaar heeft Elia Transmission Belgium NV/SA een heropneembare kredietfaciliteit (Revolving Credit Facility, RCF) van 650 miljoen euro ondertekend met een prijsmechanisme dat gekoppeld is aan drie van de duurzaamheidsdoelstellingen.

50Hertz Transmission GmbH publiceerde haar eerste Green Bond Impact Report in 2021. Het verslag is een verplicht onderdeel van de eerste groene obligatie die in 2020 is uitgegeven (ten bedrage van 750 miljoen euro). Dit bedrag werd gebruikt voor de financiering van projecten, waaronder de netaansluitingen van de offshore windmolenparken Ostwind 1 en 2 ten noordoosten van het eiland Rügen.

EU-Taxonomie

Duurzame financiering speelt een essentiële rol bij de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van de Europese Unie. Het EU-actieplan voor de financiering van duurzame groei heeft geleid tot de invoering van de EU-Taxonomie, een classificatiesysteem voor duurzame economische activiteiten. Het is ontworpen om bedrijven te kunnen identificeren die bijdragen tot klimaatneutraliteit. Er werd een analyse gemaakt van de geschiktheid en de afstemming van de activiteiten van Elia groep op de EU-Taxonomie en er werd een [casestudy](#) gepubliceerd in samenwerking met het advies- en auditbureau Deloitte.

Voor uitgebreide informatie over de EU-Taxonomie zie hoofdstuk 9. Rapportering met betrekking tot de EU-Taxonomieverordening.

3 Energie – Markt en integratie van hernieuwbare energie

GRI 302-2, SDG7

3.1. Inleiding

Dankzij de sleutelrol die wij spelen bij het koolstofvrij maken van de energiesector kunnen we optimaal bijdragen tot het bereiken van de Green Deal-doelstellingen. We zien dit als onze maatschappelijke uitdaging en daarop moeten we onze focus leggen.

Met onze netontwikkelingsprojecten maken we de decarbonisatie van de energiesector mogelijk. De Belgische en de Duitse regering hebben zich tot doel gesteld dat hernieuwbare energie tegen 2030 65 % resp. 40 % van de elektriciteitsmix moet uitmaken. We zullen bijdragen tot de verwezenlijking van deze doelstellingen door onze netten uit te breiden, marktproducten te blijven ontwikkelen die de integratie van hernieuwbare energie in onze netten vergemakkelijken en door de werking van onze systemen te verbeteren, zodat ze klaar zijn voor een wereld die door groene energie wordt geleid.

3.2. Geïnstalleerde capaciteit in onze regelzones

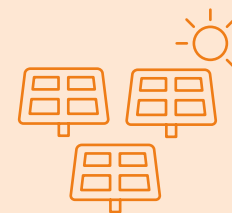
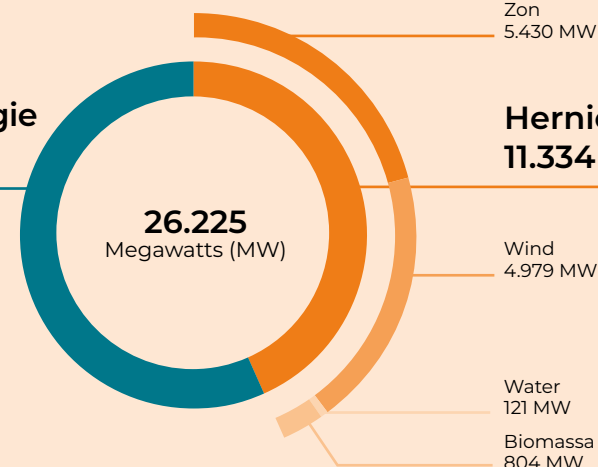
Transmissienetbeheerders exploiteren en onderhouden elektriciteitsnetten en transporteren de elektriciteit die door de verschillende energiebronnen wordt geproduceerd door hun netgebieden.

ELIA IN BELGIË

Conventionele energie
14.891 MW

Geïnstalleerd vermogen in onze netten Elia Transmission Belgium NV en 50Hertz Transmission GmbH maken niet-discriminerende toegang tot het transmissienet voor alle elektriciteitsproducenten mogelijk

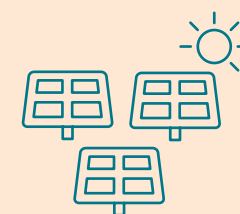
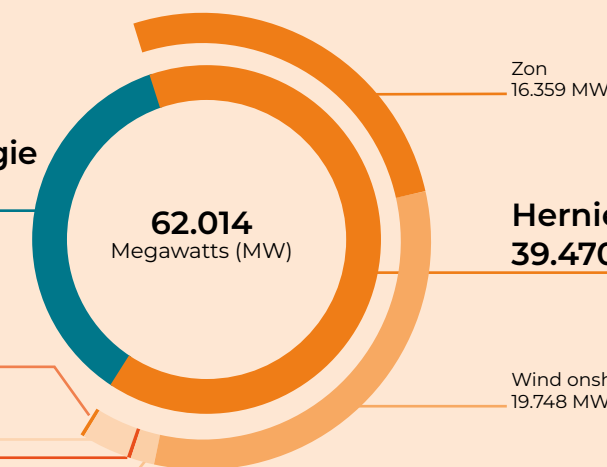
Hernieuwbare energie
11.334 MW

50HERTZ IN DUITSLAND

Conventionele energie
22.544 MW

Hernieuwbare energie
39.470 MW

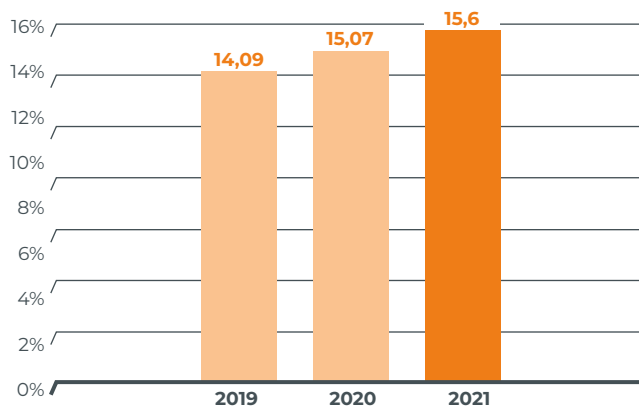

Deze versie van het duurzaamheidsverslag bevat correcties ten opzichte van de oorspronkelijke (gedrukte) versie.

3.3. Ontwikkeling van het aandeel van hernieuwbare energie in het elektriciteitsverbruik in onze regelzones

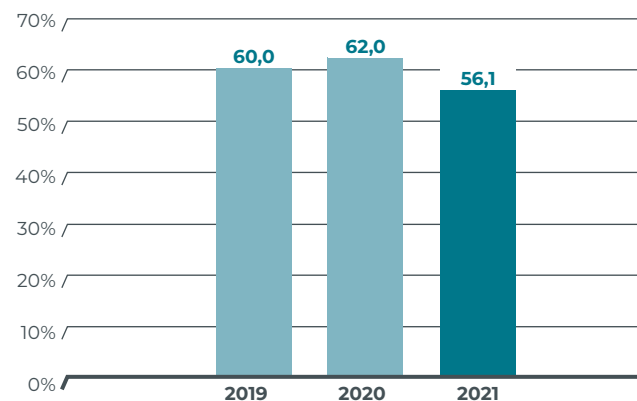
ELIA IN BELGIË

ONTWIKKELING VAN HET AANDEEL HERNIEUWBARE ENERGIE IN HET ELEKTRICITEITSVERBRUIK

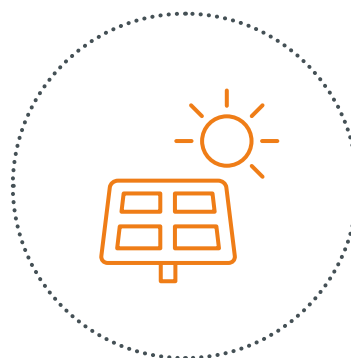
50HERTZ IN DUITSLAND

ONTWIKKELING VAN HET AANDEEL HERNIEUWBARE ENERGIE IN HET ELEKTRICITEITSVERBRUIK

In 2021 was gemiddeld zo'n 56,1 % van het jaarlijkse stroomverbruik in het 50Hertz-netgebied afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. Dit was minder dan de 62 procent die we vorig jaar behaalden. De reden hiervoor was het verhoogde elektriciteitsverbruik in het netgebied van 50Hertz Transmission GmbH in combinatie met een aanzienlijk lagere productie van wind-energie.

Elia Transmission Belgium NV en 50Hertz Transmission GmbH maken niet-discriminerende toegang tot het transmissienet voor alle elektriciteitsproducenten mogelijk.

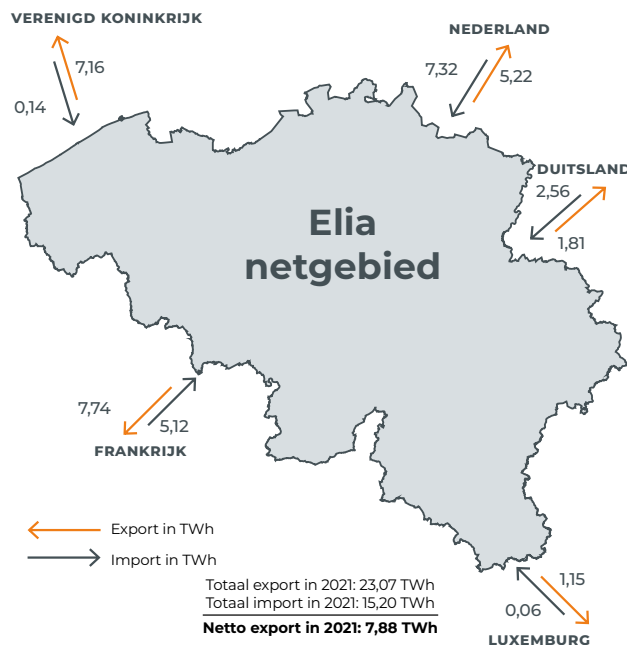
3.4. Import en export van energie

GRI 102-6, GRI 302-2

Het Europese elektriciteitssysteem en de elektriciteitsmarkten zijn al in hoge mate gekoppeld en geïntegreerd. De daaruit voortvloeiende uitdagingen vergen dan ook een transnationale aanpak. HVDC-interconnecties, die elektriciteitstransmissie over lange afstanden mogelijk maken, zijn nodig om de Europese elektriciteitsmarkt te versterken, de energietransitie te bevorderen en de daarmee gepaard gaande uitdagingen aan te gaan. Zij vormen essentiële schakels in de opbouw van een geïntegreerd Europees elektriciteitsnet dat de integratie van hernieuwbare energie in het systeem vergemakkelijkt en de continuïteit van de elektriciteitsbevoorrading verbetert.

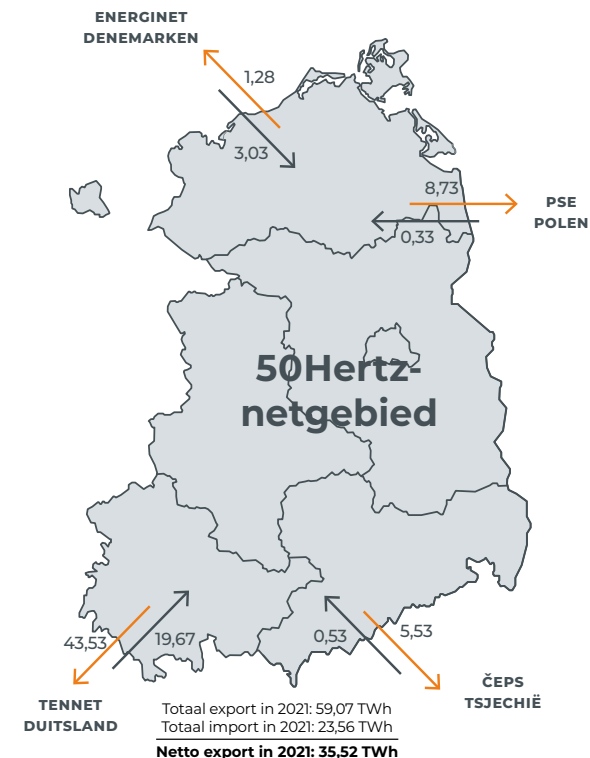
ELIA IN BELGIË

De onderzeese interconnector Nemo Link, die in januari 2019 in dienst werd gesteld, verbindt de elektriciteitsnetten van België en het Verenigd Koninkrijk.

ALEGrO, de eerste interconnector voor elektriciteit tussen België en Duitsland, werd in november 2020 in dienst genomen door Elia Transmission Belgium NV/SA en de Duitse netbeheerder Amprion. ALEGrO boekte goede resultaten in het eerste jaar na de inbedrijfname met een beschikbaarheid van 93 % en een uitwisseling van in totaal 4,5 TWh. De Belgisch-Duitse interconnectie heeft het mogelijk gemaakt de prijzen tussen de markten in evenwicht te brengen en het maatschappelijk welzijn te bevorderen.

50HERTZ IN DUITSLAND

In oktober 2020 organiseerden 50Hertz Transmission GmbH en de Deense netbeheerder Energinet samen de inhuldiging van 's werelds eerste hybride interconnector, de Combined Grid Solution (CGS). CGS verbindt twee offshore platformen in de Oostzee met elkaar en met de bestaande landverbindingen van de offshore windmolenparken. Dit betekent dat CGS offshore windenergie naar Denemarken of naar Duitsland kan transporteren en ook kan worden gebruikt om elektriciteit over de grenzen heen te verhandelen.

3.5. Netverliezen in onze regelzones

G4-EUS-EU12

Wanneer elektriciteit wordt getransporteerd, wordt een deel van de energie omgezet in warmte, wat bekend staat als “netverlies”. Netelementen zoals luchtlijnen, kabels, transformatoren, enz. hebben allemaal een kleine elektrische weerstand waardoor ze warm worden zodra er een elektrische stroom doorheen loopt. Netverliezen zijn het verschil tussen de hoeveelheid elektriciteit die in het net wordt geïnjecteerd en de hoeveelheid geleverde elektriciteit. Ze zijn onvermijdelijk wanneer elektriciteit wordt getransporteerd en zijn afhankelijk van factoren zoals o.a. het spanningsniveau of de lengte van de transmissielijnen. De hoogspanningsgelijkstroomtechnologie (High Voltage Direct Current, HVDC) die voor sommige van de interconnecties wordt gebruikt, is geschikter dan de conventionele driefasige wisselstroomtechnologie wanneer grote hoeveelheden elektriciteit met geringe netverliezen en optimale regeling over lange afstanden moeten worden getransporteerd.

Bij de beoordeling van de koolstofvoetafdruk van een TNB volgens het Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol voor de verantwoording en rapportering m.b.t. de emissie van broeikasgassen) worden netverliezen meegerekend bij de indirecte broeikasgasemissies (scope 2).

De energiemix die wordt opgewekt en in ons net wordt geïnjecteerd, bepaalt onze koolstofvoetafdruk. Een hoge integratie van hernieuwbare energie vertaalt zich in een beperkte broeikasgasuitstoot.

De vermindering van de netverliezen is niet de enige factor waarmee rekening moet worden gehouden bij de ontwikkeling van ons net, aangezien een te beperkte focus kan leiden tot negatieve effecten en zelfs de integratie van hernieuwbare energie kan vertragen.

Meer details hierover zijn te vinden in 8.2 Uitstoot van broeikasgassen.

ELIA IN BELGIË

In België zijn er twee categorieën van netverliezen:

- netverliezen die op federaal niveau (spanning ≥ 150 kV) gemonitord worden, gecompenseerd in natura in overeenstemming met de federale wetgeving,
- netverliezen die op regionaal niveau (spanning < 150 kV) gemonitord worden.

In 2021 bedroegen de netverliezen van Elia Transmission Belgium NV/SA in totaal 1,5 TWh. De transmissieverliezen, uitgedrukt als percentage van de totale energie (getransporteerde elektriciteit), bedroegen 2,03 %.

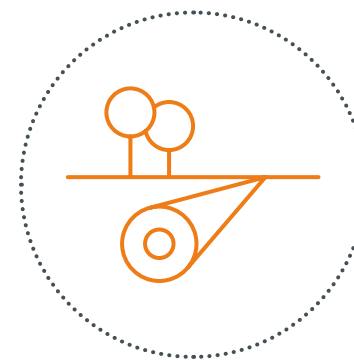
Netverliezen	eenheid	2019	2020	2021
Federaal niveau (vanaf 150 kV)	MWh	788.191	717.811	918.071
Regionaal niveau (minder dan 150 kV)	MWh	547.383	539.061	558.922
Netverliezen in totaal	MWh	1.335.574	1.256.872	1.476.993

De netverliezen worden aan de hand van de Energy Management System (EMS) State Estimator berekend. Het EMS modelleert het volledige Belgische net en geeft een lijst van alle netelementen. De State Estimator schat de status in van ieder netelement op basis van realtime metingen en de parameters van de systeemmodellering.

50HERTZ IN DUITSLAND

In 2021 bedroegen de netverliezen van 50Hertz Transmission GmbH in totaal 2,4 TWh. De transmissieverliezen, uitgedrukt als percentage van de totale energie (getransporteerde elektriciteit), bedroegen 2,17 %. 50Hertz Transmission GmbH plant de verbinding SuedOstLink tussen Saksen-Anhalt en Beieren die de eerste 525 kV-transmissielijn met hoogspanningsgelijkstroom (HVDC) binnen haar netgebied zal zijn. Deze technologie is geschikter dan conventionele driefasige wisselstroomtechnologie om grote hoeveelheden elektriciteit te transporteren, met minder netverliezen en een optimale beheersbaarheid over grote afstanden.

Om de verliezen met grotere nauwkeurigheid te voorspellen en regelen energie aan een betere prijs op de elektriciteitsmarkt te kunnen kopen, ontwikkelde 50Hertz Transmission GmbH een nieuw prognosemodel op basis van artificiële intelligentie (AI), in samenwerking met het researchcentrum Fraunhofer-Institut für Optronik, Systemtechnik und Bildauswertung (IOSB) in Ilmenau (Thüringen).

4 Human resources

GRI 102-7, GRI 102-8, GRI 103-2, GRI 401-2, GRI 401-3, GRI 405-1, SDG5, SDG8

4.1. Management-benadering

Elia groep heeft haar succes volledig te danken aan het succes van haar werknemers. Het is de verantwoordelijkheid van de groep om hen te helpen hun vaardigheden te ontwikkelen, hun gezondheid en inzet te bevorderen, hen te betrekken bij beslissingen en gelijke kansen voor iedereen te garanderen.

Elia groep voldoet aan internationale richtlijnen die verder gaan dan de collectieve overeenkomsten en bedrijfsakkoorden, zoals de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO: C87, C98 en C135) en de rechten van werknemers volgens het UN Global Compact.

Elia groep zet zich in om diversiteit te bevorderen, uit eigen overtuiging en in overeenstemming met IAO-conventie III. De groep veroordeelt streng elke discriminerende actie in alle situaties van het beroepsleven. Al onze werknemers genieten gelijke rechten, ongeacht hun etnische afkomst, leeftijd, gender, seksuele oriëntering, religieuze gezindheid, politieke overtuiging, nationale of sociale herkomst of andere factoren. Elia groep verbindt zich ertoe alle medewerkers en hun capaciteiten op gelijke basis te waarderen.

In het kader van ons duurzaamheidsprogramma ActNow hebben we ons zelf specifieke doelen gesteld in de domeinen “diversiteit, gelijke kansen & inclusie” en “gezondheid & veiligheid op het werk” (zie 5. Veiligheid). Het behoud en de verdere ontwikkeling van onze op waarden gebaseerde, open en inclusieve bedrijfscultuur, alsook de bevordering van een gezond evenwicht tussen werk en privéleven behoren tot de belangrijkste doelstellingen van de onderneming. Ze vormen de strategische basis voor alle beslissingen in verband met het personeel.

Binnen het senior managementteam ligt de verantwoordelijkheid voor personeelsstrategie bij de Group Chief Alignment Officer en de Group Talent Management Officer.

In 2021 zijn er geen gevallen van discriminatie gemeld.

4.2. Personeelsbezetting

GRI 102-7, GRI 102-8, GRI 405-1, GRI 401-1

ELIA IN BELGIË

(incl. dochtervennootschappen: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Grid International NV/SA en Eurogrid International NV/SA)

	2019	2020	2021
Totaal aantal werknemers Elia	1.424	1.455	1.491
- voltijds	1.295	1.333	1.347
- deeltijds	129	122	144
- mannen	1.150	1.170	1.198
- vrouwen	274	285	293
- jonger dan 30	211	171	157
- tussen 30 en 50 jaar	828	882	925
- ouder dan 50	385	402	409

	2019			2020			2021		
	Mannen	Vrouwen	% vrouwen	Mannen	Vrouwen	% vrouwen	Mannen	Vrouwen	% vrouwen
Directeurs	5	3	37,50%	5	3	37,50%	5	3	37,50%
Senior managers	28	5	15,15%	29	6	17,14%	33	7	17,50%
Directe leidinggevenden	449	128	22,18%	474	140	22,80%	494	148	23,05%
Werknemers	668	138	17,12%	662	136	17,04%	666	135	16,85%
Subtotaal	1.150	274	19,24%	1.170	285	19,59%	1.198	293	19,65%
Totaal	1.424			1.455			1.491		

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers ligt bij 42,7 jaar.

50HERTZ IN DUITSLAND

	2019			2020			2021		
	Mannen	Vrouwen	% vrouwen	Mannen	Vrouwen	% vrouwen	Mannen	Vrouwen	% vrouwen
Directeurs	4	0	0,00%	4	1	20,00%	4	1	20,00%
Senior managers	38	5	11,63%	37	8	17,78%	32	9	21,95%
Directe leidinggevendenden	68	13	16,05%	86	14	14,00%	88	18	16,98%
Werknemers	763	249	24,60%	844	290	25,57%	922	313	25,34%
Subtotaal	873	267	23,42%	971	313	24,38%	1.046	341	24,59%
Totaal	1.140			1.284			1.387		

De gemiddelde leeftijd van de werknemers bij 50Hertz Transmission GmbH is licht gedaald ten opzichte van vorig jaar en bedraagt nu 42,2 jaar.

Nieuwe werknemers en personeelsverloop

ELIA IN BELGIË

(subsidiaries included: Elia Group SA/NV, Elia Transmission Belgium SA/NV, Elia Engineering SA/NV, Elia Asset SA/NV, Elia Grid International SA/NV and Eurogrid International SA/NV)

NIEUWE MEDEWERKERS 2021

Nieuwe medewerkers 2021		Eenheid		2019		2020		2021	
		Aan-tal	(%)	Aan-tal	(%)	Aan-tal	(%)		
		132	9%	100	7%	96	6%		
Nieuwe medewerkers per gender	Mannen	107	81%	73	73%	78	81%		
	Vrouwen	25	19%	27	27%	18	19%		
Nieuwe medewerkers per leeftijds-categorie	< 30 jaar	51	39%	26	26%	38	40%		
	30 < 50 jaar	70	53%	55	55%	55	57%		
	>= 50 jaar	11	8%	19	19%	3	3%		

PERSENEELSVERLOOP 2021

Personeels-verloop 2021		Eenheid		2019		2020		2021	
		Aan-tal	(%)	Aan-tal	(%)	Aan-tal	(%)		
		43	3,1%	47	3,2%	74	5,1%		
Omzet									
Vertrekkers per gender	Mannen	34	2,4%	34	2,3%	63	4,3%		
	Vrouwen	9	0,6%	13	0,9%	11	0,8%		
Vertrekkers per leeftijds-categorie	< 30 jaar	9	0,6%	6	0,4%	10	0,7%		
	30 < 50 jaar	34	2,4%	23	1,6%	34	2,3%		
	≥ 50 jaar	0	0,0%	18	1,2%	30	2,1%		

Opmerkingen:

- Onder de nieuwe medewerkers vallen alle nieuwe werknemers binnen het geplande budget en alle werknemers die werden aangeworven als aanvulling op het oorspronkelijke budget. Veranderingen van functies worden niet in aanmerking genomen.
- Het aantal vertrekkers wordt bepaald op basis van alle werknemers die de onderneming verlaten als gevolg van ontslag, pensionering of vrijwillig vertrek, van 1 januari tot 31 december in het rapporteringsjaar.
- Percentage personeelsverloop = # vertrekkers / ((#medewerkers begin van het jaar + #medewerkers einde van het jaar)/2)

50HERTZ IN DUITSLAND

(incl. dochtervennootschappen: Eurogrid GmbH, 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH)

NIEUW 2021

	2020		2021	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
< 30 jaar	41	20	12	1
30 < 50 jaar	52	19	84	34
≥ 50 jaar	42	17	46	19
TOTAAL	135	56	142	54

VERTEKKERS 2021

	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
< 30 jaar	2	3	10	4
30 < 50 jaar	18	4	20	7
≥ 50 jaar	13	2	21	5
TOTAAL	33	9	51	16

4.3. Evenwicht werk-privéleven

GRI 401-2, GRI 402-1

Werknemers van Elia groep genieten een gezinsvriendelijke werkomgeving en krijgen de kans om een evenwicht te vinden tussen werk en privéleven.

De vroege herkenning en preventie van beroepsziekten en de mogelijkheid om inzetbaar te blijven, maken integraal deel uit van de gezondheid en veiligheid op het werk bij Elia groep (zie ook hoofdstuk 5. Veiligheid). Om onze doelstellingen te bereiken heeft Elia Group maatregelen met betrekking tot gezondheid op het werk geïmplementeerd. Deze focussen op de individuele bescherming en de preventie van gezondheidsrisico's. Bovendien biedt Elia Group voor alle werknemers regelmatig medische consultaties, inentingen en advies over ergonomie op de werkplek aan.

Een vertrouwenspersoon staat ter beschikking van de werknemers in geval van stress, conflicten of drugsverslaving. De werknemers worden ook uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende openbare sportevenementen.

Om onze werkomgeving te verbeteren, wordt altijd een exitgesprek gevoerd met medewerkers die de organisatie verlaten, om een beter inzicht te krijgen in hun redenen voor vertrek.

Ouderschapsverlof

GRI 401-3

ELIA IN BELGIË

In België heeft elke werknemer het recht om vier maanden ouderschapsverlof op te nemen (hetzij als voltijds verlof, hetzij als deeltijds verlof).

OPMERKING: Het is niet mogelijk om te rapporteren over het totale aantal werknemers binnen Elia Transmission Belgium NV/SA die recht hebben op dit soort verlof, aangezien ze dit verlof mogelijk al hebben opgenomen terwijl ze bij een ander bedrijf werkten.

ouderschapsverlof

		2019		2020		2021	
		Aan-tal	(%)	Aan-tal	(%)	Aan-tal	(%)
TOTAAL	Man-nen	75	67%	111	66%	105	67%
	Vrou-wen	37	33%	58	34%	52	33%
Voltijds ouder-schapsverlof (≥ 1 maand)	Man-nen	39	-	34		33	
	Vrou-wen	21	-	18		16	
	Totaal	60	54%	52	31%	49	31%
Ouder-schaps-verlof als verkorting van voltijdse tewerk-stelling	Man-nen	36	-	77		72	
	Vrou-wen	16	-	40		36	
	Totaal	52	46%	117	69%	108	69%

50HERTZ IN DUITSLAND

Om moeders en vaders de nodige flexibiliteit voor kinderopvang te bieden, is onder meer een bedrijfsakkoord over een beter evenwicht tussen werk en privéleven gesloten. Dit akkoord regelt naast loopbaanontwikkeling ook ouderschapsverlof, ondersteunende diensten, flexibele werktijden, buitengewoon verlof, tijdskrediet en loopbaanontwikkeling. In het Netzquar-tier, de hoofdzetel van 50Hertz, is een kinderdagverblijf ingericht voor de kinderen van onze werknemers, waar ook kinderen uit de buurt terecht kunnen. Bovendien is er een ouder-kind-kan-toor voorzien om op korte termijn een oplossing te bieden voor kinderopvang wanneer dat nodig is. In jobadvertenties van 50Hertz geeft het zogenaamde “Flexi-Compass” informatie over deeltijds en flexibel werken. Werknemers wiens werk dit toelaat, krijgen meer flexibiliteit met betrekking tot de manier waarop zij hun werktijden inplannen (en de plaatsen waar zij werken). Zo kunnen ze persoonlijke en professionele belangen beter op elkaar afstemmen. Richtsnoeren voor dergelijke functies zijn te vinden in het document over “mobiel werken”. Om de gevolgen van de sluiting van scholen en kinderdagverblijven tijdens de COVID-19-pandemie op te vangen, kregen ouders in het rappor-teringsjaar passende werktijdregelingen om hen in staat te stel-len thuis voor hun kinderen te zorgen.

ouderschapsverlof

	2020	2021
Aantal werknemers met ouderschaps- of zorgverlof	9	14
waarvan mannen	4	6
waarvan vrouwen	5	20
Aantal werknemers met ouderschapsverlof 01/01/2021-31/12/2021	67	77
waarvan mannen	47	49
waarvan vrouwen	20	28

Pensioenen

G4-EUS-EU15

ELIA IN BELGIË

2021	Binnen 5 jaar		Binnen 10 jaar	
Percentage werknemers dat in aanmerking komt om met pensioen te gaan	Man-nen	Vrou-wen	Man-nen	Vrou-wen
Directeurs	0%	0%	0%	0%
Senior managers	0,17%	0%	0,33%	0%
Directe leidinggevend	1,67%	1%	3,34%	2%
Werknemers	5,59%	6,83%	7,93%	8,19%
Totaal (zonder directeurs)	7,46%	7,93%	11,99%	10,69%

50HERTZ IN DUITSLAND

2021	Binnen 5 jaar		Binnen 10 jaar	
Percentage werknemers dat in aanmerking komt om met pensioen te gaan	Man-nen	Vrou-wen	Man-nen	Vrou-wen
Directeurs	20%	0%	20%	0%
Senior managers	9,76%	0%	29,27%	0%
Directe leidinggevend	1,89%	0%	11,32%	0%
Werknemers	5,75%	1,70%	11,58%	3,48%
Totaal (zonder directeurs)	5,60%	1,50%	12,10%	3,10%

4.4. Werknemers-enquêtes

Om de twee jaar worden werknemers-enquêtes gehouden. In 2020 werd deze enquête voor het eerst op groepsniveau georganiseerd en omvatte vragen over diversiteit in het gedeelte over corporate culture. De participatiegraad was groot: zo'n 87 % van het personeel beantwoordde de vragenlijst. Ook de resultaten van de enquête bleken positief (de index van betrokkenheid bedroeg ongeveer 70, wat getuigt van de grote betrokkenheid van onze werknemers).

De resultaten werden in detail in de hele organisatie en de hiërarchie besproken. Uit de resultaten werden voor het hele bedrijf actiegebieden en maatregelen voor de afzonderlijke teams afgeleid. De belangrijkste thema's die op groepsniveau als aandachtsgebieden werden vastgesteld, waren change management, interdepartementale samenwerking en vereenvoudiging.

De werknemers kunnen op regelmatige basis hun mening geven over de organisatie (zie hoofdstuk 7. Stakeholderengagement). Initiatieven zijn onder meer de werknemers-enquête "Sag es!" ("Zeg het!") bij 50Hertz, die in 2020 voor de vierde keer werd uitgevoerd. De participatiegraad bedroeg 91 % (net als in 2017). 50Hertz slaagde er opnieuw in een betrokkenheidsindex boven het gemiddelde te halen, namelijk 71 (enquête 2017: 68).

4.5. Opleiding

GRI 404-1

Om onze visie te verwezenlijken en de toekomstige uitdagingen aan te gaan, heeft de groep gemotiveerde medewerkers nodig, aangezien zij een essentiële succesfactor zijn in tijden van voortdurende verandering. De medewerkers van Elia groep krijgen niet enkel opleidingen over de technische en veiligheidscompetenties die vereist zijn om de taken uit te voeren die eigen zijn aan onze kernactiviteiten, maar ook individueel aangepaste voortgezette opleidingen en de mogelijkheid om relevante kwalificaties te behalen (de opleidingen die specifiek op veiligheid gericht zijn, worden toegelicht in **5.2. Gezondheids- en veiligheidstrainingen**).

De toename van het telewerken als gevolg van COVID-19 heeft ook gevolgen gehad voor de manier waarop opleidingen worden gegeven: er zijn virtuele opleidingssessies gehouden om de continuïteit van de opleidingen te waarborgen. De catalogus van beschikbare opleidingen is uitgebreid met webinars die toegankelijk zijn voor alle medewerkers van Elia groep.

Een systematische opvolgingsplanning zorgt ervoor dat er voor alle managementfuncties voldoende potentieel geschikte medewerkers beschikbaar zijn en dat vacatures waar mogelijk intern kunnen worden ingevuld. Daartoe wordt talent geïdentificeerd en bevorderd - bijvoorbeeld via programma's voor "Young Professionals" die binnen Elia groep gezamenlijk worden ontwikkeld en aangeboden. Verder worden er programma's aangeboden voor de verbetering van de vaardigheden van de werknemers en programma's ter ondersteuning van loopbaantransitie (o.a. innovatie, "intrapreneurship", change management en externe opleidingsprogramma's).

Elia groep trekt gekwalificeerd jong talent aan via eigen, interne opleidingsprogramma's. Het gaat onder meer om een trainee-programma van 24 maanden en de begeleiding van stages en bachelor- of masterdiploma's (in samenwerking met een plaatselijke universiteit).

In het derde kwartaal van 2020 werd een aanvullend programma gelanceerd. Talent@Elia Group is een topproject in het businessplan van Elia Group NV/SA. Dit project is opgezet om ervoor te zorgen dat onze organisatie succesvol kan zijn in de steeds veranderende context van de energietransitie en kan voldoen aan de vereisten op het gebied van digitale transformatie. Het kader dat als onderdeel van dit project is ontwikkeld, is bedoeld om onze bedrijfsstrategie te realiseren en een aantrekkelijke, motiverende omgeving te creëren voor het talent dat we hebben en nodig hebben.

Daarnaast kunnen managers specifieke opleidingsmodules volgen om hun eigen leiderschapsvaardigheden verder te ontwikkelen.

ELIA IN BELGIË

Het gemiddelde aantal uren voor opleiding en bijscholing bedroeg in het rapporteringsjaar 13,92 uren per werknemer, de regelmatige veiligheidsinstructies niet meegerekend. De algemene tendens is om kortere en efficiëntere trainingssessies te organiseren.

50HERTZ IN DUITSLAND

In 2021 hebben in totaal 108 student-werknemers (studenten die een duaal studietraject volgen) en 10 stagiairs bij 50Hertz Transmission GmbH gewerkt. Momenteel rondt 30 jongeren een industriële of commerciële opleiding af. De quota voor stagiairs lag derhalve bij 2,1 %. Het gemiddelde aantal uren voor opleiding en bijscholing bedroeg in het rapporteringsjaar 12,56 uur per werknemer, de regelmatige veiligheidsinstructies niet meegerekend. Bovendien kunnen managers deelnemen aan specifieke opleidingsmodules die door de organisatie zijn ontwikkeld om hun managementvaardigheden verder te ontwikkelen.

4.6. Remuneratiebeleid en incentivesystemen

GRI 102-38, GRI 102-41

Het remuneratiebeleid van Elia groep is erop gericht de beste talenten aan te trekken en te behouden, prestaties te belonen en waar mogelijk een cultuur van feedback en voortdurende ontwikkeling te ondersteunen.

De verloning van het personeel is afgestemd op de functie-eisen en de prestaties, ongeacht het gender, en wordt aangevuld met uitgebreide sociale voordelen en een bedrijfspensioen-regeling.

Wij zorgen voor gelijke verloning voor gelijk werk via een mechanisme van referentiesalarissen die marktgeoriënteerd zijn. Aan elke functieomschrijving is een salariscategorie verbonden (die wordt besproken tijdens de “wegingscommissies”).

Overeenkomstig de lokale wetgeving zijn de dochtervennootschappen van Elia Group verplicht een verslag op te stellen waarin de verloning van het personeel op transparante wijze wordt uiteengezet. Het doel van deze wetgeving is ervoor te zorgen dat het personeel een gelijke beloning ontvangt voor gelijkwaardig werk, en meer in het bijzonder dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen wordt weggewerkt.

De verloning van de werknemers omvat succes- en prestatiege-relateerde elementen die hen stimuleren om zowel onze collectieve als hun individuele doelstellingen te bereiken. Alle werknemers krijgen regelmatig prestatiebeoordelingen en sessies met betrekking tot de loopbaanontwikkeling. Sommige collectieve doelstellingen hebben ook betrekking op duurzaam bedrijfsbe-heer, zoals de naleving van de wetgeving inzake gezondheid en veiligheid op het werk en, bij 50Hertz Transmission GmbH, een succesvolle sociale dialoog.

Met het aandelenprogramma van Elia Group krijgen de werknemers bovendien de kans om mee te genieten van het succes van de onderneming tijdens het voorbije boekjaar. Voor de negende keer in 2021 werden aan elke werknemer aandelen aan een voor-keurprijs aangeboden.

Elia Group NV/SA maakt in haar geconsolideerde jaarrekening op transparante wijze de totale vergoeding bekend van elk van de leden van de raad van bestuur en van het college van dagelijks bestuur; deze omvat de vaste en variabele totale vergoe-ding van het kaderpersoneel, alsook hun bedrijfspensioenen en andere voordelen. De basiskennmerken van het bezoldigingssys-teem worden toegelicht en gedetailleerd in de corporate-gover-nanceverklaring in het financieel verslag 2021.

ELIA IN BELGIË

Elia onderhandelt met andere organisaties uit de energiesec-tor over collectieve arbeidsovereenkomsten voor haar niet-vrij-gestelde¹¹ personeelsleden. Het salaris van de vrijgestelde medewerkers is gebaseerd op interne billijkheid in combinatie met marktcompetitiviteit, hun maturiteit, hun respect voor de bedrijfswaarden en het leiderschap op het vlak van veiligheid en hun prestaties - dit alles ongeacht hun gender.

In 2021 werd de score van de Sustainalytics-risicoclassificatie als een nieuw duurzaamheidsgerelateerd collectief doel toe-gevoegd aan de variabele vergoeding van het personeel en de leden van het college van dagelijks bestuur van Elia Transmis-sion Belgium NV/SA.

Elia maakt in haar geconsolideerde jaarrekening op transpa-rante wijze de totale vergoeding bekend van de leden van de raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur van Elia Transmission Belgium NV/SA en Elia Asset NV/SA; deze omvat de vaste en variabele totale vergoeding die het kaderpersoneel ontvangt, alsook de bedrijfspensioenen en andere voordelen.

Elia is bereid om haar jaarlijkse totale vergoedingsratio bekend te maken (zoals door 50Hertz Transmission GmbH wordt gedaan). Wij werken intern aan de berekeningsmethode en stellen alles in het werk om dit in de nabije toekomst te realiseren.

50HERTZ IN DUITSLAND

Een billijke vergoeding voor alle werknemers is voor 50Hertz Transmission GmbH een vanzelfsprekendheid. Bijkomende regelingen voor pensioenvoordelen en gezondheid vervolledi-gen het aanbod dat de onderneming als aantrekkelijke werk-gever aan het personeel biedt. Het bezoldigingsbeleid zal verder worden ontwikkeld in overeenstemming met de toekomstige vereisten om ervoor te zorgen dat het een aantrekkelijke werk-gever blijft. De sectorale vakbond voor mijnbouw, chemie en de energiesector IG BCE onderhandelt samen met de werkge-versorganisatie voor energie- en nutsbedrijven (Arbeitgeberverband energie- und versorgungswirtschaftlicher Unternehmen e.V., AVEU) de collectieve arbeidsovereenkomsten. In 2020 werd voor het eerst sinds 2013 een afzonderlijke collectieve arbeids-overeenkomst voor 50Hertz onderhandeld en werd beslist om de gesprekken over de algemene arbeidsvoorwaarden (raamak-koord) verder te zetten. De verloning in functie van de behoeften en de prestaties wordt aangevuld met uitgebreide voordelen en een bedrijfspensioenregeling.

50Hertz maakt de totale vergoeding van haar management op een transparante en vrijwillige manier bekend in haar geconsolideerde jaarrekening; deze omvat de vaste en variabele totale vergoeding van het management, evenals hun bedrijfspensioe-nen en andere voordelen.

De loonratio (die de verhouding uitdrukt tussen de bezoldiging betaald aan de hoogst betaalde werknemer en het mediaan-loon van alle werknemers) bedraagt 7,7.

¹¹ Niet-vrijgestelde personeelsleden hebben recht op betaling voor de overuren die zij presteren; vrijgestelde personeelsleden worden niet voor deze overuren betaald - zij worden op andere manieren gecompenseerd.

4.7. Sociale dialoog en medezeggenschap

GRI 402-1, GRI 407-1

Elia groep zet zich in voor vrijheid van vereniging, collectieve arbeidsovereenkomsten en de bescherming van werknemers-vertegenwoordigers. Bijzondere nadruk wordt gelegd op vertrouwen en voortdurende samenwerking met alle vakbonden. In de Europese ondernemingsraad van Elia Group NV/SA vindt een regelmatige dialoog plaats tussen vertegenwoordigers van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH.

Het bedrijf zorgt ervoor dat werkgerelateerde beslissingen onpartijdig en niet-discriminerend zijn via dit onderhandelingsproces (dat maandelijkse vergaderingen en voorafgaand overleg met vakbondsvertegenwoordigers omvat) op lokaal en groepsniveau.

ELIA IN BELGIË

Alle werknemers vallen onder een collectieve arbeidsovereenkomst.

Het sociaal overleg bij Elia Transmission Belgium NV/SA verloopt via informatieverstrekking, overleg en onderhandeling via de wettelijke overlegorganen, zoals de ondernemingsraad, het comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) en de vakbondsafvaardiging. In deze organen zetelen werknemers- en werkgeversvertegenwoordigers. Elk orgaan heeft voor bepaalde aangelegenheden een adviserende en voor bepaalde aangelegenheden een besluitvormende taak.

Naast deze wettelijke organen betrekken we onze sociale partners bij sociaal overleg en discussies via deelname aan werkgroepen om gezamenlijk de uitvoering van onze strategie voor te bereiden. Via dit overleg en deze discussies willen we hen vroegtijdig betrekken bij de evolutie van onze activiteiten en de veranderingen en opportuniteiten die dit met zich zal meebrengen voor onze organisatie en onze manier van werken.

50HERTZ IN DUITSLAND

De raad van toezicht van 50Hertz Transmission GmbH bestaat uit zes leden. Het is contractueel verplicht dat evenveel werknemers- als werkgeversvertegenwoordigers in de raad van toezicht zetelen (dit gaat verder dan de wettelijke vereisten). In totaal vonden in 2021 vier vergaderingen van de raad van toezicht plaats. Tijdens deze vergaderingen heeft de directie de raad van toezicht geïnformeerd en geadviseerd over de actuele gang van zaken, de economische situatie van de organisatie en de stand en ontwikkeling van risico's. Een comité van woordvoerders met informatie- en overlegrecht behartigt de belangen van de senior executives. De ondernemingsraad is verantwoordelijk voor de vertegenwoordiging van de werknemers van 50Hertz Transmission GmbH die onder een collectieve arbeidsovereenkomst

vallen en van de werknemers die er niet onder vallen. 50Hertz Transmission GmbH zet zich in voor de bekommernissen van de werknemers via gemeenschappelijke evenementen zoals groepscomité van de elektriciteitssector en de Arbeitsgruppe Netzer ("werkgroep netbeheerders"). Bovendien stuurt de onderneming regelmatig gastsprekers naar educatieve evenementen van de sectorale vakbond IG BCE. Om de betrokkenheid van de werknemers bij vakbondsangelegenheden te bevorderen, worden proefcursussen over medezeggenschap aangeboden. De jongeren- en stagiairsvertegenwoordiging Jugend- und Auszubildendenvertretung (JAV) behartigt de belangen van de jongeren in het bedrijf. De JAV werkt nauw samen met de medezeggenschapsorganen.

4.8. Diversiteit, gelijke kansen & inclusie

GRI 405-1

In het kader van het ActNow-programma heeft Elia groep zich ertoe verbonden de diversiteit te bevorderen en gelijke kansen te bieden aan alle medewerkers.

Elia Group heeft een charter voor diversiteit, gelijke kansen & inclusie (Diversity, Equity & Inclusion, DEI) gepubliceerd waarin het engagement van het managementteam wordt uiteengezet om DEI verder te verankeren in de hele organisatie. Om de verwezenlijking van onze DEI-ambities op te volgen en de gewenste vooruitgang te boeken, heeft Elia Group bovendien een DEI-gegevensdashboard ontwikkeld.

Diversity, Equity & Inclusion

	2019	2020	2021	Target
Vrouwen in leiding-gevende functies	17,24%	20,43%	22,11%	n.v.t.
Totaal aandeel vrouwelijke werknemers	21,13%	21,93%	22,23%	Wordt momenteel bepaald
# Nationaliteiten	27	32	37	n.v.t.
% buitenlandse nationaliteiten in totale personeelsbestand	2,63%	3,02%	3,32%	n.v.t.

Ongeveer 50 DEI-ambassadeurs zorgen voor de totstandkoming van een open en inclusieve bedrijfscultuur in de hele onderneming. Daartoe werden in het rapporteringsjaar workshops aangeboden om het bewustzijn voor diversiteit en inclusie te vergroten. De zogenaamde Diversity Breaks die medewerkers wil aanmoedigen om samen over diversiteit, gelijke kansen & inclusie te discussiëren, werden in 2020 gelanceerd en in 2021 verder ontwikkeld. Zo vonden er Blind Conversations plaats waaraan zo'n 100 collega's deelnamen en waarin medewerkers werd gevraagd anoniem hun mening te geven over de thema's diversiteit, gelijke kansen & inclusie.

Om in te spelen op een aantal van de onderwerpen die tijdens deze gesprekken aan bod kwamen, is een reeks opleidingsmodules voor werknemers ontwikkeld. Deze modules zijn gericht op het bestrijden van onbewuste vooroordelen en het aanmoedigen van een inclusieve cultuur en inclusieve leiderschapspraktijken. Dit wordt volgend jaar verder ontwikkeld en geëvalueerd. Er werd ook een bewustmakingssessie voor managers georganiseerd.

In 2021 lanceerden we een Diversity & Inclusion Scan om beter te begrijpen waar we vandaag staan met betrekking tot deze actiegebieden. Daaruit zullen we een specifieke roadmap afleiden om te kunnen werken aan verbeterpunten.

Diversiteit binnen de raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur van Elia Group NV/SA

DIVERSITEIT BINNEN DE RAAD VAN BESTUUR

Aantal directieleden op 31 december 2021

		2021
Mannen	Tussen 35 en 54 jaar	1
	55 of ouder	8
Vrouwen	Tussen 35 en 54 jaar	2
	55 of ouder	3

Bij het zoeken naar en benoemen van nieuwe niet-uitvoerende bestuurders wordt bijzondere aandacht besteed aan het bevorderen van diversiteit wat betreft leeftijd, gender en complementariteit van vaardigheden.

DIVERSITEIT BINNEN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

Aantal leden van het college van dagelijks bestuur op 31 december 2021

		2021
Mannen	Tussen 35 en 54 jaar	1
	55 of ouder	3
Vrouwen	Tussen 35 en 54 jaar	1
	55 of ouder	0

Bij het zoeken naar en benoemen van nieuwe leden van het college van dagelijks bestuur wordt bijzondere aandacht besteed aan het bevorderen van diversiteit wat betreft leeftijd, gender en complementariteit van vaardigheden.

ELIA IN BELGIË

In 2021 kreeg Elia Transmission Belgium NV/SA voor de vierde keer op rij het label Top Employer. Dit label wordt toegekend aan ondernemingen die hun werknemers een uitstekende werkomgeving bieden. Elia Transmission Belgium NV/SA onderscheidde zich in het bijzonder op het vlak van selectie en aanwerving van talent en voor het werk dat het heeft geleverd rond de bedrijfswaarden.

Het aandeel van vrouwen in het totale personeelsbestand van Elia Transmission Belgium NV/SA bedroeg 19,65 % op 31 december 2021 (het aandeel van vrouwen op elk verantwoordelijkheidsniveau wordt toegelicht in [4.2 Personeelsbezetting](#)).

DIVERSITEIT IN DE RAAD VAN BESTUUR EN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

Aantal leden van de raad van bestuur van Elia Transmission Belgium NV/SA op 31 december 2021

		2021
Mannen	Tussen 35 en 54 jaar	1
	55 jaar of ouder	7
Vrouwen	Tussen 35 en 54 jaar	2
	55 jaar of ouder	4

Overeenkomstig de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, het wetboek van vennootschappen en verenigingen en de statuten van Elia Transmission Belgium NV/SA, moet minstens een derde van de leden van de raad van bestuur van het andere gender zijn dan de overige twee derden. Deze 1/3-regel wordt proportioneel toegepast op de onafhankelijke en niet-onafhankelijke bestuurders. Bovendien is de samenstelling van de raad van bestuur evenwichtig wat betreft het gender van elk lid en de complementariteit van vaardigheden, ervaring en kennis, zoals vereist in het wetboek van vennootschappen en verenigingen en het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur.

Aantal leden van het college van dagelijks bestuur van Elia Transmission Belgium NV/SA op 31 december 2021

		2021
Mannen	Tussen 35 en 54 jaar	1
	55 jaar of ouder	4
Vrouwen	Tussen 35 en 54 jaar	3
	55 jaar of ouder	0

De samenstelling van het college van dagelijks bestuur is evenwichtig wat betreft het gender van elk lid en de complementariteit van vaardigheden, kennis en moedertaal. Bij het zoeken naar en benoemen van nieuwe leden van het college van dagelijks bestuur wordt bijzondere aandacht besteed aan het bevorderen van diversiteit wat betreft leeftijd, gender en complementariteit van vaardigheden.

50HERTZ IN DUITSLAND

	%
Aandeel vrouwen in management	20
Aandeel vrouwen in the Supervisory Board	33
Aandeel vrouwen in senior management	22
Aandeel vrouwen in line management	17
Aandeel vrouwen in total workforce	25

Een van de concrete doelstellingen van 50Hertz Transmission GmbH bestaat erin het aandeel van vrouwen in het totale personeelsbestand (zowel in leidinggevende functies als in hogere managementfuncties) tegen 2030 op te trekken tot ten minste 30 %. Het aandeel vrouwen in het totale personeelsbestand bedroeg 25 % (het aandeel vrouwen elk verantwoordelijkheidsniveau wordt toegelicht in [4.2 Personeelsbezetting](#)).

In 2020 is, naast het reeds bestaande bedrijfsinterne netwerk 50:50 - das Frauennetzwerk ("50:50 – het vrouwennetwerk"), het initiatief Frauen in Führung ("Vrouwen nemen de leiding") gelanceerd, onder meer om specifiek vrouwelijke starters te stimuleren. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: in 2021 werd 50Hertz Transmission GmbH door het tijdschrift Brigitte opnieuw uitgeroepen tot "Beste Werkgever voor Vrouwen". Daarnaast heeft 50Hertz Transmission GmbH in het rapporteringsjaar voor de derde keer deelgenomen aan de Girls Day, een programma dat jonge meisjes aanmoedigt om wetenschappen, technologie, ingenieurswetenschappen of wiskunde te studeren. Omwille van de coronapandemie werd er een virtueel bedrijfsspel georganiseerd waaraan zo'n 20 meisjes konden deelnemen. Daarnaast steunt 50Hertz Transmission GmbH het programma EnterTechnik, waarbij jonge vrouwen gedurende drie maanden stage lopen in verschillende bedrijven met een technische focus.

Diversiteit en gelijke kansen bevorderen betekent bij 50Hertz Transmission GmbH ook dat mensen met gezondheidsbeperkingen dezelfde kansen krijgen als collega's zonder gezondheidsbeperkingen. In een inclusieovereenkomst met de ondernemingsraad, het vertegenwoordigerscomité en de vertegenwoordigers van medewerkers met een ernstige beperking worden maatregelen vastgesteld om mensen met gezondheidsproblemen in hun beroepsleven te ondersteunen. Een

intern inclusieteam is verantwoordelijk voor de uitvoering van en het toezicht op deze overeenkomst. In het rapporteringsjaar bedroeg het aandeel gelijkgestelde medewerkers met een ernstige beperking 1,4 %. In 2021 waren bij 50Hertz Transmission GmbH 23 mensen met een beperking tewerkgesteld.

Naargelang de specifieke behoeften voor commerciële en technische jobs zal het quotum in de toekomst geleidelijk worden verhoogd. Met het oog hierop is er een samenwerking met het opleidingscentrum Annedore-Leber-Berufsbildungswerk, dat het voor jongeren met een beperking gemakkelijker moet maken om een job te vinden. In het rapporteringsjaar konden twee stagiairs van het centrum inzichten inwinnen in de functieprofielen bij 50Hertz Transmission GmbH. Enkele jaren geleden werd een vroegere stagiair van het opleidingscentrum bij 50Hertz Transmission GmbH tewerkgesteld.

Om de governance inzake diversiteit en gelijke kansen te versterken, is in het rapporteringsjaar voor het eerst een commissaris voor gelijke kansen aangesteld. Zij zorgt voor een onafhankelijk en anoniem rapporteringskanaal. In 2021 zijn er geen gevallen van discriminatie vermeld.

50Hertz Transmission GmbH is ondertekenaar van het Charta der Vielfalt (diversiteitscharter), een initiatief dat de diversiteit in bedrijven en instellingen wil bevorderen. In het rapporteringsjaar nam 50Hertz Transmission GmbH voor de derde keer deel aan de Duitse diversiteitsdag Tag der Vielfalt met een bewustmakingsprogramma voor haar medewerkers.

Voorts wordt een samenwerking onderhouden met AfB gGmbH. Het non-profit-bedrijf neemt IT-hardware van bedrijven over en is een erkend inclusief bedrijf dat mensen met een beperking een baan biedt en bijdraagt tot het vermijden van extra CO₂-emissies door gebruikte IT-apparatuur op te knappen en in de handel te brengen.

Diversiteit en inclusie

BLIND CONVERSATIONS

Om onze medewerkers in alle transparantie te laten praten over diversiteit, gelijkheid en inclusie, organiseerden we bijna 100 blind conversations binnen Elia en 50Hertz. Het concept? Twee collega's praten of chatten anoniem over DEI - wat loopt er al goed, waar kunnen we nog beter, welke acties kunnen we ondernemen -

en dit onder moderatie van een expert in de materie. Met de output van deze gesprekken gaan we nu aan de slag om een meer inclusieve organisatie te worden. We focussen onder meer op gender, etniciteit en een inclusieve omgeving waar elke vorm van discriminatie ongewenst is en iedereen zichzelf kan zijn.

EXTERNE INSPIRATIE OM BEWUSTZIJN TE VERHOGEN

Wat hebben Hassan Al Hilou, Hanan Challouki en Ann Wauters gemeen? Wel, zij deelden afgelopen jaar allen hun visie binnen Elia, inspireerden onze collega's en verhoogden zo de awareness rond het topic. Hassan Al Hilou, ondernemer, sprak over de sterkte van diversiteit. Hanan Challouki reikte inzichten aan om een inclusieve werkcultuur uit te bouwen en Ann Wauters bracht een persoonlijk verhaal over haar internationale carrière en hoe diverse profielen een sterker team kunnen vormen en betere resultaten kunnen neerzetten.

5 Veiligheid

5.1. Managementbenadering

GRI 103-2, GRI 403-1, GRI 403-2, GRI 403-3, 403-6, 403-8

Als beheerders van het hoogspanningsnet beheren Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH infra-structuren waar ongelukken, defecte installaties of aanvallen van buitenaf mensen schade kunnen berokkenen. De veiligheid en het welzijn van alle personen (personeel van Elia groep, aannemers en derden) is een topprioriteit voor de groep en haar aannemers. De dochtervennootschappen van Elia Group hebben een gezondheids- en veiligheidsbeleid ingevoerd, voeren regelmatig veiligheidsanalyses uit en promoten de veiligheids-cultuur in heel de groep.

Elia groep hanteert de strengste veiligheidsnormen die door haar eigen werknemers, haar aannemers en iedereen die in contact komt met haar infrastructuur moeten worden nageleefd. In 2020 werd de functie van Elia Group Safety Officer gecreëerd.

De preventie van ongevallen en beroepsziekten is een topprioriteit voor de dochtervennootschappen van Elia Group. Maatregelen inzake gezondheid en veiligheid op het werk zijn opgenomen in onze bedrijfsstrategie. Dit laatste wordt ondersteund door de richtlijn inzake gezondheid en veiligheid op het werk, die bindend is voor alle werknemers. De praktijken op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk zijn de afgelopen paar jaar continu verbeterd. Deze verbeteringen waren gericht op de totstandbrenging van veilige en gezonde werkplekken en de versterking van een preventiecultuur door van veiligheid op het werk een bedrijfswaarde te maken. Dit zorgt ervoor dat aspecten van veiligheid op het werk worden verankerd in het denken en handelen van alle werknemers en worden geïmplementeerd in alle ondersteunende en kernfuncties.

Elke werknemer wordt opgedragen gevaren te herkennen, deze onmiddellijk te melden en suggesties te doen om veilige en gezonde werkomstandigheden te bevorderen.

Gezondheid en veiligheid op het werk en de preventie van verwondingen en ziekten zijn dan ook geïntegreerd in onze bedrijfsstrategie. Ze maken bovendien deel uit van het duurzaamheidsprogramma ActNow van de groep. Als groep streven

we ernaar dat al onze medewerkers en onderaannemers elke dag veilig en wel naar huis kunnen gaan.

Om dit te bereiken hebben we vier strategische gezondheids- en veiligheidsdoelstellingen gedefinieerd:

- **We streven naar nul ongevallen.**

Elia Group zet zich in om te garanderen dat iedereen elke dag weer veilig naar huis kan gaan. Dit geldt voor al onze medewerkers, onze onderaannemers en de personen die op of in de buurt van onze infrastructuur werken.

- **We handhaven een robuuste veiligheidscultuur.**

Het bereiken van onze gezondheids- en veiligheidsdoelstellingen vereist meer dan alleen procedures en richtlijnen. We werken actief toe naar een veiligheidscultuur waarin iedereen persoonlijk betrokken is bij het garanderen van de eigen veiligheid en die van alle collega's.

- **We zijn allemaal Safety Leaders.**

De transformatie van de groep op dit gebied vereist zichtbaar veiligheidsleiderschap op alle niveaus van de organisatie. Safety Leaders vertonen voorbeeldig veiligheidsgedrag en inspireren anderen om dat ook te doen. Elia Group engageert zich om leiderschap inzake veiligheid bij alle medewerkers te ontwikkelen.

- **We bevorderen en dragen zorg voor de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers.**

De strategische roadmaps die door de departementen Health & Safety in België en Duitsland zijn ontwikkeld, zijn op deze 4 strategische doelstellingen afgestemd.

Om werknemers en leveranciers nog meer bewust te maken van gezondheids- en veiligheidskwesties op het werk, worden in de hele organisatie regelmatig specifieke campagnes gevoerd. Er wordt gewerkt aan de vertaling van relevante documenten en campagne-inhoud in andere talen (met name voor verschillende leveranciers die niet werken in een van de talen die we

binnen de groep gebruiken).

De vroegtijdige herkenning en preventie van werkgerelateerde ziekten en het behoud van de inzetbaarheid zijn ook belangrijke onderdelen van onze benadering van gezondheid en veiligheid op het werk. Ter ondersteuning hiervan wordt een aangepaste gezondheidszorg verzekerd, die gericht is op individuele bescherming en preventie van gezondheidsrisico's. Daarnaast voorziet Elia groep voor al haar medewerkers in regelmatige medische consultaties, griepvaccinaties en advies inzake ergonomie op de werkplek. Het personeel kan op elk moment rekenen op vertrouwelijke begeleiding door externe, aekwalificeerde

COVID-19

De COVID-19-pandemie heeft een impact gehad - en heeft dit nog steeds - op het privé- en beroepsleven van de medewerkers van Elia groep. De voorbije twee jaar werd de situatie met betrekking tot het virus en de verspreiding ervan voortdurend opgevolgd. Er werden maatregelen genomen in overeenstemming met het reglement inzake gezondheid en veiligheid op het werk SARS-CoV-2. Bovendien konden alle werknemers sinds eind februari 2021 ten minste tweemaal per week gebruik maken van een snelle antigeentest. Alle vergaderzalen op onze sites werden uitgerust met meetapparatuur om een regelmatige ventilatie te garanderen.

ELIA IN BELGIË

Ons trackrecord op het gebied van veiligheid voor 2021 wordt overschaduwd door een dodelijk ongeval op 29 september met een van onze medewerkers tijdens onderhoudswerkzaamheden. Het onderzoek naar het incident is afgerond en er wordt een reeks preventieve maatregelen getroffen om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen. Deze gebeurtenis heeft ons gesterkt in onze vastberadenheid om ervoor te zorgen dat iedereen elke dag veilig naar huis terugkeert.

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft haar globaal preventieplan 2020-2025 gepubliceerd dat haar gezondheids- en veiligheidsstrategie voor de komende jaren schetst. Het omvat een gedegen kader voor gezondheid en veiligheid met betrekking tot de transformatie die we op gang brengen, waarbij alle personeelsleden zichtbaar en voorbeeldig leiderschap moeten tonen op het vlak van veiligheid. Nadat Elia Transmission Belgium NV/SA in 2020 het certificaat "Safety Culture Ladder trede 3" heeft behaald, werd in 2021 een tussentijdse audit van onze praktijken op het vlak van veiligheid uitgevoerd. De audit bevestigde opnieuw dat de praktijken van Elia Transmission Belgium NV/SA in overeenstemming zijn met trede 3 van de "Safety Culture Ladder". In het auditverslag werden aanbevelingen voor ons bedrijf gegeven. De audit gaf aan dat er vooruitgang was geboekt in de richting van trede 4 van het certificaat. Het gebruik van de "Safety Culture Ladder" wordt ook uitgerold voor onze aannemers om hen aan te moedigen onze veiligheidspraktijken te implementeren.

Naast sectorspecifieke risico's pakken we ook gevaren aan die verband houden met verkeersveiligheid en maken we onze

medewerkers bewust van risico's en goede praktijken als weggebruikers (automobilisten, fietsers en voetgangers) in professionele en privé-situaties.

Bovendien focussen we op het welzijn van onze medewerkers via het Care4Energy-programma dat zich richt op de mentale, fysieke, emotionele en persoonlijke ontwikkeling. In de loop van 2021 werd een reeks campagnes gelanceerd in verband met gezondheid en welzijn, wat ertoe heeft geleid dat een groot aantal personeelsleden heeft deelgenomen aan gerelateerde activiteiten.

Elia Transmission Belgium NV/SA voert op een gestructureerde en proactieve manier psychosociale risicoanalyses uit om dergelijke risico's met betrekking tot haar medewerkers te begrijpen en te beperken. De werknemers kunnen ook deelnemen aan verschillende openbare sportevenementen.

Elia Transmission Belgium NV/SA voerde op regelmatige basis zogenaamde COVID-19 Pulse Checks uit, waarbij gepolst werd naar het fysieke en mentale welzijn tijdens de pandemie. In het kader daarvan werden de werknemers uitgenodigd om enquêtes in te vullen over hoe zij op de pandemie en de daarmee gepaard gaande lockdowns hebben gereageerd en hoe de organisatie hen beter kan ondersteunen.

50HERTZ IN DUITSLAND

Gezondheid en veiligheid op het werk zijn geïntegreerd in de bedrijfsstrategie van 50Hertz Transmission GmbH. Dit wordt ook onderbouwd door de richtlijn inzake gezondheid en veiligheid, die bindend is voor alle werknemers. Gezondheid en veiligheid op het werk zijn de afgelopen jaren systematisch ontwikkeld in het kader van een continu verbeteringsproces. Naast het creëren van veilige en gezonde werkplekken lag de nadruk op het versterken van een preventiecultuur door veiligheid op het werk als bedrijfswaarde te integreren. Dit zorgt ervoor dat de aspecten van veiligheid op het werk verankerd zijn in het denken en handelen van alle werknemers en worden geïmplementeerd in alle ondersteunende en kernfuncties. In het kader van het jaarlijkse auditplan zijn in 2021 acht interne audits uitgevoerd om de voortdurende ontwikkeling van het gezondheids- en veiligheidsbeheerssysteem te waarborgen. De implementatie van de vereisten voor het managementsysteem voor gezondheid en veiligheid op het werk (OH&S, Organisational Health & Safety) volgens DIN ISO 45001:2018 werd in het rapporteringsjaar

opnieuw bevestigd in een externe audit. Er werden geen afwijkingen vastgesteld. Thema's in verband met gezondheid en veiligheid op het werk maken integraal deel uit van de wekelijkse vergaderingen van het senior management en de raad van toezicht van Eurogrid GmbH.

Bovendien kunnen de werknemers deelnemen aan verschillende openbare sportevenementen. Een andere dienst die ter beschikking wordt gesteld van de werknemers is een app die gepersonaliseerde coaching biedt op het gebied van lichaamsbeweging, mindfulness en voeding (met inbegrip van workouts, fysiosessies, meditatie en receptideeën). Sinds juli 2021 biedt de app gebruikers ook ondersteuning bij het vinden van de juiste medische zorg en het boeken van afspraken voor specifieke medische problemen.

COVID-19: Alle werknemers kregen tot juni 2021 COVID-19-vaccinaties op hun werkplek aangeboden. Vanaf november 2021 werden initiële en boostervaccinaties aangeboden. Deze maatregelen hebben ertoe bijgedragen dat zich in 2021 geen grote infectiegevallen onder het personeel hebben voorgedaan.

5.2. Gezondheids- en veiligheidstraining

GRI 403-5, GRI 403-7

Elia groep voorziet voortdurend in opleidingen voor haar medewerkers. Training voor alle medewerkers die op technische sites werken is verplicht; deze wordt periodiek geactualiseerd. Alle medewerkers worden regelmatig geïnformeerd over de specifieke gevaren van hun werkplek en over de maatregelen die ze kunnen nemen om deze te vermijden.

Elia groep stelt ook opleidingsmateriaal, bijscholingen en tests ter beschikking van haar onderaannemers.

ELIA IN BELGIË

Naast de opfriscursussen voor onze operationele teams zorgen we er ook voor dat ze voortdurend op de hoogte zijn van wijzigingen in procedures en werkmethodes, en dat ze van feedback kunnen leren.

De zogenaamde Safety Flashes worden ad hoc verzonden naar onze medewerkers en onderaannemers; die berichten omvatten herinneringen aan goede praktijken of de identificatie van specifieke risico's in verband met bepaalde werktuigen.

Gezien de aard van onze activiteiten konden zelfs tijdens de COVID-19-pandemie de opleidingsdata en -schema's niet worden gewijzigd. De opleidingssessies werden daarom aangepast om als webinars te worden gegeven of om op de werklocaties te worden aangeboden met passende beschermingsmaatregelen.

50HERTZ IN DUITSLAND

De opleidingen voor het operationeel personeel in onze regionale centra worden verdeeld over zes dagen per jaar. Personeelsleden die in een administratieve omgeving werken, krijgen minstens één keer per jaar een opleiding.

Voor werkzaamheden waarbij het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) tegen vallen vanop hoogte vereist is, volgen de betrokken medewerkers jaarlijks praktijkoefeningen over het gebruik van dit soort PBM's en reddingsacties op hoogte en in de diepte.

De inhoud van de jaarlijkse opleiding met betrekking tot hoogspanningsmasten en transformatoren wordt bepaald op basis van het reddingsconcept waarbij een homogeen kennisniveau van de medewerkers wordt bevorderd, evenals een uitwisseling van kennis tussen de verschillende sites.

In het rapporteringsjaar werd een opleiding gegeven in verband met het redden van mensen in nood op zee. Zowel de reddingsacties van het personeel als de door hen gebruikte PBM's bleken effectief te zijn.

5.3. Inspecties

GRI 403-2, GRI 403-3

Gezondheid en veiligheid op het werk beperkt zich uiteraard niet alleen tot onze eigen medewerkers.

De strenge normen van Elia groep gelden ook voor externe onderaannemers die actief zijn op de bouwplaatsen van Elia groep. Tijdens het aanbestedingsproces en daarna wordt alles in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de leveranciers voldoen aan de strenge veiligheidsvoorschriften van Elia groep.

Zowel het Safetyteam als het management voert regelmatig inspecties uit.

ELIA IN BELGIUM

Nadat we in 2020 met succes het “Safety Culture Ladder”-certificeringssysteem hebben ingevoerd, werd in 2021 een tussentijdse audit van onze praktijken op dit gebied uitgevoerd. De audit bevestigde opnieuw dat de praktijken van Elia Transmission Belgium NV/SA overeenstemmen met trede 3 van de “Safety Culture Ladder”, bevatte aanbevelingen voor de organisatie en gaf aan dat de organisatie positieve vooruitgang boekt op weg naar certificering op trede 4. Het gebruik van de “Safety Culture Ladder” wordt ook uitgerold voor onze aannemers om deze te gebruiken en na te leven. De operationele verantwoordelijken en het Safetyteam gaan regelmatig ter plaatse om te observeren hoe de activiteiten worden georganiseerd en uitgevoerd, zowel door onze eigen teams als die van onze onderaannemers.

Veiligheidsbezoeken aan onze werkplekken en het veiligheidsgedrag van het personeel vormen een essentieel onderdeel van het dynamische risicobeheerssysteem. Luisteren naar en observeren van leidinggevendende maakt aanpassingen van methodes en apparatuur mogelijk. Bovendien kan het personeel dankzij managementcoaching worden ondersteund om de methodes en gedragingen van het bedrijf correct toe te passen.

Wij hebben deze veiligheidsbezoeken aangepast om specifieke gedragingen te bevorderen die kenmerkend zijn voor een proactieve veiligheidscultuur in het hele bedrijf: transparantie en de bereidheid om te leren.

In het rapporteringsjaar werden 1142 bouwplaatsinspecties uitgevoerd.

Naast de veiligheidsbezoeken voor ons eigen personeel beschikt Elia Transmission Belgium NV/SA ook over een specifiek op onderaannemers gericht veiligheidsteam, het zogenaamde ‘Contractor Safety’-team, dat minstens 175 bezoeken per jaar uitvoert. Deze bezoeken worden afgestemd op de door ons eigen personeel uitgevoerde bezoeken. Bij deze bezoeken ligt de nadruk op de verantwoordelijkheid van de werkgever en het creëren van echte Safety Leaders.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH ziet erop toe dat haar leveranciers de hoogste veiligheidsnormen naleven door speciaal opgeleid personeel bouwplaatsinspecties te laten uitvoeren.

Er bestaan transparante en bindende regels om ervoor te zorgen dat externe bedrijven die in de regelzone van 50Hertz Transmission GmbH werken, de veiligheidsmaatregelen op het werk naleven. In alle nieuwe contracten worden kwaliteitsborgingsmaatregelen opgenomen met betrekking tot bouwplaatsen die door onderaannemers worden gebruikt. Deze contracten bevatten clausules die bepalen dat 50Hertz Transmission GmbH het onbeperkte recht heeft om inspecties uit te voeren op deze terreinen. In het rapporteringsjaar werden 538 bouwplaatsinspecties uitgevoerd (933 in 2020). In het algemeen is de kwaliteit van de bouwplaatsinspecties verbeterd en is het aantal inspecties verminderd. Dit werd bereikt door de invoering van een IT-ondersteund systeem en door de inspectietaken te concentreren op het werk van de operationele kwaliteitsborgers op elk afzonderlijk terrein.

De incidenten op het gebied van veiligheid en milieubescherming waarbij externe bedrijven betrokken waren die voor rekening van 50Hertz Transmission GmbH werkten, werden samen met de betrokken externe bedrijven geanalyseerd volgens een welbepaald proces. Onder het toezicht van een centrale evaluatiecommissie werden maatregelen vastgesteld, uitgevoerd en gedocumenteerd om soortgelijke incidenten te voorkomen. In het kader van dit proces werden in het rapporteringsjaar in totaal 69 milieu-incidenten, ongevallen, schierongevallen en veiligheidsrelevante incidenten geëvalueerd.

In juli 2021 werden de bedrijfsleiders van alle ondernemingen die voor 50Hertz Transmission GmbH luchtlijnen bouwen uitgenodigd voor een gesprek over veiligheid op het werk om van gedachten te wisselen over ongevallen en hun mogelijke oorzaken (met inbegrip van moeilijkheden in verband met de omgang met onderaannemers, de bevordering van een veiligheidscultuur en bewustmakingsmaatregelen). Voor de toekomst zijn nog meer van dit soort regelmatige evenementen gepland. Bovendien zullen de veiligheidsinstructies van 50Hertz Transmission GmbH rechtstreeks aan de onderaannemers worden bezorgd en zullen de controles bij de onderaannemers worden opgedreven.

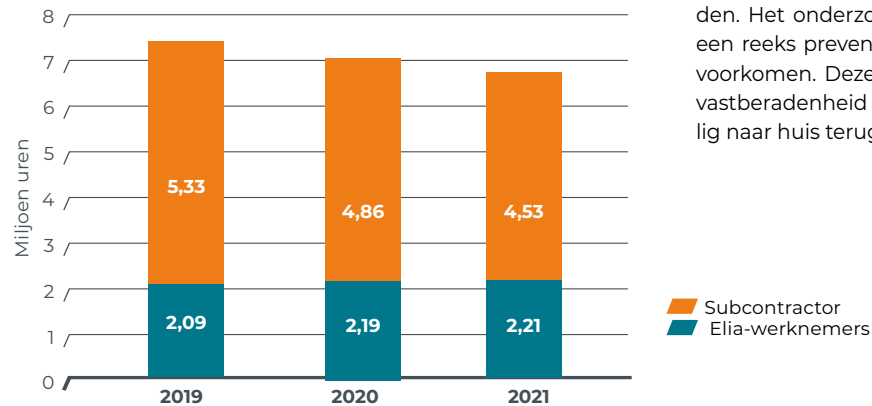
5.4. Ongevallen

GRI 403-9, GRI 403-10

We gaan voor nul ongevallen voor onze eigen medewerkers, onderaannemers, distributienetbeheerders en iedereen die in onze installaties werkt.

ELIA IN BELGIË

VERRICHT WERK

Veiligheid is voor Elia Transmission Belgium NV/SA prioriteit nummer één; daarom geven we de cijfers weer voor zowel onze medewerkers als onze onderaannemers.

Ons trackrecord op het gebied van veiligheid voor 2021 wordt overschaduwd door een dodelijk ongeval op 29 september met een van onze medewerkers tijdens onderhoudswerkzaamheden. Het onderzoek naar het incident is afgerond en er wordt een reeks preventieve maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Deze gebeurtenis heeft ons echt gesterkt in onze vastberadenheid om ervoor te zorgen dat iedereen elke dag veilig naar huis terugkeert!

50HERTZ IN DUITSLAND

Sinds het midden van het jaar is er een stijging van het aantal ongevallen met onderaannemers die betrokken zijn bij de bouw van luchtlijnen. Als reactie daarop werd de 'Dialogo over veiligheid op het werk' (zie 5.3 hierboven) opgestart. Deze ongevallen met onderaannemers omvatten 27 ongevallen die lichte verwondingen veroorzaakten (met omkeerbare gezondheidsschade; bijvoorbeeld kleine snijwonden, kneuzingen ...), twee ongevallen die matige verwondingen veroorzaakten (met waarschijnlijk omkeerbare gezondheidsschade, zoals botbreuken) en een ongeval dat ernstige verwondingen veroorzaakte (met onomkeerbare gezondheidsschade, zoals de amputatie van een ledemaat).

In het kader van het ActNow-programma zal de rapportering over ongevallenpercentages vanaf 2022 worden uitgebreid tot arbeidsongevallen met onderaannemers.

ONGEVALLENCIJFERS 50HERTZ

	2019	2020	2021
Arbeidsongevallen (met minstens twee dagen afwezigheid)	0	6	8
Ongevallenpercentage*	0,6	3,9	2,6
Ernst van het ongeval**	0,00	0,03	0,01
Aantal ongevallen met externe bedrijven	18	12	30

* Aantal arbeidsongevallen met gemiste arbeidstijd (≥ 1 dag) x 1.000.000/aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

** Aantal verloren dagen door arbeidsongevallen in kalenderdagen x 1.000/aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

ONGEVALLENCIJFERS

		2019	2020	2021
Medewerkers	#gewonde medewerkers met minstens 1 dag arbeidsongeschiktheid	Mannen 4	1	7
		Vrouwen 0	0	1
	# werkgerelateerde dodelijke ongevallen	Mannen 0	0	1
		Vrouwen 0	0	0
	Ongevallenpercentage ⁽¹⁾	1,9	0,5	3,6
	TRI-percentage (Total Recordable Injuries) ⁽²⁾	5,7	5	6,8
Aannemers	Ernst van het ongeval ⁽³⁾	0,05	0	0,14
	Dodelijke ongevallen	Aantal 0	0	1
	# ongevallen (met of zonder gemiste arbeidstijd)	Totaal 41	27	48
	Ongevallenpercentage ⁽¹⁾	3,4	3,9	6
	TRI-percentage (Total Recordable Injuries) ⁽²⁾	7,7	5,5	10,6
	Dodelijke ongevallen	Aantal 0	0	0

(1) Aantal arbeidsongevallen met verloren tijd (>1 dag) x 1.000.000/aantal gepresteerde uren

(2) Aantal arbeidsongevallen x 1.000.000/aantal gepresteerde uren

(3) Aantal verloren dagen door arbeidsongevallen in kalenderdagen x 1.000/aantal gepresteerde uren

6 Leveranciers en mensenrechten

6.1. Managementbenadering

SDG 12, GRI 102-9, GRI 103-2, GRI 204-1, GRI 308-1, GRI 308-2, GRI 414-1

Elia groep is verplicht de Europese aanbestedingsregels te respecteren. De naleving van deze regels en andere interne richtlijnen garandeert dat elke leverancier op een niet-discriminerende en transparante manier wordt behandeld, en dat de aan hen verstrekte informatie vertrouwelijk wordt behandeld. Leveranciers worden geselecteerd op basis van een beoordeling van meerdere criteria. Er worden bovendien diverse aspecten met betrekking tot duurzaamheid geïntegreerd in de contracten en in de algemene aankoopvoorwaarden, die worden ondertekend door onze leveranciers.

Door strenge ethische principes in het aankoopproces te verankeren, tracht Elia groep een positieve impact te hebben op de ruimere omgeving waarin de groep actief is. De groep wil ook risico's vermijden die voortvloeien uit de niet-naleving van bepaalde regels en normen in de toeleveringsketen. Om dit proces te versterken, werd een Head of Group Procurement aangesteld.

In 2018 werd een gedragscode voor leveranciers gepubliceerd met internationaal aanvaarde principes aangaande ethisch gedrag, gezondheid en veiligheid, en aandacht voor milieu en maatschappij. Deze code is van toepassing op elk van de leveranciers van Elia groep en wordt steeds opgenomen in documenten voor de Europese aanbestedingsprocedures.

Om de vooropgestelde principes te gebruiken als een manier om een positieve impact te hebben op de toeleveringsketen, hebben we gekozen voor een benadering die steunt op risicoanalyse. We evalueren de risico's verbonden aan alle aankoopcategorieën op basis van de gebruikelijke risico's en duurzaamheidsrisico's van de toeleveringsketen. Er werd een matrix opgesteld om de prioriteiten te bepalen voor het engagement van de leveranciers. Om het beheer van de middelen en de impact te rationaliseren, hebben we beslist om ons te focussen op de meest relevante leveranciers qua impact.

Om onze boekhouding van broeikasgasemissies te optimaliseren in verband met onze toeleverings- en waardeketen (scope 3 van broeikasgasemissies, zie ook punt **8.2.1. Broeikasgasemissies**) voor nieuwe assets en bouwwerkzaamheden, verbeteren wij ons CO₂-boekhoudproces om emissiebronnen beter te identificeren; dit zal ons in staat stellen onze inspanningen te richten op het aanpakken en verminderen ervan. We zullen bij onze aankoopbeslissingen ook overstappen van een interne koolstofprijs (Internal Carbon Pricing, ICP) op individuele basis naar een ICP die geïntegreerd is in alle onderdelen van het beslissingsproces bij onze investeringen. Ons CO₂-boekhoudingsplatform, dat momenteel wordt ontwikkeld, is bedoeld om onze leveranciers een instrument te bieden waarmee ze de broeikasgasemissies van hun goederen en diensten kunnen registreren zodat we de verschillende beschikbare opties kunnen vergelijken.

6.2. Leveranciers en uitgaven in de eurozone

GRI 201-1, GRI 203-1, GRI 203-2, GRI 204-1

ELIA IN BELGIË

Er werd een vragenlijst ontwikkeld voor de zelfevaluatie van leveranciers op het gebied van duurzaamheid die als onderdeel van het aankoopproces voor specifieke aankoopcategorieën kan worden gebruikt om inzicht te krijgen in de mate van betrokkenheid van leveranciers in termen van ethisch gedrag, sociale aspecten, gezondheid en veiligheid en milieu.

Om de broeikasgasemissies van onze werkzaamheden beter in te kunnen schatten, voeren we het Green Works Initiative uit en zijn we met verschillende van onze aannemers overeengekomen dat ze gedetailleerde kwantitatieve informatie zullen verzamelen en ter beschikking stellen tijdens de bouwfase van een aantal projecten.

Aankopen buiten de landen van de eurozone zijn heel beperkt (minder dan 5 %) en de grote meerderheid hiervan betreft IT- en consultancydiensten. De gunningscriteria houden ook rekening met de milieueffecten van een leverancier. Elia Transmission Belgium NV/SA beantwoordt aan de Europese en Belgische normen op het gebied van milieu, maatschappelijk verantwoord ondernemen en personeelswelzijn.

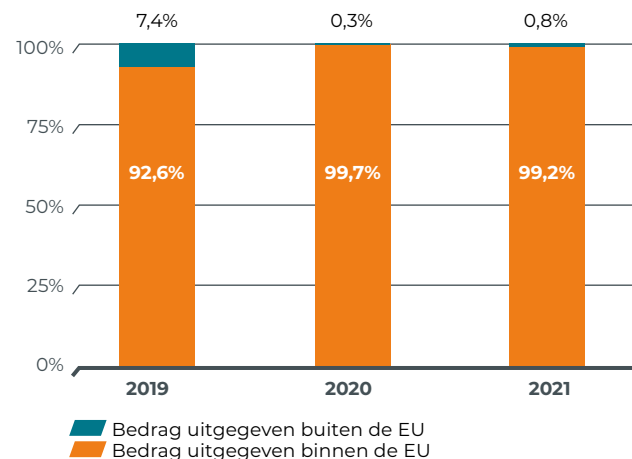
De veiligheidsoverwegingen worden afzonderlijk geëvalueerd aangezien het van cruciaal belang is om samen te werken met leveranciers die dezelfde waarden aanhangen als het gaat om het belang van veiligheid.

50HERTZ IN DUITSLAND

VERDELING VAN DE JAARLIJKSE UITGAVEN – LEVERANCIERS EUROZONE VERSUS NIET-EUROZONE

50Hertz Transmission GmbH betaalt haar belastingen op tijd en volgens de wet, zoals bepaald in de regels en voorschriften die door het senior management werden goedgekeurd. 50Hertz Transmission GmbH modelleert hiermee een gedrag dat de duurzame verdeling van de door het bedrijf gegenereerde waarde ondersteunt. Dit komt ten goede aan structureel zwakke regio's in het netgebied van 50Hertz Transmission GmbH.

50Hertz Transmission GmbH zet zich in voor de economische ontwikkeling van de regio waarin het actief is. In 2021 werden immers goederen en diensten voor een bedrag van 765 miljoen euro aangekocht bij bedrijven die hun hoofdzetel in Duitsland hebben. Daarvan ging 304 miljoen euro naar bedrijven met hoofdzetel in het netgebied van 50Hertz Transmission GmbH. Dit komt overeen met een ratio van ongeveer 39,8 %.

In het rapporteringsjaar heeft 50Hertz Transmission GmbH het researchcentrum WifOR Instituut benaderd en gevraagd om een input-outputanalyse uit te voeren van haar bijdrage tot het bruto binnenlands product (bbp) van Duitsland (in termen van directe, indirecte en geïnduceerde economische en fiscale effecten). In het kader van een bovengemiddelde arbeidsproductiviteit en een bruto toegevoegde-waardeverhouding van bijna 50 % (gemiddelde energievoorziening 43 %) bedroeg de bijdrage van de directe toegevoegde waarde aan het Duitse BBP 710 miljoen euro. De totale toegevoegde waarde bedraagt 1,9 miljard euro indien indirecte effecten (veroorzaakt door de vraag naar inputs) en geïnduceerde effecten (via de besteding van direct en indirect gegenereerde inkomsten) worden meegerekend. Bovendien werden bijna 16.000 banen in Duitsland ondersteund door deze overloopeffecten. Binnen haar netgebied creëert 50Hertz Transmission GmbH ongeveer 6.000 banen, wat neerkomt op 35 % van de door het economische effect gecreëerde banen (rechtstreeks en via overloop).

In het rapporteringsjaar waren er geen juridische geschillen in verband met fiscale kwesties.

Wegens haar stabiele economische situatie heeft 50Hertz Transmission GmbH geen financiële staatssteun gevraagd in verband met de COVID-19-pandemie.

6.3. Mensenrechten

GRI 414-1

Elia groep erkent haar verantwoordelijkheid om de mensenrechten na te leven en respecteert het recht op privacy, persoonlijke veiligheid, vrijheid van meningsuiting en eigendomsrechten van haar medewerkers, klanten en gebruikers. Elia groep neemt ook de verantwoordelijkheid op zich om ervoor te zorgen dat de sociale normen worden nageleefd binnen de toeleveringsketen. Daarom zijn Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH niet alleen lid van het UN Global Compact, maar leven ze ook de fundamentele arbeidsnormen na van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO).

Om ervoor te zorgen dat ook onze zakenpartners de internationaal bindende regels inzake mensenrechten naleven – zoals het verbod op dwangarbeid en kinderarbeid – zijn duurzaamheid en ethiek essentiële onderdelen van onze evaluatie van leveranciers en dienstverleners. De leveranciers van Elia Group verbinden zich tot een gemeenschappelijke en bindende gedragscode voor leveranciers (Supplier Code of Conduct, SCOC), die een essentieel onderdeel vormt van alle leverancierscontracten van Elia Group. Leveranciers moeten de SCOC aanvaarden bij het indienen van een bieding en zijn verplicht deze na te leven. De mensenrechten zijn ook opgenomen in de clausules van de algemene aankoopvoorwaarden.

Verdere ontwikkelingen op dit gebied worden momenteel op groepsniveau besproken. Zo zullen leveranciers in de toekomst via een externe dienstverlener worden gevraagd naar hun benadering van duurzaamheid, met inbegrip van due diligence op mensenrechten; hun antwoorden zullen worden vastgelegd in een Balanced Score Card. De eerste voorstellen hiervoor worden in de loop van 2022 verwacht. Bovendien verhoogt Elia Group in regelmatige gesprekken met de stakeholders binnen de hele toeleveringsketen het bewustzijn van te nemen duurzame maatregelen, zodat ze een beter inzicht krijgen in de naleving van de ethische principes en richtlijnen in verband met duurzame ontwikkeling.

Alle aankopen van Elia Group gebeuren in overeenstemming met de aankooprichtlijnen. Deze bepalen dat aankopen (> 100.000 euro) gebeuren via het departement Purchasing. Een strategie op verschillende niveaus voorkomt elk misbruik en verhoogt de controle over alle aankoopgerelateerde activiteiten. Het 'vier-ogen-principe' is te allen tijde gewaarborgd. De aankooprichtlijnen, het aankoophandboek en de algemene

aankoopvoorwaarden vormen een kader dat corruptie in al onze vestigingen moet voorkomen.

50HERTZ IN DUITSLAND

Op basis van de due diligence voor het naleven van de mensenrechten, die verankerd is in het Nationaler Aktionsplan (NAP, nationaal actieplan), voerde 50Hertz Transmission GmbH een analyse uit van haar directe en indirecte toeleveringsketens. Als gevolg daarvan zijn vier risico's voor de mensenrechten als prioriteit aangemerkt:

- Gezondheid en veiligheid op het werk;
- Milieuzorg en gezondheid;
- Arbeidsvoorwaarden en werkomstandigheden;
- Vrijheid van vereniging en vrijheid van meningsuiting.

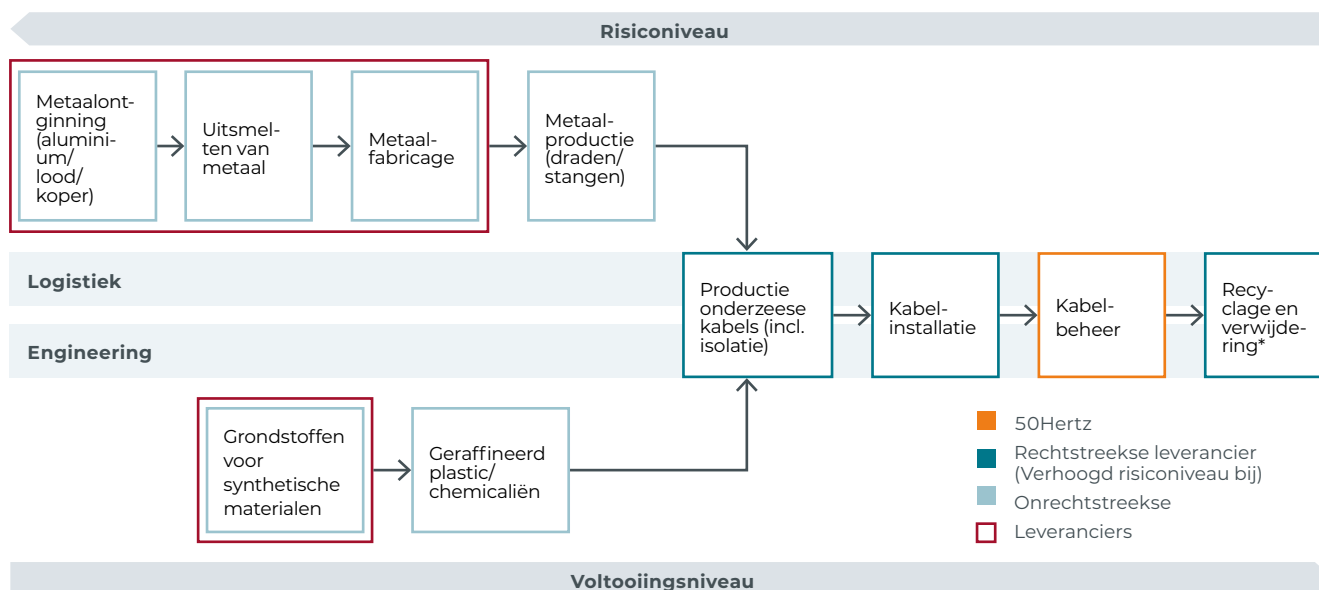
50Hertz Transmission GmbH onderzoekt deze in het kader van een grondige analyse van de waardeketen voor onderzeese kabels, die erg complex is. Bovendien vergt de aanleg ervan hoge investeringen. Deze analyse omvat gesprekken met de

directe leveranciers van 50Hertz Transmission GmbH om het risicopotentieel van stappen binnen de waardeketen te bepalen en te traceren en om gepaste maatregelen te ontwikkelen om eventuele problemen in die keten aan te pakken.

In het voorjaar van 2021 werd een intensieve discussie over de mensenrechten binnen de toeleveringsketen van de onderzeese kabels gevoerd met de belangrijkste leveranciers op het gebied van productie en bouw. Leveranciers hanteren een risicogebaseerde aanpak om het risico op mensenrechtenschendingen binnen hun toeleveringsketen te beperken (deze omvatten het naleven van een verplichte gedragscode, het uitvoeren van leveranciersbeoordelingen en -audits, en het gebruik van een klokkenluidersregeling). De aanpak van 50Hertz Transmission GmbH voor het bepalen van risico's binnen de toeleveringsketen werd tijdens deze bespreking gedeeld.

Veranderingen op het gebied van duurzaamheid zullen de komende jaren verder worden ingebed in het beheerproces van de toeleveringsketen.

TOELEVERINGSKETEN VOOR ONDERZEESE KABELS

* Momenteel lagere prioriteit wegens niet van toepassing (einde levenscyclus product nog niet gekend)

7 Stakeholder- engagement

7.1. Managementbenadering

GRI 102-40 GRI 102-42, GRI 102-43, GRI 103-2, GRI 413-1

Door de stakeholders van bij het begin te betrekken, krijgen ze een beter inzicht in de maatschappelijke behoefte aan een net, en kunnen de bijbehorende processen worden geoptimaliseerd. Elia groep heeft regelmatig contact met verschillende stakeholdergroepen en wisselt informatie met hen uit.

De stakeholderomgeving van Elia groep wordt voortdurend geanalyseerd en gedefinieerd. Afhankelijk van het thema werken Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH samen met overheidsinstanties, politieke partijen, lokale burgers, het maatschappelijk middenveld (met inbegrip van organisaties die milieu-, economische en landbouwbelangen of andere belangen behartigen) en klanten die rechtstreeks op hun net zijn aangesloten.

Hybride en virtuele evenementen werden steeds vaker gebruikt voor gesprekken met interne en externe belanghebbenden in 2021. Voorbeelden hiervan zijn de rondetafelgesprekken van 50Hertz Transmission GmbH, die hebben geleid tot de publicatie van de paper Mit neuer Energie für starke Industriearbeitsplätze ("Met nieuwe energie voor sterke industriële banen"), en de Stakeholders' Day van Elia Group, tijdens welke de studie Roadmap to net zero werd gelanceerd. Aan deze gesprekken en evenementen werd in hoge mate deelgenomen (zowel fysiek als online). In de gevallen waar de interne communicatie nog via fysieke kanalen werd verspreid, werd de berichtgeving bovendien grotendeels gedigitaliseerd. Vergaderingen voor het personeel werden bijvoorbeeld in de loop van 2021 als hybride of virtuele evenementen gehouden.

ELIA IN BELGIË

Binnen Elia Transmission Belgium NV/SA werd een Corporate Reputation Committee opgericht dat wordt voorgezeten door de Chief External Relations Officer en dat instaat voor de opvolging van de relaties die de verschillende departementen onderhouden met externe stakeholders.

Elia Transmission Belgium NV/SA organiseert tal van gesprekken en evenementen met stakeholders. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de methode en de frequentie van onze inzet voor elke stakeholdergroep en het verband met de kernthema's.

Elia Transmission Belgium NV/SA gebruikt een brede waaier van verschillende middelen om de participatie en feedback van het publiek te bevorderen (meer details hierover zijn opgenomen in het volgende deel). Er bestaat een publiek referentiekader dat de effecten van nieuwe infrastructuurprojecten tracht te beperken (meer details hierover worden in het volgende deel gegeven).

Stakeholdergroep	Manier van samenwerking	Frequentie	Hoofdonderwerpen / verwachtingen
Werknemers	– Performance management – Intranet – Donaties	– Regelmatig	– Werknemers – Persoonlijke ontwikkeling – Werknemers - welzijn – Maatschappelijke betrokkenheid
Klanten	– Klanttevredenheidsonderzoek – Users' Group /Wergroepen – Elia extranet – Jaarlijks	– 4 tot 6 keer per jaar	– Transmissiediensten – Milieu – Eerlijke bedrijfsvoering
Samenleving	– Sociale evenementen – Engagement via eigen medewerkers	– Regelmatig	– Maatschappelijke betrokkenheid
Aandeelhouders	– Aandeelhoudersvergadering	– Regelmatig	– Algemene prestaties van de onderneming incl. bijdrage aan de samenleving
Regulatoren	– Rapporten – Communicatie	– Regelmatig	– Eerlijke bedrijfsvoering

50HERTZ IN DUITSLAND

Interne, projectgerelateerde richtlijnen regelen de tijdschema's en de verspreiding van informatie over projectplanning, gunningsprocedures, publieksparticipatie en stakeholdermanagement. Deze richtlijnen bevatten ook best practices en aanbevolen acties op basis van ervaringen uit het verleden, zodat de onderneming haar gestandaardiseerde toolbox voor publieksparticipatie verder kan blijven ontwikkelen. Bovendien neemt 50Hertz Transmission GmbH vaak deel aan bredere maatschappelijke discussies over de kwaliteit van publieksparticipatie; zo is het bedrijf stichtend lid van RGI en lid van de denktank voor dialoog en participatie DialogGesellschaft e.V. en van de Allianz Vielfältige Demokratie ("Alliantie voor diverse democratie") van de Bertelsmann Stiftung.

	FINANCIËLE			MILIEU/SAMENLEVING									MARKT				
	Aandeelhouder	Investeerder	Ratingbureaus	Duits federaal netwerkagentschap	Politieke beleidsmakers	NGO's	Burgerinitiatieven	Vakbonden	Publiek	Media	Werknemers	Burgerinitiatieven	Leveranciers	Energie-opwekkers	Distributienetbeheerders	Grote verbruikers	Transmissienetbeheerders
DIALOOG INTERN																	
Verslagen	✓	✓	✓	✓	✓	✓						✓					
Persconferenties		✓								✓							
Telefoonconferenties		✓	✓														
Medezeggenschap								✓			✓						
Infosessies		✓									✓		✓				
Conventies/Conferenties														✓	✓	✓	✓
Wetenschappelijke adviesraad												✓					
Samenwerkingen met universiteiten												✓					
Onderzoek												✓					
Netwerk meetings voor bezoekers					✓												
Bezoekers					✓							✓			✓		✓
Culturele evenementen									✓		✓						
Educatieve activiteiten voor kinderen en tieners									✓								
Mediarelaties									✓	✓	✓						
Ondersteunende activiteiten					✓		✓		✓		✓						
Publicaties							✓		✓		✓						
EXTERN																	
Gastlezingen								✓				✓					
Committees					✓			✓									
Netwerkm meetings						✓		✓							✓		✓

7.2. Community relations en publieke acceptatie

GRI 102-21, GRI 102-29, GRI 102-43, GRI 102-44, G4 EUS Stakeholder Participation

Elia groep is ervan overtuigd dat vroegtijdige betrokkenheid van alle stakeholders van cruciaal belang is voor het welslagen van de energietransitie. Onze benadering bestaat erin alle partijen te benaderen en te informeren over de op stapel staande projecten, zodat hun stem kan worden gehoord en er een vertrouwensrelatie met hen wordt opgebouwd.

Een transparante en consequente benadering die erop gericht is aan de maatschappelijke eisen en verwachtingen van de gemeenschap te voldoen, verbetert de aanvaarding van onze projecten door de gemeenschap aanzienlijk. Bovendien moet deze benadering vanaf de start van de projecten duidelijk worden gecommuniceerd aan de verschillende stakeholders zodat er rekening kan worden gehouden met hun bezorgdheid en ongerustheid. Om dit doel te bereiken, hebben de verantwoordelijke departementen in België en Duitsland een methodologie voor communicatie en publieke acceptatie ontwikkeld; deze zorgt ervoor dat de betrokkenheid van de stakeholders en de communicatie verankerd zijn in het ontwikkelingsproces van het net. Dit zorgt er op zijn beurt voor dat onze kosten onder controle blijven, dat de timing van projecten kan worden aangehouden en dat we noodzakelijke projecten kunnen opleveren die zijn afgestemd op de belangen van de samenleving.

Bij de verkenning van een nieuw project worden in de allereerste fasen van de projectplanning besprekingen gehouden met de relevante stakeholders. Tijdens de ontwerpfase van onze projecten werken wij voornamelijk samen met het maatschappelijk middenveld, lokale gemeenten en vertegenwoordigers van de academische wereld. Er worden ook openbare raadplegingen gehouden over plannen voor netontwikkeling. Naarmate projecten concreter worden, worden besprekingen en informatie-uitwisseling georganiseerd voor lokale burgers en gemeenschappen.

Tegen de achtergrond van de COVID-19-pandemie hebben we de manier waarop we burgers en lokale overheden over onze plannen informeren aangepast: we maken nu gebruik van meer digitale communicatiekanalen, waaronder webinars en één-op-één-overleg. Deze aanpassing van onze communicatiemethodes heeft ons zo geholpen om de sterke band met onze stakeholders te behouden en tegelijk de geldende gezondheids- en veiligheidsmaatregelen na te leven.

ELIA IN BELGIË

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft ervoor gezorgd dat het maatschappelijk middenveld en regionale experts al in een vroeg stadium bij haar twee belangrijkste projecten in Wallonië en Vlaanderen worden betrokken: Ventilus en Boucle du Hainaut. Het doel van dergelijk stakeholderengagement is ervoor te zorgen dat de projecten op de best mogelijke manier worden ontwikkeld (en dus in overeenstemming zijn met de milieu-, economische en landbouwbelangen) door feedback en expertise te vragen. Dit stakeholderengagement gaat door en de groep van betrokken personen en organisaties is groter geworden. Er zijn specifieke rapporten uitgebracht over de beste soorten technologie die in het kader van de projecten kunnen worden gebruikt. Voor het project in Vlaanderen werd een participatieve aanpak gevolgd. In het kader daarvan bracht een projectfacilitator een groep onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van burgers, gemeenten en het maatschappelijk middenveld bijeen om al hun vragen te beantwoorden en te reageren op verschillende scenario's die door de plaatselijke gemeenschappen werden voorgesteld.

Elia Transmission Belgium NV/SA communiceert en werkt transparant samen met haar stakeholders gedurende het hele projectontwikkelingsproces. Naast de wettelijk verplichte voorafgaande informatievergaderingen (VIV) voor het publiek, organiseren we ook een reeks 'infomarkten' voor omwonenden. In 2021 werden er 18 informatiesessies georganiseerd in het kader van het officiële vergunningsproces. Deze informatiesessies werden aangevuld met uitnodigingsbrieven, informatiepakketten voor burgers, brochures, flyers, oprolbare spandoeken, persconferenties en persberichten, digitale nieuwsbrieven, Facebookposts, informatieveideo's, telefonische hulplijnen en mailboxen.

Het is voor ons van cruciaal belang dat geïnteresseerde stakeholders onze website en de informatie die zij nodig hebben, kunnen vinden. Onze website bevat een specifieke sectie die gewijd is aan het verstrekken van informatie over onze huidige en toekomstige infrastructuurprojecten ([link infraprojecten](#)). Bovendien werden twee afzonderlijke websites gecreëerd om onze stakeholders informatie te bieden over onze twee belangrijkste projecten ([links](#)).

We communiceren ook via sociale media met onze stakeholders: we hebben bedrijfsaccounts op LinkedIn en Facebook en we beheren een Facebookpagina met de naam 'Elia Projects' waarop

informatie over onze infrastructuurprojecten te vinden is. We hebben ook een YouTube-kanaal dat we gebruiken om inhoud over onze activiteiten en projecten te verspreiden.

Bovendien streeft Elia Transmission Belgium NV/SA ernaar om de impact van haar projecten op de gebieden waar we actief zijn, te beperken. In deze geest hebben we een publiek referentiekader ontwikkeld om de impact van nieuwe infrastructuurprojecten te beperken. In dat kader worden preventieve en compenserende maatregelen genomen, gebaseerd op de volgende principes:

- transparantie: de voorwaarden zijn duidelijk en voor iedereen beschikbaar;
- niet-discriminerend: het beleid is op iedereen op dezelfde manier van toepassing;
- proportioneel: de maatregelen en compensaties staan in verhouding tot de impact van het werk;
- proactief: de organisatie zal de personen of organisaties die door de maatregelen worden getroffen of voor compensatie in aanmerking komen, daarvan in kennis stellen.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH volgt de beste praktijken met betrekking tot publieksparticipatie, zoals Richtlijn 7000 van de Verein Deutscher Ingenieure (Duitse ingenieursvereniging) (2015), de kwaliteitscriteria van de Allianz Vielfältige Demokratie (Alliantie voor diverse democratie) (2017) en de kwaliteitscriteria gepubliceerd door het Netzwerk Bürgerbeteiligung (Netwerk burgerparticipatie) (2013).

Bij de planning en uitvoering van netuitbreidingsprojecten zorgt 50Hertz Transmission GmbH voor een participatieve aanpak door regelmatig overleg te plegen met stakeholders. De betrokkenheid van relevante stakeholdergroepen speelt immers een belangrijke rol bij een duurzame netuitbreiding. Regionale en lokale stakeholdergroepen worden geïdentificeerd, samen met eventuele problemen, vragen en bezorgdheden die ze zouden kunnen hebben met betrekking tot projecten in hun gebied. Dit maakt het mogelijk een participatieroadmap te ontwikkelen en uit te voeren met stakeholders uit het gebied; deze roadmap is afgestemd op degelijke normen voor vroegtijdige publieksparticipatie en op projectspecifieke aspecten. Dit is omdat de informatie- en participatienoden van burgers verschillen in de regio's waar bestaande capaciteiten worden versterkt of nieuwe hoogspanningsstations en -lijnen worden gebouwd. 50Hertz Transmission GmbH wil nog een stap verder gaan in haar participatieve aanpak door stakeholders uit te nodigen voor besprekingen die plaatsvinden waar ze wonen. Alleen op die manier kan de organisatie haar planningsactiviteiten verder verbeteren - dergelijke besprekingen stellen de organisatie in staat om lokale kennis op te pikken en toe te passen tijdens haar projectwerkzaamheden.

De besprekingen met relevante stakeholders beginnen in een zeer vroeg stadium van de projectplanning. Stakeholders wordt gevraagd feedback te geven over het netontwikkelingsplan en over netversterkings- en netuitbreidingsprojecten. Dialogen met stakeholders vinden plaats volgens duidelijk gedefinieerde specificaties, waarin de vorm is vastgelegd die ze moeten aannemen. Tijdens de hele duur van de COVID-19-pandemie heeft het bedrijf de kanalen die het gebruikte, aangepast aan de maatregelen die werden opgelegd: er werd gebruikgemaakt van virtuele communicatiekanalen en er werd een extra ruimte gecreëerd voor uitwisseling met burgemeesters, omwonenden en vertegenwoordigers van verenigingen tijdens telefonische

ONZE AANPAK

VERMIJDEN

Vermijd beschermde zones

Vermijd woongebieden

Verbetering of hergebruik van bestaande infrastructuur

BEPERKEN/HERSTELLEN

Visuele integratie van bovengrondse leidingen en onderstations met vegetatie

Masttypes

Bestaande infrastructuur groeperen

Herbebossing

Architecturale integratie van de onderstations

Vogelbakkens, nestkasten

VERGOEDEN

Gemeenschapsprojecten

Financiële compensatie voor eigenaars

Financiële vergoeding voor landbouwers

spreekuren die vooraf in de lokale pers werden aangekondigd en waarvan actief gebruik werd gemaakt. Voorts werden digitale communicatiekanalen en -instrumenten die burgerparticipatie vergemakkelijken, onderzocht en ingezet, waardoor het bedrijf regelmatig contact met bestaande stakeholders kon onderhouden en nieuwe stakeholders kon bereiken. Tegen deze achtergrond is de website van het bedrijf geëvalueerd op gebruiksvriendelijkheid en op het gedrag waartoe nieuwe gebruikers werden gestimuleerd; de structuur en het ontwerp van de informatie op de website zijn vervolgens aangepast en verbeterd op basis van de bevindingen. Tijdens het rapporteringsjaar werd ook gebruikgemaakt van vroegtijdige publieksparticipatie voor bouwactiviteiten, zoals ecologisch bouwtoezicht.

Wegens de COVID-19 pandemie moesten de geplande informatieve rondritten met de DialogMobil (een voertuig dat is uitgerust met informatiemateriaal over onze projecten) in de eerste helft van 2021 worden uitgesteld. De eerste rondrit, die acht haltes omvatte en betrekking had op het infrastructuurproject Net-zanbindung Südharz, ging eind juni van start. Daarna volgden nog meer informatieve rondritten in verband met de projecten Mecklar-Vieselbach, SüdOstLink, Güstrow-Parchim-Süd-Perleberg en Hansa PowerBridge.

	NEF-overleg (4 transmissiesysteembeheerders)	Projectvoorbereiding	Regionale plan-ningsprocedure/federale plan-ning	Goedkeuring – proces voor planning, bouw-vergunning	Goedkeuring – proces voor planning, bouw-vergunning	Bouwvoor-bereiding	Bouw	Ec onomische exploitatie
	PUBLIC PARTICIPATION							
DOELGROEPEN								
Beleid en bestuur	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Burgerinitiatieven	✓			✓	✓			
Omwonenden		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Organen voor het algemeen belang	✓		✓		✓		✓	
Ngo's	✓		✓	✓				✓
PARTICIPATIE								
World Café								
Groepsconferenties			✓		✓			
Planningspanelen		✓		✓				
DialogMobil		✓	✓	✓	✓	✓		
Een-op-eengesprekken	✓	✓		✓				
Adviesraad		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
DIALOOG								
Werkgroepen (over alle federale deelstaten)		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Informatiemarkt	✓*	✓	✓		✓			
Persgesprekken			✓		✓			
Hotline		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Lanceringen								✓
Regionale evenementen		✓	✓	✓	✓			
Projectpresentatie	✓	✓	✓	✓	✓			
INFORMATIE								
Public relations	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nieuwsbrief			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Drukwerk		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Website	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

*In het kader van de raadpleging over het NEP houden de vier transmissiesysteembeheerders informatie- en dialoogbijeenkomsten, waarbij geselecteerde procedures, methoden en gebruikte gegevens worden gepresenteerd voor het eerste ontwerp van het NEP. Vervolgens kan hierover een advies worden gegeven.

7.3. Stakeholderdialogen

GRI 102-21, GRI 102-44

Communicatie-evenementen

Ondanks de hygiënemaatregelen die ten gevolge van de COVID-19 pandemie werden ingevoerd, bleven de regelmatige contacten tussen Elia groep en haar stakeholders behouden. De communicatiemethodes en -kanalen werden aangepast en uitgebreid tot virtuele en hybride evenementen, en afhankelijk van het soort evenement werden gepaste maatregelen genomen om veilige afstand te bewaren.

Elia Group NV/SA organiseerde haar eerste Capital Markets Day, een virtueel evenement in verband met offshore en duurzaamheidsstrategieën van de groep.

De Elia Group Stakeholders' Day werd in het rapporteringsjaar voor de tweede maal als hybride evenement georganiseerd. Het omvatte panelgesprekken en presentaties door verschillende sprekers. De studie Roadmap to net zero van Elia groep werd tijdens het evenement voorgesteld. Deze studie spitste zich toe op drie belangrijke thema's: de energiebalans (waarin wordt nagegaan hoe Europa toegang zal krijgen tot de hernieuwbare energie die nodig is om net zero te bereiken); flexibiliteit (waarin wordt nagegaan hoe een goed ontworpen systeem voor hernieuwbare energie in staat zal zijn schommelingen in de energiebevoorrading op te vangen); en adequacy (waarin wordt nagegaan hoe stuurbare capaciteit nodig zal zijn om langere fasen van lage toevoer van hernieuwbare energie te overbruggen). De verschillende energiescenario's die in de studie werden onderzocht en de veronderstellingen die als onderdeel daarvan zijn gemaakt, werden gedurende het evenement besproken.

Elia groep communiceert ook met haar stakeholders via twee socialemediaplatformen: Twitter en LinkedIn. Het LinkedIn-account van de groep heeft meer dan 35.000 volgers, terwijl het Twitter-account meer dan 4000 volgers heeft. Via deze kanalen kunnen stakeholders niet alleen op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen van de onderneming, maar kunnen ze ook vragen stellen en feedback geven aan de onderneming.

ELIA IN BELGIË

In de loop van 2021 vonden een aantal evenementen plaats (onder meer evenementen voor stakeholders en persconferenties). Sommige daarvan werden georganiseerd als fysieke evenementen, andere waren digitale of hybride evenementen.

In november 2021 vierde Elia Transmission Belgium NV/SA haar 20ste verjaardag met het evenement 'Full of Energy'.

50HERTZ IN DUITSLAND

In 2021 stonden heel wat evenementen in het teken van het initiatief Von 60 auf 100 bis 2032 – Neue Energie für eine starke Wirtschaft (*Van 60 naar 100 tegen 2032 - nieuwe energie voor een sterke economie*), waarmee 50Hertz Transmission GmbH ernaar streeft om tegen 2032 100 % van de energievraag in haar netgebied te dekken met hernieuwbare energie.

Samen met de algemene ondernemingsraad en de vakbond voor mijnbouw, chemie en de energiesector (Industriegewerkschaft Bergbau, Chemie und Energie, IG BCE) hield 50Hertz Transmission GmbH een reeks rondetafelgesprekken met vertegenwoordigers uit de politiek en het bedrijfsleven, die uitmondten in een groot slotevenement op het hoofdkantoor van het bedrijf en in de publicatie van een document met als titel Mit neuer Energie für starke Industriearbeitsplätze (Met nieuwe energie voor sterke industriële banen) in 2021. Stefan Kapferer, de CEO van 50Hertz Transmission GmbH, en IG BCE-voorzitter Michael Vassiliadis nodigden verschillende sleutelfiguren uit voor deze gesprekken, onder wie verschillende ministers-presidenten, staatssecretarissen en ministers en senatoren die verantwoordelijk zijn voor energie in het hele netgebied van het bedrijf. Onder de genodigden bevonden zich Dr. Reiner Haseloff (minister-president van Saksen-Anhalt), Bodo Ramelow (minister-president van Thüringen) en Michael Kretschmer (minister-president van Saksen), evenals Marco Wandewitz, federale regeringscommissaris voor Oost-Duitsland. Andere genodigden waren de hoofden van het Bundesverband der Deutschen Industrie (BDI) (federatie van Duitse industrieën), het Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft (BDEW) (federaal verbond van energie- en waterbedrijven), de Deutscher Industrie- und Handelskammertag (DIHK) (Duitse kamer van koophandel en industrie), de Bundesverband Erneuerbare Energie (BEE) (Duitse federatie voor hernieuwbare energie) en Germany Trade and Invest (GTAI). Aan de reeks rondetafelgesprekken namen daarom gasten deel uit energie-intensieve industrieën uit de chemische, staal-, koper-, glas-, papier- en cementsector in de regelzone van 50Hertz Transmission GmbH, maar ook nieuwe bedrijven die geïnteresseerd zijn in duurzame investeringen, zoals bedrijven uit de auto-industrie, batterijleve-

ranciers en eigenaars van grote datacentra. Ook producenten van hernieuwbare energie, wetenschappelijke instellingen, denktanks en andere verenigingen namen deel aan de besprekingen. In een gezamenlijk samenvattend verslag legden 50Hertz Transmission GmbH en IG BCE de doelstellingen en eisen vast die tijdens de rondetafelgesprekken naar voren werden gebracht. Stefan Kapferer, CEO van 50Hertz Transmission GmbH, vatte samen wat politiek en bedrijfsleven in de toekomst samen zullen aanpakken: 1. elektriciteit moet goedkoper worden; 2. de uitbreiding van hernieuwbare energiebronnen en de nodige netinfrastructuur moet worden versneld; en 3. klimaatbescherming moet in de toekomst prioriteit krijgen bij vergunningsprocedures.

Om de strategische ambitie verder uit te werken, is het initiatief 'Gemeinsam.Schneller.Klimaneutral' gelanceerd. Stakeholders uit de industrie, verenigingen en ngo's werden opgeroepen een catalogus van pragmatische voorstellen voor actie op te stellen. Het doel was de uitbreiding van hernieuwbare energie en elektriciteitsnetten - sleutelfactoren voor een succesvolle energietransitie - te versnellen. Het initiatief omvatte een overleg- en analysefase, alsook een evaluatiefase die werd geleid door een panel van drie deskundigen (prof. dr. Barbara Praetorius, HTW Berlin; dr. Felix Matthes, Öko-Institut; en CEO van 50Hertz Transmission GmbH Stefan Kapferer). De catalogus van maatregelen die werd opgesteld, moet als basis dienen voor de nieuw verkozen federale regering om actiegebieden te identificeren en uit te werken die de energietransitie moeten versnellen. Naast 50Hertz Transmission GmbH maken ook Aurubis, RWE Renewables, TÜV Nord Systems, TenneT, Vattenfall Wärme, Wacker Chemie en de grote distributienetbeheerders uit Oost-Duitsland (die zich hebben verenigd in de Arbeitsgemeinschaft der Flächennetzbetreiber Ost, of ARGE FNB Ost), deel uit van het 'Gemeinsam.Schneller.Klimaneutral'-initiatief

Meer dan 600 gasten hebben deelgenomen aan het tweede "Electricity Market Forum", een gezamenlijk evenement dat online werd gehouden door de vier Duitse TNB's: 50Hertz, Amprion, TenneT and TransnetBW. Tijdens deze sectoroverschrijdende gesprekken, waaraan werd deelgenomen door vertegenwoordigers van de industrie en het maatschappelijk middenveld, werden de uitdagingen van de energietransitie en de mogelijke oplossingen daarvoor besproken door verschillende deskundigenpanels. De onderwerpen waren onder meer de versnelling

van de energietransitie; het vormgeven van het marktontwerp zodat het is aangepast aan de nieuwe uitdagingen; gezamenlijke manieren om duurzame energie uit te breiden; en de aanleg van de noodzakelijke infrastructuur die in staat zal zijn om deze energie te transporteren.

Klantentevredenheidsonderzoek

De ondernemingen van Elia groep meten regelmatig de klantentevredenheid van hun belangrijkste stakeholders (inclusief distributienetbeheerders, netgebruikers, producenten, toegangsverantwoordelijken, gebruikersgroepen ...).

Deze tevredenheidsonderzoeken moeten in de eerste plaats een overzicht bieden van de KPI's met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening en de manier waarop deze in de loop van de tijd is veranderd.

ELIA IN BELGIË

250 stakeholders namen deel aan het tweejaarlijkse stakeholder-onderzoek. De KPI's die door de Elia Satisfaction Index (een algemene beoordeling van de producten en diensten van Elia Transmission NV/SA) worden gemeten, geven weer hoe stakeholders de producten en diensten van Elia Transmission Belgium NV/SA evalueren. De Customer Effort Score geeft aan hoe gemakkelijk het is om zaken te doen met Elia Transmission Belgium NV/SA, terwijl de klantentevredenheid betrekking heeft op het account-beheer en het imago. Het algemene doel van de enquête is de sterke en zwakke punten van de organisatie te identificeren zoals die door haar stakeholders worden waargenomen, om zo de relatie met hen verder te optimaliseren.

Elia Transmission Belgium NV/SA scoorde 69 % op de Satisfaction Index, wat wijst op de hoge kwaliteit van de producten en diensten die het bedrijf aanbiedt. De meerderheid van haar stakeholders omschreef de samenwerking met Elia Transmission Belgium NV/SA als 'vlot'.

50HERTZ IN DUITSLAND

In 2020 werd voor de tweede keer een klantenenquête uitgevoerd. In totaal werd aan 1054 klanten gevraagd om online een evaluatie van de onderneming in te vullen; tot deze klanten behoorden de beheerders van balancinggroepen, net- en meetpuntbeheerders en klanten die rechtstreeks op het net zijn aangesloten.

De Users' Group van Elia

ELIA IN BELGIË

Elia Transmission Belgium NV/SA organiseert regelmatig vergaderingen en werkgroepen voor de Users' Group.

De Users' Group biedt een platform waarmee Elia Transmission Belgium NV/SA de dialoog met haar belangrijkste klanten en partners levendig kan houden. Er worden jaarlijks ongeveer vier plenaire vergaderingen van de Users' Group georganiseerd, om marktdeelnemers en stakeholders op de hoogte te houden van belangrijke strategische thema's met betrekking tot onze onderneming en die met hen te bespreken.

User'Group	Session	Link met materieel thema
Plenaire vergaderingen	23.02.2021 - EU vooruitzicht - Jaaroverzicht netexploitatie 2020	 20210223 Meeting (elia.be)
	08.06.2021 - Overzicht Reserves 2020/2021 – veilingprijzen	 20210608 Meeting (elia.be)
	25.06.2021 - Adequacy- en flexibiliteitsstudie voor België 2022-2023	 20210625 Meeting (elia.be)
	28.09.2021 - Netbelastingontwikkeling in BE (CLIMACT)	 20210928 Meeting (elia.be)
	13.12.2021 - Roadmap to Net Zero - CRM-reorganisatie	 20211213 Meeting (elia.be)

Drie werkgroepen ondersteunen deze plenaire vergaderingen.

Werk-groepen	System Operation & European Market Design	behandelt thema's in verband met het beheer van het hoogspanningsnet en de berekening van de capaciteit, evenals initiatieven en ontwikkelingen met betrekking tot de Europese integratie van de elektriciteitsmarkten.
	Belgian Grid	behandelt onderwerpen in verband met het net en gerelateerde mechanismen, producten en diensten die van belang zijn voor klanten.
	Balancing	houdt zich voornamelijk bezig met operationele, technische en marktgerelateerde vraagstukken ter voorbereiding op de uitdagingen waarmee de balancingmarkt van Elia Transmission Belgium NV/SA de komende jaren zal worden geconfronteerd.
Taskforces	Implementation of Strategic Reserves	informeert de marktspelers en stakeholders en wisselt informatie uit over alle relevante onderwerpen in verband met de implementatie van de strategische reserves.
	iCAROS	bespreekt onderwerpen in verband met de toekomstige coördinatieprocedures met de relevante stakeholders.

De werkgroep Balancing houdt toezicht op twee taskforces. De taskforces worden ad hoc samengesteld om indien nodig specifieke thema's te behandelen.

Contact centers

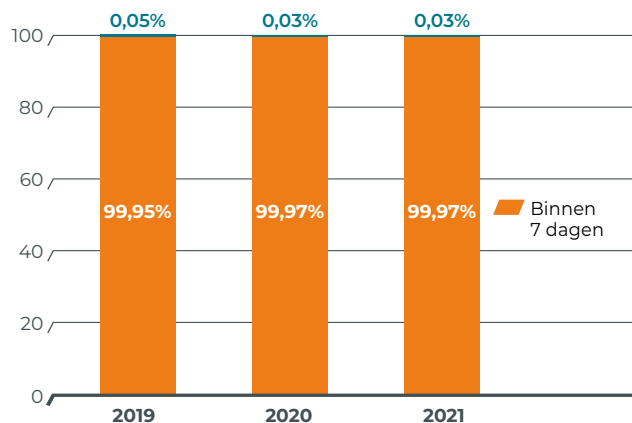
ELIA IN BELGIË

De twee Contact Centers van Elia Transmission Belgium NV/SA ontvangen en behandelen verzoeken om informatie uit uiteenlopende bronnen, o.a. van omwonenden, aannemers, ingenieursbureaus, overheidsinstanties, nutsbedrijven en projectontwikkelaars.

Omwille van de specifieke risico's die met werken in de nabijheid van hoogspanningsinstallaties gepaard gaan, is iedereen die werkzaamheden wil uitvoeren in de nabijheid van hoogspanningslijnen, hoogspanningsmasten, ondergrondse kabels of hoogspanningsstations verplicht dit te melden aan Elia Transmission Belgium NV/SA. Wij kunnen de persoon in kwestie dan voorzien van de relevante plannen waarop de ligging van de hoogspanningsstructuren is aangeduid en geven instructies mee over de veiligheidsmaatregelen die tijdens de werkzaamheden in acht moeten worden genomen.

Er zijn wettelijke termijnen waarbinnen Elia Transmission Belgium NV/SA de aanvragen moet beantwoorden (zeven werkdagen na ontvangst).

AANTAL VERZOeken OM INFORMATIE

In 2021 ontvingen onze Contact Centers 81.796 aanvragen.

Indien de aanvraag via een Contact Center komt, biedt Elia Transmission Belgium NV/SA informatie en gratis elektromagnetische veldmetingen aan de eigenaars van terreinen en gebouwen die in de buurt van installaties van Elia Transmission Belgium NV/SA gelegen zijn. In 2021 hebben we 50 dergelijke metingen uitgevoerd in Vlaanderen.

7.4. Samenwerking en innovatie

SDG 11

Voor Elia groep zijn actief leadmanagement en deelname aan onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten een essentieel onderdeel van haar innovatiebenadering. Via samenwerking met academische en industriële partners richt de groep zich voornamelijk op domeinen zoals nieuwe technologie en digitalisering; energiemarkten en systeemveiligheid; de integratie van hernieuwbare energie; de ontwikkeling van het elektriciteitssysteem; en de ondersteuning van de industrie om haar processen koolstofvrij te maken.

We hebben samengewerkt met verschillende andere transmissienetbeheerders (Terna, RTE, TenneT, Amprion, Red Eléctrica, Swissgrid en APG) om de belangrijkste hefboomen voor de decarbonisatie van het energiesysteem te identificeren. Ze zijn samengevat in het gemeenschappelijke document dat in juli 2021 werd gepubliceerd: Decarbonising the energy system – The role of Transmission System Operators.

In 2021 hernieuwden Elia Group NV/SA en Maleisisch elektriciteitsbedrijf Tenaga hun samenwerkingsakkoord voor uitwisseling van best practices. Dit akkoord bevestigt hun gezamenlijke ambities en hun toegenomen samenwerking op het gebied van netontwikkeling, assetmanagement, de integratie van hernieuwbare energie en marktactiviteiten.

Samen met verschillende Europese milieuorganisaties en andere TNB's zijn Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH stichtende leden van het Renewables Grid Initiative (RGI), dat de uitbreiding van het net in heel Europa bevordert om de effectieve integratie van hernieuwbare energie te ondersteunen, en dat informatie verspreidt over innoverende participatiepraktijken.

Innovatie

Elia groep is voortdurend op zoek naar oplossingen en nieuwe technologieën die haar teams kunnen ondersteunen in hun dagelijkse activiteiten, in overeenstemming met haar topprioriteiten: kwaliteit, efficiëntie, betrouwbaarheid en veiligheid.

Bij de wedstrijd Open Innovation Challenge die Elia Group elk jaar organiseert, zijn start-ups uit de hele wereld betrokken die oplossingen voorstellen voor de uitdagingen waarmee netbeheerders worden geconfronteerd.

In 2021 was de vijfde Open Innovation Challenge toegespitst op oplossingen voor de integratie van offshore windenergie. Er werd gezocht naar innovatieve oplossingen die offshore activiteiten veiliger, efficiënter, kosteneffectiever en duurzamer zouden maken. Van de 78 teams die zich oorspronkelijk hadden ingeschreven voor deelname aan de wedstrijd, hebben vijf finalisten hun oplossingen en concrete projecten voorgesteld aan het internationale publiek en de jury tijdens een livestreamevenement in Berlijn. Na vijf spannende pitches kozen de juryleden - onder wie medewerkers van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH en externe offshore deskundigen - de jonge Braziliaanse start-up TideWise als het winnende team. TideWise ontwikkelde een onbemand vaartuig met geavanceerde sensoren dat lucht-, oppervlakte- en onderwatergegevens verzamelt om in bijna realtime inspecties en opmetingen op afstand uit te voeren. Het voertuig maakt gebruik van kunstmatige intelligentie voor optimale controle en maakt offshore inspecties mogelijk in situaties waar het risico en de kosten van het inzetten van mensen ter plaatse te hoog zijn. Het bedrijf ontving 20.000 euro en kreeg de kans om zijn project binnen Elia groep verder te ontwikkelen.

In oktober 2021 organiseerde Elia Transmission Belgium NV/SA drie dagen lang een hackathon die de ontwikkeling van nieuwe energiediensten voor consumenten moest ondersteunen. Bij de hackathon waren start-ups, bedrijven, professionals, studenten, ngo's en andere creatieve geesten betrokken om een van de vijf voorgestelde uitdagingen op te lossen. Op de laatste dag koos een panel van juryleden een winnaar.

In oktober 2020 lanceerde Elia Group NV/SA re.alto, de eigen start-up om de digitalisering van de energiesector te versnellen. Het doel van re.alto is om makkelijk toegang te krijgen tot

energiedata en deze vlot te integreren, zodat de industrie een digitale reuzenstap kan zetten naar een bredere toepassing van Energy-as-a-Service-businessmodellen en uiteindelijk een koolstofarme energietoekomst kan bevorderen.

In het rapporteringsjaar vond ook de innovatieweek van Elia groep plaats onder het motto 'Co-creating the future with our ecosystem'. In het kader daarvan werden de meest innoverende projecten uit de hele organisatie die betrekking hadden op de vijf 'Moonshot'-domeinen (specifieke aandachtsgebieden van het innovatieteam) - systeembeheer, consumentgerichtheid, infrastructuur, assetmanagement en offshore - aan het personeel voorgesteld. Voor de eerste keer in de geschiedenis van de innovatieweek werden externe partners uitgenodigd om deel te nemen aan het evenement, om hun projecten samen met medewerkers van de groep voor te stellen.

Om het innoverend denken nog meer te stimuleren, heeft Elia groep een andere ruimte gecreëerd, The Nest, waar innoverende projecten mogelijk worden gemaakt en ondersteund via prototyping en het testen van innoverende ideeën in een agile omgeving.

In het licht van de toenemende elektrificatie, decentralisatie en integratie van steeds grotere hoeveelheden hernieuwbare energie in het net heeft Elia groep in mei 2020 een eigen incubator opgestart: The Nest. Het doel van The Nest is om op een agile manier digitale transformatieprojecten aan te moedigen en te ontwikkelen en de bedrijfsprocessen te vereenvoudigen. Bovendien streeft The Nest ernaar om nieuwe businessmodellen te ontwikkelen en om de kwaliteit en efficiëntie van de activiteiten en interne processen van de onderneming te verhogen.

ELIA IN BELGIË

De Belgische netbeheerders hebben in het kader van Internet of Energy (IO.Energy) samengewerkt met zestig bedrijven, overheidsinstanties en academische instellingen. Het ecosysteem werd in februari 2019 gelanceerd om de kloof tussen digitalisering en duurzaamheid te overbruggen en innovatie in de energiesector te bevorderen. Het is de bedoeling om nieuwe diensten te ontwikkelen door gegevens uit te wisselen tussen alle spelers in de sector. De eindgebruikers staan hierin centraal. Dankzij een digitaal communicatieplatform kunnen zij hun pro-

ductie- en consumptiegedrag aanpassen aan de noden van het net. In oktober 2020 werd de eerste 'sandboxing' van het project voltooid. Acht Belgische proefprojecten werden afgerond.

We zijn voortdurend op zoek naar efficiëntieverhoging en nieuwe technologieën - of het nu gaat om systeembeheer, net-ontwikkeling, infrastructuur of onderhoud. In het verlengde hiervan werd voor het eerst een helikopterdrone gebruikt om in de buurt van Trois-Ponts in Wallonië, België, elektriciteitslijnen over lange afstand te inspecteren. De beelden die deze drones van hoogspanningsmasten maakten, konden vervolgens met behulp van kunstmatige intelligentie worden geanalyseerd en gebundeld in een statusrapport dat aangeeft in welke gebieden herstellingen nodig zijn. Dit proces maakt de inspecties veiliger en efficiënter: de lijnen blijven in dienst en het personeel hoeft de masten niet te beklimmen. Deze BLVOS-drones (BLVOS: Beyond Visual Line of Sight) kunnen uiteindelijk helikopterinspecties vervangen.

Elia Transmission Belgium NV/SA en acht andere Belgische elektriciteits- en aardgasnetbeheerders en de overeenkomstige federatie, Synergrid, ontvingen de titel van SDG Voice 2021 van de federale minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal, Zakia Khattabi, bevoegd voor het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (FIDO).

50HERTZ IN DUITSLAND

Actief consortiumbeheer en deelname aan onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten maken integraal deel uit van de innovatiebenadering van 50Hertz Transmission GmbH. Via verschillende partnerschappen met zowel academische als industriële partners richt de organisatie zich vooral op nieuwe technologieën en digitalisering, energiemarkten en systeemveiligheid, de integratie van hernieuwbare energie in het systeem (inclusief de ontwikkeling van het net om dit te ondersteunen) en de ondersteuning van de industrie bij het koolstofvrij maken van haar processen. Haar engagement op dergelijke gebieden wordt versterkt door haar 'Scientific Advisory & Project Board' (zie hieronder) en haar samenwerking met de industrie en de wetenschappelijke wereld.

Eenentwintig van Duitslands meest gerenommeerde wetenschappers kwamen in het rapporteringsjaar tweemaal bijeen in het kader van de nieuw opgerichte Scientific Advisory &

Project Board (SAPB). Deze hield zich onder meer bezig met strategische onderwerpen zoals de waterstofstrategie van de Duitse regering en de uitdagingen waarmee het land zal worden geconfronteerd op weg naar klimaatneutraliteit. De SAPB behandelde ook onderwerpen met concrete toepassingen voor de dagelijkse activiteiten van 50Hertz Transmission GmbH, zoals toekomstige energiescenario's en projecten voor netherstel in een wereld met meer en meer hernieuwbare energie. Daarnaast keurde de SAPB twee projectontwerpen goed die in de loop van het jaar samen met wetenschappers en 50Hertz Transmission GmbH werden uitgewerkt. De resultaten zullen naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 beschikbaar zijn. In de toekomst zal de SAPB zich toespitsen op de uitwerking van een marktontwerp waarin de consument centraal staat.

Als een ander onderdeel van het initiatief "Von 60 auf 100 bis 2032 – Neue Energie für eine starke Wirtschaft" (Van 60 naar 100 tegen 2032 - nieuwe energie voor een sterke economie) brengt 50Hertz Transmission GmbH haar expertise in als geassocieerde partner in drie praktijklaboratoria voor de energietransitie. Daarnaast heeft 50Hertz meegewerkt aan de bouw van een aantal power-to-heat-centrales in onder meer Hamburg, Parchim, Rostock, Stralsund en Neubrandenburg onder het motto Nutzen statt abregeln (benutten in plaats van beperken). Elk van deze projecten is gericht op sectorkoppeling of het gebruik van waterstof.

In de toekomst zullen er in Duitsland miljoenen elektrische auto's rondrijden die regelmatig moeten worden opgeladen. Om ervoor te zorgen dat ze ook bijdragen tot de stabiliteit van het systeem, zal gegevensuitwisseling via slimme meetinfrastructuur nodig zijn. Daarom onderzoeken en testen de distributienetbeheerder Stromnetz Berlin en 50Hertz Transmission GmbH in het kader van een gezamenlijk project met Elli en Bosch.IO (dochterondernemingen van Volkswagen AG en Robert Bosch GmbH) welk type gegevensuitwisseling hiervoor nodig zal zijn en hoe flexibiliteit kan worden geboden door een netwerk van elektrische wagens. Voor 50Hertz Transmission GmbH is dit een belangrijk onderdeel van haar "Von 60 auf 100 bis 2032"-initiatief (Van 60 naar 100 tegen 2032).

7.5. Engagement tegenover de samenleving

GRI 413-1

Elia groep engageert zich voor een duurzame toekomst voor al haar stakeholders. Dit betekent ook dat we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid ernstig nemen. Daarom steunen Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH tal van projecten in hun netgebieden. Dit zijn vooral vormingsinitiatieven rond cultuur, energie en milieu, jeugdaangelegenheden en sociale zaken.

ELIA IN BELGIË

Lokale toegevoegde waarde / ondersteuning van lokale initiatieven

Naast het nemen van beperkende en compensatiemaatregelen werd een aanvullende aanpak ontwikkeld om plaatselijke gemeenschappen te compenseren voor eventuele verstoringen die worden veroorzaakt tijdens werkzaamheden aan projecten met een grote impact (zoals de aanleg van nieuwe luchtlijnen of hoogspanningsstations).

Ondanks deze maatregelen hebben nieuwe infrastructuur en assets een blijvend effect op de omringende omgeving. Door financieel bij te dragen aan gemeenschapsfondsen die ter beschikking worden gesteld van lokale gemeenschappen die door infrastructuurwerken worden getroffen, draagt Elia Transmission Belgium NV/SA bij tot de verbetering van de leefomgeving van de bewoners.

Het bedrag van gemeenschapsfondsen voor bepaalde infrastructuurprojecten wordt van bij de start ervan vastgelegd. Zodra de nodige vergunningen zijn verkregen, vult Elia Transmission Belgium NV/SA het fonds aan. Sinds 2017 werkt Elia Transmission Belgium NV/SA samen met de stichting van openbaar nut Be Planet aan de ontwikkeling en ondersteuning van burgerinitiatieven die de ecologische transitie bevorderen. Elia Transmission Belgium NV/SA heeft een structureel partnerschap opgezet met de stichting van openbaar nut Be Planet om burgerinitiatieven voor ecologische transitie te ontwikkelen en te ondersteunen in gemeenten waar infrastructuurprojecten van Elia Transmission Belgium NV/SA lopen.

De organisatie, die erkend is als orgaan werkend in het belang van de burgers, beheert de financiering.

Via dit partnerschap wordt een systeem opgezet waarbij burgerprojecten worden gefinancierd om gemeenten te compenseren voor de gevolgen van de aanleg van luchtlijnen.

Be Planet moet erop toezien dat de financiering in overeenstemming met de doelstellingen wordt gebruikt en dat de burgerprojecten die voor financiering worden uitgekozen, zorgvuldig zijn geselecteerd. Elk gekozen burgerproject moet een positieve impact hebben op de ecologische transitie en moet bijdragen tot duurzame ontwikkeling.

Wij nemen een aantal biodiversiteitsmaatregelen na afstemming met Ecofirst, een samenwerking van experts in ecologische engineering (voor nadere bijzonderheden, zie **8.3. Biodiversiteit en integratie in het landschap**). Tot de belangrijkste verwezenlijkingen die in 2021 samen met Ecofirst zijn gerealiseerd, behoort de selectie van 28 projecten die met steun van het landshaps-/biodiversiteitsfonds zullen worden uitgevoerd ten behoeve van de gemeenten en steden die door het infrastructuurproject **Oostlus** worden getroffen.

Verscheidene van onze projectmanagers kregen de kans om hun passie voor technologie te delen door samen te werken met de Techniekacademie, die actief is in Oost- en West-Vlaanderen, en lessen te geven aan tien- tot twaalfjarige leerlingen die geïnteresseerd zijn in de wereld van de technologie.

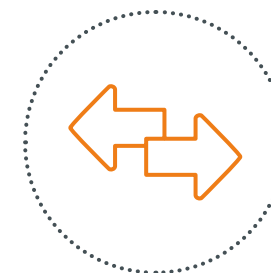
Donaties

In 2021 werd 1,63 ton van onze hardware (waaronder laptops, docking stations, printers, schermen en draagtassen) gedoneerd aan scholen en non-profitorganisaties.

In de nasleep van de overstromingen van juli 2021, die grote schade veroorzaakten in de provincie Luik, heeft Elia Transmission Belgium NV/SA aan twee organisaties financiële schenkingen en schenkingen in natura gedaan voor een totaalbedrag van 20.000 euro. Elia Transmission Belgium NV/SA heeft ook 10.000 euro geschonken aan het Rode Kruis.

In verband met de COVID-19-pandemie werd het jaarlijkse Sinterklaasfeest (dat gewoonlijk door het Sociaal Fonds Bedienden wordt georganiseerd) de voorbije twee jaar niet meer gehouden. Het budget van 50.000 euro dat voor het feest van 2021 was uitgetrokken, werd gedoneerd aan een non-profitorganisatie die verjaardagscadeaus verstrekt aan kinderen die in armoede leven.

Given the COVID-19 pandemic, the yearly Sinterklaas party (which is usually organised by the Social Fund for Employees) has not been held for the last two years. The €50,000 budget intended to be used for the 2021 party was donated to a non-profit organisation that provides birthday presents for children living in poverty.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH steunt talrijke projecten in haar netgebied. Dit zijn vooral vormingsinitiatieven rond cultuur, energie en milieu, naast jeugdangelegenheden en sociale zaken. Er bestaan duidelijke management- en organisatiestructuren die onze betrokkenheid bij gemeenschaps- en sociale activiteiten vergemakkelijken. Het departement Communication & Public Affairs is verantwoordelijk voor het toezicht hierop. Het stemt af met het senior management om doelen te stellen, activiteiten te coördineren en, indien nodig, samen met het departement Legal en het compliancecomité onderzoek te doen naar mogelijke projecten die in aanmerking komen voor steun. In onze interne richtlijnen voor donaties en sponsoring worden de algemene principes uiteengezet waaraan medewerkers zich moeten houden bij het steunen van verschillende activiteiten (deze omvatten beoordelingscriteria en het organisatieproces dat medewerkers moeten volgen, met name met betrekking tot transparantie). Bij het geven van donaties aan organisaties of het sponsoren ervan moeten medewerkers ervoor zorgen dat de relevante doelen in lijn zijn met de waarden van onze onderneming en dat deze steun gericht is op duurzaamheid, een echte toegevoegde waarde biedt voor de samenleving en het grote publiek, en wordt gegeven in overeenstemming met de bovenstaande richtlijn.

50Hertz Transmission GmbH streeft ernaar om te handelen als een goede “corporate citizen”, in het bijzonder met betrekking tot de omgeving rond haar hoofdkantoor (het 50Hertz Netzkwartier): het streeft ernaar om de stedelijk residentiële en het gebied aantrekkelijk te maken voor de bewoners. De kinderopvang Energiebündel, bijvoorbeeld, verwelkomt naast kinderen van medewerkers van 50Hertz Transmission GmbH ook kinderen uit de buurt. In het rapporteringsjaar werd het partnerschap van de organisatie met het museum voor hedendaagse kunst Hamburger Bahnhof Museum für Gegenwart in Berlijn met drie jaar verlengd. In het kader hiervan worden jaarlijks opmerkelijke werken van afgestudeerden van verschillende kunstacademies uit het netgebied van 50Hertz Transmission GmbH tentoongesteld. In de toekomst zal de tentoonstelling Rundgang 50Hertz digitaal worden gehouden.

Kinderen en jongvolwassenen informeren over de energietransitie is van groot belang voor 50Hertz Transmission GmbH. Een interactieve tentoonstelling genaamd Energie gemeinsam wenden (“Samen energie veranderen”), ontwikkeld door 50Hertz Transmission GmbH en het Unabhängiges Institut für Umwelt-

fragen e.V. (onafhankelijk instituut voor milieuzaken), brengt leerlingen op een boeiende manier de verschillende aspecten van de energietransitie bij. Sommige delen van deze tentoonstelling (die vrij technisch zijn) kunnen door scholen worden gebruikt in hun natuurkunde- en biologielessen. In de toekomst zal de tentoonstelling worden aangepast en in een digitaal formaat beschikbaar worden gesteld.

Daarnaast ontwikkelen beide partners een online spel over netontwikkeling en energietransitie. In het spel spelen jongeren verschillende rollen (zoals buurtbewoners, boeren, natuurbeschermers, toerismemanagers...) en overwegen ze verschillende mogelijkheden om het net uit te breiden. Aan de hand van een puntensysteem kunnen de spelers de verschillende opties verkennen en bespreken, en samenwerken om de best mogelijke oplossing voor dergelijke projecten te vinden. Het spel zal uitkomen in 2022.

50Hertz Transmission GmbH ondersteunt ook geselecteerde culturele projecten in haar netgebied. In 2021 werd de sopraan Anna Prohaska ondersteund in het kader van de gerenommeerde programmareeks Artist in Residence, georganiseerd door het Konzerthaus Berlin. Vanaf 2022 zullen we ons concentreren op het ondersteunen van de digitalisering van de activiteiten van de concertzaal. Het muziekfestival Musikfestspiele Mecklenburg-Vorpommern werd in 2021 opnieuw door ons gesteund.

Net als de vorige jaren was 50Hertz Transmission GmbH in 2021 actief betrokken bij verschillende sportgerelateerde initiatieven in haar hele netgebied. Voorbeelden zijn de Rennsteig-herfstloop in het Thüringer Woud, de estafettemarathon Ostsee Staffelmaraathon in Dierhagen, de jeugdafdeling van BR Volleys en activiteiten georganiseerd door een groot aantal lokale non-profitorganisaties.

SAMENWERKING MET ECOFIRST EN BE PLANET

Elia Transmission Belgium NV/SA en Ecofirst hebben 28 projecten uitgekozen in de gemeenten en steden die bij het Oostlus-project betrokken zijn. Deze projecten zullen gerealiseerd worden dankzij het landschaps- en biodiversiteitsfonds dat Elia hen heeft toegekend. Het gaat o.a. om een veerkrachtig bos, vijvers, vistrappen, nestkasten en boomgaarden. De projecten krijgen samen ongeveer 340.000 euro dankzij het landschaps- en biodiversiteitsfonds van Elia Transmission Belgium NV/SA.

MUNICIPALIA

Steden en gemeenten zijn belangrijke gesprekspartners voor Elia Transmission Belgium NV/SA. We zetten sterk in op een goede dialoog met hen. In die context nam Elia Transmission Belgium NV/SA deel aan Municipalia, een beurs voor lokale besturen in Wallonië met een mooie stand waar je met een VR-bril onze projecten kon beleven.

INFORMATIE EN PARTICIPATIE

Elia Transmission Belgium NV/SA vindt het belangrijk om kinderen al op jonge leeftijd te laten proeven van de wonderlijke wereld van techniek. Dat doen we op verschillende manieren:

- In Mortsel was een speelplein even ingenomen door een van onze werven. Om de spelende kinderen te informeren, maakten we daarom speciale werfborden op kindermaat.
- Klassen in de buurt van een werf kunnen altijd een werfbezoek aanvragen. Zo bracht de school Mosa-RT een bezoek aan het project Massenhoven-Van Eyck. Een speciaal ontwikkeld educatief pakket fleurt het bezoek op.

- Elia Transmission Belgium NV/SA ontwikkelde zelfs een bordspel over de energietransitie. Het electricITY-scholenpakket is een doe- en speldoos voor kinderen uit de lagere en middelbare school. Er zijn al ruim 1000 speldozen verdeeld. Goed voor uren educatief spelplezier in 2021.
- Maar medewerkers van Elia Transmission Belgium NV/SA gaan ook zelf voor de klas staan. Samen met de Techniekacademie gingen een aantal projectleiders uitleg geven aan klassen in West-Vlaanderen. Er kwamen heel wat interessante vragen, waar zelfs onze ingenieurs even moesten over nadenken. Zo werd het een mooie wisselwerking en een fijne win-win. Alles voor de wetenschap!

8 Milieuaspecten

8.1. Managementbenadering

GRI 102-11, GRI 103-2

Hoogspanningsnetten spelen een essentiële rol in de energietransitie en de decarbonisatie van de samenleving en de industrie. Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH ontwikkelen daarom hun transmissienetten in overeenstemming met de behoeften op lange termijn. 50Hertz Transmission GmbH is een pionier op het gebied van integratie van hernieuwbare energie in het volledige elektriciteitssysteem: in 2021 werd jaarlijks gemiddeld bijna 60 % van het elektriciteitsverbruik in het 50Hertz-netgebied gedekt door hernieuwbare energie.

Elia groep investeert grote bedragen in de ontwikkeling van het onshore en offshore hoogspanningsnet om de integratie van hernieuwbare energie in het systeem te bevorderen, en in de aanleg van interconnecties om de integratie van de Europese energiemarkt mogelijk te maken. Een van onze grootste uitdagingen is het onderhoud en de uitbreiding van dit net, terwijl we er tegelijkertijd voor moeten zorgen dat onze impact op het milieu tot een minimum beperkt blijft. Bij de ontwikkeling en uitbouw van ons net streven we altijd naar maatschappelijk aanvaardbare en economisch efficiënte oplossingen. Daarom proberen we het bouwen van nieuwe infrastructuur te vermijden en geven we de voorkeur aan de optimalisering en verbetering van de bestaande infrastructuur. We passen een aanpak toe volgens het principe 'vermijden - beperken - vergoeden' beschreven in **7.2 Community relations** en publieke acceptatie, waarbij we ervoor trachten te zorgen dat onze bedrijfs- en bouwlocaties een zo gering mogelijke impact hebben op het milieu, de plaatselijke habitats en mensen. In de geografische gebieden waar wij als transmissienetbeheerders actief zijn, worden altijd milieueffectbeoordelingen (MEB) uitgevoerd als onderdeel van vergunningsaanvragen; deze worden uitgevoerd in de eerste fasen van infrastructuurprojecten. Ze maken het mogelijk potentiële ecologische, sociale, culturele en gezondheidsgerelateerde effecten vast te stellen en te analyseren, zowel tijdens de bouwfase als de operationele fase.

De planning, het gebruik, het onderhoud en de uitbreiding van het transmissienet in België en in het noorden en oosten van Duitsland zijn gebaseerd op nationale en Europese randvoorwaarden en regelgevingen met betrekking tot milieu en duurzaamheid. Deze vereisten worden voortdurend geactualiseerd en aangepast. Er bestaan ook wetten die emissiegrenswaarden bepalen (zoals die met betrekking tot elektrische en magnetische velden (EMV) of geluid). Hiermee wordt rekening gehouden tijdens de vergunningsfase.

Bovendien passen wij het voorzorgsprincipe toe om mogelijke negatieve effecten te beperken en te vermijden door studies uit te voeren (bijvoorbeeld in verband met EMV of geluid), door onze koolstofvoetafdruk te berekenen, door beperkende maatregelen te nemen en, recentelijk, door klimaatrisico's in ons risicobeheerproces op te nemen.

De gedragscode voor leveranciers van Elia groep bevat aanvullende principes met betrekking tot de bescherming van het milieu en het behoud van de natuurlijke hulpbronnen. Elia groep heeft een hele reeks maatregelen en toe te kennen compensaties uitgewerkt (zie **7.2**, **7.4** en **8.3.1**).

Meer details hierover en over het compensatiebeleid zijn beschikbaar op [onze website](#).

De leveranciers zijn contractueel verplicht tot specifieke maatregelen inzake kwaliteit en natuurbehoud. Dit omvat het voorzorgsprincipe in de milieubescherming.

De verdere ontwikkeling van operationele milieubescherming en energiebeheer omvatten ook de bewustwording en de actieve betrokkenheid van de werknemers. Zij zijn immers gemotiveerd om op een milieubewuste en energie-efficiënte manier te werken. Daartoe worden jaarlijks of ad hoc milieurelevante briefings gehouden in de regionale centra, alsook in centrale en ondersteunende teams, zoals de teams van Purchasing of Facility Management.

Er wordt voldaan aan de wettelijke vereisten inzake opleidingen met betrekking tot afval, waterbescherming en vervoer van gevaarlijke goederen. Daarnaast worden er jaarlijkse opleidingen gegeven voor de medewerkers van de groep. Individuele departementen of diensten van het bedrijf worden naar behoefte opgeleid.

We werken ook aan het ondersteunen van de bewustmaking van onze aannemers voor duurzaamheidsaspecten (onder meer op het gebied van milieu en transport) tijdens de bouwfase van een project door ze richtlijnen en specificaties te bezorgen over de kwaliteit die Elia groep op haar bouwplaatsen verwacht.

De vennootschappen van Elia groep zorgen ervoor dat alle relevante informatie en alle nodige middelen voor de verwezenlijking van de strategische en operationele doelstellingen inzake energie-efficiëntie en milieubescherming ter beschikking worden gesteld waar dat nodig is.

Engagementen inzake ecologische en sociale duurzaamheid, milieu- en klimaatbescherming en het behoud van natuurlijke hulpbronnen maken onlosmakelijk deel uit van onze bedrijfsstrategie. In het kader van ActNow, het duurzaamheidsprogramma van de groep, hebben Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH zich duidelijke ambities gesteld op het gebied van klimaatbescherming, biodiversiteit en circulariteit. Elia groep zal zich toeleggen op de energie-efficiëntie van onze hoogspanningsstations, milieubewust ontwerpen en het verhogen van de biodiversiteit in en rond deze stations (vermijden van onkruidverdelgers).

In 2021 werd een project gelanceerd dat gericht is op circulariteit in de aankopen. Bovendien werd een interne koolstofprijs ingevoerd als een extra parameter waarmee rekening moet worden gehouden in het aankoopproces (zie ook **6.1. Leveranciers en mensenrechten - Managementbenadering**).

We streven ernaar ISO 14001-gecertificeerd te zijn tegen 2022 in Duitsland en tegen 2023 in België.

ELIA IN BELGIË

Het departement Community Relations is verantwoordelijk voor de juiste afhandeling en uitvoering van alle taken met betrekking tot milieu- en natuurbescherming, kwaliteitszorg en het beheer van gerelateerde taken. Binnen dit departement verstrekt het team Milieu & Corporate Social Responsibility advies over procesbeheersing en zorgt het ervoor dat de geschikte milieu- en kwaliteitsbenaderingen correct worden toegepast.

Een teamlid is betrokken in multifunctionele teams voor de aankoopprocessen voor specifieke goederen en diensten (bv. afvalbeheer, transformatoren).

Het departement Community Relations informeert en begeleidt het personeel over relevante milieuverplichtingen. Er worden ad-hocopleidingen georganiseerd om deze veranderingen aan het personeel te communiceren en ervoor te zorgen dat ze een gedegen inzicht hebben in onderwerpen die verband houden met milieubeheer (bv. geluidsbeheer, EMV, compenserende maatregelen).

Aangezien twee nieuwe bovengrondse hoogspanningslijnen gepland zijn, namelijk Ventilus en Boucle du Hainaut, heeft Elia Transmission Belgium NV/SA een vergelijkende studie gemaakt van de masten die zouden kunnen worden gebruikt om de milieu-impact (de visuele impact en de impact van EMV) van onze werkzaamheden te verminderen. In deze studie werden ook de technische haalbaarheid en de kosten van dergelijke masten onderzocht. De resultaten van de studie bevestigden dat het huidige gebruik van masten het gunstigst is; er werd echter ook aangegeven dat een ander type mast - de Wintrack - uit milieuoogpunt in aanmerking kan worden genomen.

50HERTZ IN DUITSLAND

Activiteiten rond milieubescherming worden intern gedocumenteerd in onze jaarlijkse milieuraapporten. Het milieuraapport voor het rapporteringsjaar 2021 zal in maart 2022 beschikbaar zijn. Daarom zijn sommige van de onderstaande cijfers gebaseerd op geschatte waarden, aangezien deze nog niet bevestigd zijn; ze worden hieronder duidelijk vermeld.

Het bestaande milieubeheersysteem wordt momenteel in overeenstemming gebracht met de internationaal erkende ISO 14001-norm om het maturiteitsniveau ervan te verhogen. De certificering staat gepland voor 2022.

Personeelsleden die zich bezighouden met afval, waterbescherming en gevaarlijke goederen zijn allemaal voldoende opgeleid. In 2021 werden milieu- en natuurbehoudspecialisten opgeleid over kwesties in verband met natuurbehoud bij onderhouds- en herstelwerkzaamheden. Ook werden talrijke medewerkers opgeleid in het gebruik van afscheidingssystemen. De overeenkomst inzake kwaliteitsborging op bouwplaatsen wordt opgenomen in nieuwe contracten met leveranciers. Daarin is onder meer het voorzorgsprincipe in de milieubescherming opgenomen. De naleving van deze overeenkomst wordt regelmatig gecontroleerd als deel van IT-ondersteunde inspecties van de bouwplaatsen. In het rapporteringsjaar werden ongeveer 500 inspecties op bouwplaatsen uitgevoerd.

Een andere stap naar de consequente vermindering van onze milieu-impact is de ontwikkeling van het mastontwerp CompactLine. Dit laatste wordt gekenmerkt door lagere masthoogtes, smallere tracés en een massieve mast met een kleinere omtrek. Het project moet in de toekomst de impact van luchtlijnen op het landschap en de natuur in kwetsbare gebieden verminderen. Het ontwerp maakt het mogelijk een nieuwe 380 kV-lijn te integreren in bestaande 220 kV-lijntracés.

8.2. Uitstoot

SDG 13, SDG7, GRI 201-2, GRI 302-3

N.B.: De transmissie van elektriciteit veroorzaakt geen afvalwater of uitstoot van grote hoeveelheden gas, zoals SOx en NOx (zwaveloxiden en stikstofoxiden). De enige SOx- en NOx-emissiebronnen in verband met onze activiteiten houden verband met ons wagenpark; deze voertuigen zijn dan ook de facto geïntegreerd in onze inspanningen om de daarmee samenhangende broeikasgasemissies te verminderen.

8.2.1. Uitstoot van broeikasgassen

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3, GRI 305-4, GRI 305-5, G4-EUS-EN15, G4-EUS-EN15, G4-EUS-EN16, G4-EUS-EN21

Elia groep ondersteunt de doelstellingen van de EU en van de Belgische en Duitse overheden om de CO₂-uitstoot te verminderen, voornamelijk door grote hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem via netontwikkeling te integreren.

In het kader van het ActNow-programma hebben we ons vier grote doelen gesteld die in de lijn liggen van de Europese Green Deal en die onze acties aansturen.

Dankzij de sleutelrol die wij spelen bij het koolstofvrij maken van de energiesector kunnen we optimaal bijdragen tot het bereiken van de Green Deal-doelstellingen. We zien dit als onze maatschappelijke uitdaging en daarop moeten we onze focus leggen. Als bedrijf hebben wij de ambitie vooropgesteld om onze eigen broeikasgasemissies te verminderen door ons ertoe te engageren een koolstofvrij elektriciteitsnet te beheren tegen 2040, onze eigen activiteiten koolstofneutraal te maken tegen 2030, de koolstofafdruk van onze toeleveringsketen te beoordelen en te verminderen en een interne koolstofprijs te bepalen voor onze nieuwe investeringen.

Meer details over de KPI's en doelstellingen die deel uitmaken van ons ActNow-programma vindt u in het hoofdstuk **“Onze performantie” in ons geïntegreerd verslag voor 2021**.

Koolstofvoetafdruk: onze belangrijkste uitstootbronnen van broeikasgassen

Wij evalueren onze koolstofvoetafdruk door onze uitstoot van broeikasgassen (BKG) te berekenen en hebben de belangrijkste bronnen van onze uitstoot geïdentificeerd.

SCOPE 1- Directe uitstoot van broeikasgassen van eigen of beheerde installaties

Deze uitstoot wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door SF₆-gaslekken (zie informatiekader) uit onze installaties; ze houden ook (in mindere mate) verband met het aardgasverbruik voor verwarming en het brandstofverbruik van ons wagenpark.

Zwavelhexafluoride (SF₆) wordt gebruikt als isolatie- en schakelgas in gasgeïsoleerde schakelapparatuur op het hoogspanningsniveau. Dit gas heeft goede elektrische eigenschappen, is niet giftig en is ook zeer stabiel in chemisch opzicht. Het aardopwarmingsvermogen van SF₆ is echter 23.500 maal hoger dan dat van CO₂.

Momenteel is er geen alternatief voor SF₆ voor schakelapparatuur voor een spanningsniveau van 220 kV en 380 kV. Daarom wordt SF₆ in schakelapparatuur in gesloten circuits gebruikt, wat betekent dat de emissies uiterst beperkt zijn. De drukvaten worden regelmatig gecontroleerd op mogelijke lekken. Desondanks kunnen enkele lekken vanwege de afdichtingstechniek en de noodzakelijke verwerking van het gas niet voor 100 procent worden vermeden.

Zowel voor Elia Transmission Belgium NV/SA als 50Hertz Transmission GmbH ligt het verliespercentage onder niveau waar SF₆-fabrikanten en -gebruikers zich vrijwillig toe hebben verplicht (0,6 %).

Daarnaast wordt een alternatief voor SF₆ onderzocht. In het kader hiervan nemen we momenteel deel aan proefprojecten met fabrikanten. Er zijn ook concrete stappen gepland met betrekking tot de BKG-uitstoot van ons wagenpark met een bijkomende impact op de relevante SOx- en NOx-emissies.

Onze maatschappelijke uitdaging

DOELSTELLING 1 Decarbonisering van de elektriciteitssector versnellen	DOELSTELLING 2 Koolstofneutraal systeem-beheer realiseren tegen 2040	DOELSTELLING 3 Eigen activiteiten moeten koolstofneutraal zijn tegen 2030	DOELSTELLING 4 Evolueren naar een koolstofneutrale waardeteken voor nieuwe assets & bouwwerkzaamheden
Onze focus: - Netontwikkeling - Marktontwikkeling & system-beheer - Electrification	Onze focus: - Netverliezen - Balancing & redispatch	Onze focus: - Kantoren & hoogspannings-stations - SF6 - Mobiliteit	Onze focus: - Aankopen en technisch ontwerp
Systeem	Scope 2	Scope 1 & 2 & 3	Scope 3

Onze corporate uitdaging

SCOPE 1

ELIA IN BELGIË

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft een investerings- en onderhoudsbeleid uitgewerkt om het risico op SF₆-lekken zo klein mogelijk te houden. Fabrikanten moeten gedurende de levensduur van de door hen gebouwde apparatuur een erg strikt maximumpercentage van SF₆-verlies garanderen. Ons onderhoudsbeleid is erop gericht dat de lekken bij activiteiten waarbij compartimenten gevuld met SF₆ worden gebruikt, tot een minimum beperkt worden. Het totale volume aan geïnstalleerd SF₆-gas op het net (36 kV tot en met 380 kV, exclusief het Nemo Link conversiestation) was in 2021 150.921 ton. Het verbruik van SF₆-gas (vervangingen en bijvullingen in geval van een lek) wordt nauwlettend gemonitord via een systeem dat elke SF₆-cilinder controleert. De SF₆-lekverhouding was in 2021 voor alle installaties samen 0,10 %.

Er wordt momenteel onderzoek gedaan naar SF₆-vrije hoogspanningsinstallaties (schakelapparatuur/vermogensschakelaars): er zijn proofs of concept opgenomen in nieuwe raamovereenkomsten met fabrikanten. Het eerste proefproject in dit verband is in het rapporteringsjaar van start gegaan: in het hoogspanningsstation Marcourt in het Waalse Gewest is een emissievrije hoogspanningsvermogensschakelaar geïnstalleerd. In de komende drie jaar zullen de prestaties en de efficiëntie van de nieuwe vermogensschakelaar worden opgevolgd door onze medewerkers van Asset Management en Engineering Primary Systems (EPS) in samenwerking met Siemens Energy. Er zal ook worden nagegaan of deze op grotere schaal in ons net kan worden gebruikt.

Een tweede project is eveneens in voorbereiding; het zal gaan om de installatie van ons eerste hoogspanningsstation met gasgeïsoleerde schakelapparatuur (high voltage gas-insulated switchgear, HV GIS) tegen 2024, waarbij gebruik zal worden gemaakt van dezelfde technologie.

Wat het wagenpark betreft dat we gebruiken voor technische interventies (kleine bestelwagens en vrachtwagens), zijn we gestart met een testfase voor kleine bestelwagens en streven we ernaar om vanaf 2023 emissievrije wagens in te voeren. Waarbij we parallel de nodige laadinfrastructuur ontwerpen. Wij volgen de markt voor dergelijke technologie voor vrachtwagens op de voet, aangezien de technologie nog niet op punt staat.

Om de BKG-uitstoot van het woon-werkverkeer van medewerkers te verminderen, is in het kader van ActNow een nieuw mobiliteitsprogramma opgezet onder de naam Orange is the New Green.

Dit nieuwe programma heeft tot doel het inzicht van de medewerkers in het woon-werkverkeer te verbeteren en gedragsveranderingen aan te moedigen. Het ligt in de lijn van de inspanningen van de groep om verdere duurzame mobiliteits- of werkpraktijken te bevorderen en aan te passen (zoals het gebruik van het openbaar vervoer, de fiets en telewerken) en ons wagenpark te elektrificeren. Daarnaast zijn we begonnen met het aanbieden van mobiliteitsbudgetten voor woon-werkverkeer aan onze vrijgestelde personeelsleden in plaats van een bedrijfswagen (als ze dat willen).

In het nieuwe plan zal 75 % van de woon-werkverplaatsingen van de medewerkers van Elia groep koolstofarm zijn (dit omvat verplaatsingen met het openbaar vervoer, per fiets, met een elektrisch voertuig of een vorm van deelmobiliteit, of die helemaal vermeden worden omdat het personeel telewerkt) tegen 2025. Tegen 2030 willen we het hele wagenpark van de onderneming elektrisch maken.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH sponsort samen met 13 andere bedrijven een onderzoeksproject van de technische hogeschool ETH Zürich. Het doel van dit project is de geschiktheid te onderzoeken van alternatieve gassen die SF₆ kunnen vervangen als isolatie- en schakelgas in schakelapparatuur. Het onderzoeksproject duurt drie jaar. In het rapporteringsjaar werd in hoogspanningsstation Charlottenburg voor het eerst een 123 kV-schakelinstallatie met een alternatief gasmengsel in bedrijf genomen. Dit vermindert het broeikaseffect met 99 % ten opzichte van gelijkwaardige hoogspanningsstations die SF₆ gebruiken. Bovendien werd gerecycled SF₆ op gelijke voet geplaatst met nieuw SF₆ en heeft de organisatie beslist om het in de toekomst te gebruiken. Op die manier levert 50Hertz Transmission GmbH een belangrijke bijdrage tot het verminderen van de hoeveelheid SF₆ die effectief wordt geproduceerd. Volgens een vrijwillige verbintenis van de producenten en gebruikers van SF₆ mag het verliespercentage, gemeten in vergelijking met de totale voorraad van SF₆ in Duitsland, slechts 0,6 procent bedragen. Bij 50Hertz Transmission GmbH was dit percentage in het rapporteringsjaar aanzienlijk lager, namelijk 0,14 procent.

Naast het elektriciteitsverbruik heeft ook ons wagenpark (dat cruciaal is om snel verschillende delen van ons netgebied te kunnen bereiken) een impact op onze koolstofvoetafdruk. In 2021 produceerden deze voertuigen 1.586 ton CO₂. In het kader van ActNow heeft 50Hertz Transmission GmbH zich tot doel gesteld om tegen 2030 een emissievrij wagenpark te hebben. Daartoe werd het bestaande wagenpark geanalyseerd en werd er een roadmap voor vervanging van de wagens uitgewerkt, met inbegrip van ondersteunende maatregelen, zoals de aanleg van de nodige laadinfrastructuur rond onze administratieve sites.

12 Bron: IPCC Fifth Assessment Report

13 Het innovatieve aan deze schakelaar is een onderbrekingskamer die uit een vacuüm ampul bestaat die zich binnenin een kamer met droge synthetische lucht onder druk bevindt (80% stikstof en 20% zuurstof)

SCOPE 2 - Indirecte uitstoot van broeikasgassen door de opwekking van aangekochte of verkregen en door de organisatie verbruikte energie (technisch en administratief verbruik)

Deze uitstoot is voornamelijk te wijten aan netverliezen, die onvermijdelijk zijn bij de transmissie van elektriciteit en waarop Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH geen rechtstreekse invloed hebben.

Energieverliezen via luchtlijnen en kabels zijn onvermijdelijk en inherent aan de transmissie van elektriciteit. Ze vormen ook een bron van CO₂-uitstoot op het vlak van het netbeheer. Dat zal zo blijven zolang de productie van elektriciteit niet koolstofneutraal is. De vermindering van de netverliezen is niet de enige factor waarmee rekening moet worden gehouden bij de ontwikkeling van het transmissienet, aangezien een te beperkte focus kan leiden tot nadelige effecten en zelfs de integratie van hernieuwbare energie kan vertragen.

Bij de evaluatie van de mogelijke aanleg van nieuwe transmissie-infrastructuur is het belangrijk steeds het systeemperspectief in aanmerking te nemen en rekening te houden met het effect ervan op netverliezen, naast het effect op de BKG-uitstoot.

Raadpleeg voor meer informatie sectie **3.6. Netverliezen in onze regelzones**.

SCOPE 3 - Alle andere indirecte uitstoot van broeikasgassen (niet inbegrepen in scope 2) in de gehele waardeketen (buiten de onderneming), met inbegrip van stroomopwaartse en stroomafwaartse uitstoot en die verbonden is aan onze activiteiten door de aankoop van goederen en diensten, woon-werkverkeer van het personeel, zakenreizen enz.

Het zal geen verbazing wekken dat bouwwerkzaamheden en materialen als de belangrijkste emissiebronnen werden aangemerkt. In 2021 zijn verschillende stappen ondernomen om de berekeningen met betrekking tot deze belangrijkste bronnen te verbeteren en maatregelen te nemen om de emissies ervan te verminderen.

Wat nieuwe installaties en bouwwerkzaamheden betreft, werken we aan de verbetering van het CO₂-boekhoudproces om de emissiebronnen beter te kunnen identificeren, zodat we onze inspanningen kunnen richten op het aanpakken en verminderen ervan. In 2021 werd een eerste screening van de uitstoot onder scope 3 ondernomen op basis van de uitgaven. De belangrijkste elementen waren aangekochte goederen en diensten, kapitaal-goederen en stroomopwaartse uitstoot. We zullen bij onze aan-

koopbeslissingen ook overstappen van een interne koolstofprijs (Internal Carbon Pricing, ICP) op individuele basis naar een ICP die geïntegreerd is in alle onderdelen van het beslissingsproces bij onze investeringen. Het CO₂-boekhoudingsplatform dat momenteel wordt ontwikkeld, is bedoeld om onze leveranciers een instrument te bieden waarmee ze de emissies van hun goederen en diensten kunnen registreren zodat we de beschikbare opties kunnen vergelijken.

We hebben ons tot doel gesteld om tegen 2023 een uitgebreide scope 3-rapportage op te stellen en om tegen het midden van het decennium doelstellingen inzake emissiereductie te bepalen voor scope 3.

ELIA IN BELGIË

Elia Transmission Belgium NV/SA is begonnen met de berekening van de BKG-uitstoot van haar infrastructuurprojecten in het kader van het Green Works Initiative: door de berekening van de BKG-uitstoot van een reeks proefprojecten worden hotspots en reductiemaatregelen geïdentificeerd die de komende jaren als leidraad zullen dienen voor onze werkzaamheden op dit gebied.

Elia Transmission Belgium NV/SA is wettelijk verplicht regelmatig een mobiliteitsenquête uit te voeren om verslag uit te brengen over de transportmiddelen die door haar medewerkers worden gebruikt. In het kader van het initiatief Orange is the New Green heeft de organisatie daarom besloten al haar medewerkers uit te nodigen om een onlinevragenlijst over hun woon-werkverkeer in te vullen (met nieuwe vragen over de impact van COVID-19 op hun woon-werkverkeer en welke maatregelen volgens hen effectief zouden zijn om hen aan te moedigen over te schakelen op groener woon-werkverkeer). De resultaten van deze enquête zullen de organisatie helpen bij het nemen van beslissingen inzake mobiliteit.

50HERTZ IN DUITSLAND

Voor zakenreizen worden verschillende transportmiddelen gebruikt. In het rapporteringsjaar waren vliegreizen verantwoordelijk voor 48,4 ton CO₂-equivalenten. Daarnaast maakten de medewerkers gebruik van de langeafstandsdiensten van Deutsche Bahn. Volgens Deutsche Bahn kan het langeafstandsvervoer als CO₂-neutraal worden beschouwd. In 2021 werd voor het derde achtereenvolgende jaar alle BKG-uitstoot in verband met beroepsmatige vliegreizen gecompenseerd.

CO₂-boekhouding

ELIA IN BELGIË

UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN IN 2020 IN TCO₂-EQUIVALENT*

Directes (scope 1)

SF ₆ leakage	3.403,98	2,92%
Wagenpark (diesel)	3,309,52	2,84%
Wagenpark (benzine)	447,81	0,38%
Verwarming (aardgas)	900,16	0,77%
Verwarming (brandstof)	25,25	0,02%
Airco	0,00	0,00%

Totaal (scope 1)	8.086,72	6,93%
-------------------------	-----------------	--------------

Indirect (scope 2)

Elektriciteitsverbruik*	95.016,74	81,41%
Netverliezen*	13.614,93	11,66%

Totaal (scope 2)	108.631,67	9,07%
-------------------------	-------------------	--------------

Totaal Scope 1 & Scope 2 emissions	116.718,39	100,00%
---	-------------------	----------------

* Bij deze berekening is uitgegaan van volgende veronderstellingen:

- alleen regionale netverliezen worden in aanmerking genomen,
- het verbruik van de hoogspanningsstations is het resultaat van een raming op basis van meetgegevens van 60 proefstations.

De scope van de CO₂-boekhouding van Elia omvat emissies veroorzaakt door Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Asset NV/SA en Elia Engineering NV/SA.

In het rapporteringsjaar werden directe (scope 1) en indirecte broeikasgasemissies (scope 2) voor de vierde keer gerapporteerd.

De totale scope 3-uitstoot werd in 2021 voor het eerst berekend op basis van de uitgaven. Deze bedroeg ongeveer 258 kiloton CO₂-equivalenten voor 2019.

Sinds 2017 neemt Elia Transmission Belgium NV/SA deel aan een initiatief van CDP, een internationale non-profitorganisatie die een wereldwijd systeem voor de bekendmaking van milieugegevens beheert voor bedrijven, investeerders en steden. We beantwoorden hun vragenlijst over klimaatverandering waarin

bedrijven moeten schetsen hoe ze omgaan met klimaatgerelateerde risico's en opportuniteiten en hun koolstofvoetafdruk bekendmaken.

De koolstofvoetafdruk van de organisatie komt overeen met 1,604 ton CO₂-equivalenten per getransporteerde GWh met inbegrip van netverliezen en 0,298 ton CO₂ per getransporteerde GWh zonder netverliezen (basis: 72,75 TWh).

N.B.: de koolstofintensiteit werd vorig jaar in CO₂-equivalenten per GWh gerapporteerd: 1,65 ton CO₂-equivalenten per getransporteerde GWh met inbegrip van netverliezen en 0,34 ton CO₂ per getransporteerde GWh zonder netverliezen (basis: 69,937 TWh).

50HERTZ IN DUITSLAND

UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN IN 2020 IN TCO₂-EQUIVALENT

Directes (scope 1)	Aandeel	2019	2020	2021
SF ₆ leakage	0,60 %	4.257	8.300	5.984
Noodgenerator hoofdkantoor*	0,00 %	7	0	0
Wagenpark	0,16 %	1.521	1.351	1.586
Aardgas	0,02 %	147	145	151
Totaal directe uitstoot		5.932	9.797	7.721
Stadsverwarming*	0,03 %	264	287	346
Elektriciteitsverruik	0,17 %	1.728	1.441	1.662
Netverliezen	96,84 %	922.080	812.520	959.904
Energieverbruik eigen assets	2,18 %	20.373	19.453	21.607
Totaal indirecte uitstoot		944.445	833.701	983.519
Totale uitstoot van scope 1 & scope 2		950.377	843.498	991.240
Totaal Scope 1 & Scope 2 emissions		950,377	844,498	991,240

*De vermelde waarden zijn geschatte waarden op 31/12/2021

De scope van de CO₂-boekhouding van 50Hertz omvat emissies van 50Hertz Transmission GmbH.

In het rapporteringsjaar werden directe (scope 1) en indirecte broeikasgasemissies (scope 2) voor de derde keer gerapporteerd.

De totale scope 3-uitstoot werd in 2021 voor het eerst berekend op basis van de uitgaven. Deze bedroeg ongeveer 397 kiloton CO₂-equivalenten voor 2019 en 421 kiloton CO₂-equivalenten voor 2021.

De koolstofvoetafdruk van de organisatie komt overeen met 9,05 ton CO₂-equivalenten per getransporteerde GWh met inbegrip van netverliezen en 0,286 ton CO₂ per getransporteerde GWh zonder netverliezen (basis: 109,5 TWh).

N.B. de koolstofintensiteit werd vorig jaar in CO₂-equivalenten per GWh gerapporteerd: 8,73 ton CO₂-equivalenten per getransporteerde GWh met inbegrip van netverliezen en 0,31 ton CO₂ per getransporteerde GWh zonder netverliezen (basis: 105,7 TWh).

Beperkende en compensatiemaatregelen

Elia groep is vastbesloten om het principe te hanteren dat BKG-emissies in de eerste plaats moeten worden vermeden en verminderd. Compensatie mag alleen worden toegepast als vermijding of vermindering onmogelijk is.

Voor het rapporteringsjaar 2021 werd de volledige BKG-uitstoot ten gevolge van vliegreizen gecompenseerd en werd het (kleine aandeel) SF₆-verlies gecompenseerd via de dienstverlener Atmosfair. De compensatiebetalingen voor 2020 zullen worden gebruikt om een fotovoltaische installatie in Senegal te ondersteunen. Het project is in overeenstemming met de Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals (SDG) 1, 3, 7, 8, 9, 13 en 17) van de VN.

ELIA GRID international NV/SA (EGI)

Elia Grid International NV/SA, het consultancyfiliaal van Elia groep, kreeg in 2020 van CO2logic het CO₂-Neutral label toegekend (dit label is gecertificeerd door Vinçotte).

De consultancyactiviteiten van Elia Grid International NV/SA bestaan erin om landen en ondernemingen die buiten onze gereguleerde grenzen van België en Duitsland actief zijn, expertise te leveren met betrekking tot de optimalisering van hun netten, de integratie van hernieuwbare bronnen in hun energiesystemen en de aanleg van interconnecties of offshore verbindingen. Van deze activiteiten werd er een koolstofbalans opgesteld om de impact van EGI te meten, te verminderen en te compenseren door een project van duurzame ontwikkeling te steunen. Het ondersteunde programma is een windturbine-project in India in de regio's Karnataka, Andhra Pradesh en Tamil Nadu.

8.2.2. Energieverbruik

GRI 302-1, SDG7, SDG13

Het energieverbruik van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH kan worden onderverdeeld in twee categorieën:

- Core: energie die wordt gebruikt door alle infrastructuur en die in direct verband staat met onze kernactiviteit, bv. alle hoogspanningsstations.
- Non-core: energie die verbruikt wordt door ondersteunende diensten en administratieve centra.

Stroomverbruik vertegenwoordigt het grootste deel van het verbruik.

Onze administratieve centra werden gebouwd volgens internationaal erkende normen rond energie-efficiëntie.

In andere gebouwen werden audits uitgevoerd om de optimaliseringsmogelijkheden te identificeren volgens de principes van BATNEEC (Best Available Techniques Not Entailing Excessive Costs - beste beschikbare technologie die geen buitensporige kosten veroorzaakt). Geleidelijk aan worden de voorgestelde maatregelen uitgevoerd.

ELIA IN BELGIË

De twee meest recent gebouwde administratieve centra van Elia Transmission Belgium NV/SA, Monnoyer in Brussel en Crealys in Wallonië, hebben een BREEAM¹⁴ -certificering. Zoals vereist door de Belgische gewesten, werden er in onze administratieve gebouwen en Service Centers energieaudits uitgevoerd.

In 2021 werd het Green substations project opgestart. Er werd een studie die vergelijkbaar is met een energie-audit uitgevoerd voor onze hoogspanningsstations en er werden een reeks energie-efficiëntieacties geïdentificeerd (gedragswijzigingen, afstandsbediening van de ventilatie, installatie van warmtepompen en meters...). Een selectie van deze maatregelen is opgenomen in de normen voor de bouw van nieuwe installaties.

	2020	
	MWh	%
Elektriciteit non-core - totaal (groene elektriciteit)	2.73,84	3,15%
Elektriciteit core - hoogspanningsstations met meters (groene elektriciteit)	3.288,03	3,78%
Elektriciteit core - hoogspanningsstations zonder meters (schatting)*	77.350,00	88,98%
Verwarming - aardgas	3.419,2	3,93%
Verwarming - brandstof	136,98	0,16%
Totaal	86.932,67	100,00%

N.B.: Het stroomverbruik in onze hoogspanningsstations is gebaseerd op intern berekende veronderstellingen.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH steunt de doelstellingen van de Europese Unie en de Duitse regering om de BKG-uitstoot te verminderen, met name via de activiteiten voor de uitbreiding van het net (waardoor het aandeel van CO₂-vrije energiebronnen in het elektriciteitssysteem kan worden verhoogd) en via de optimalisering van de CO₂-balans van het hele bedrijf. Aangezien de aankoop van groene stroom ter compensatie van de netverliezen veruit de grootste en momenteel meest doeltreffende maatregel hiervoor is, werken we eraan om dit in de toekomst ook te doen. In onze administratieve vestigingen ligt de nadruk op de optimalisering van de energie-efficiëntie van gebouwen en installaties en op de aankoop van groene stroom voor ons administratieve verbruik.

De tweede externe energieaudit overeenkomstig DIN EN 16247-1 werd volgens plan in 2019 uitgevoerd om het energieverbruik van onze installaties en administratieve gebouwen systematisch te registreren. Het 50Hertz Transmission GmbH Netzquartier werd inmiddels bekroond met de internationaal erkende Gold Standard van de Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen (DGNB, Duitse vereniging voor duurzaam bouwen) en de Amerikaanse LEED-norm (Leadership in Energy and Environmental Design). Voor nieuwe gebouwen wordt rekening gehouden met benaderingen voor duurzaam bouwen en worden deze waar mogelijk toegepast.

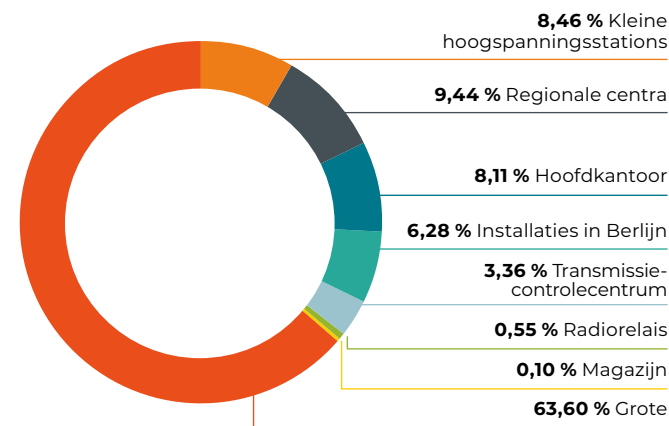
Zoals uit onderstaande grafiek blijkt, laat de verdeling van de totale BKG-uitstoot zien dat elektriciteit (met een aandeel van bijna 90 %) duidelijk overheerst. Een merkbare vermindering van de koolstofvoetafdruk kan enkel in dit segment worden bereikt. Het grootste deel van het elektriciteitsverbruik (55.497,65 MWh) komt voor rekening van de hoogspanningsstations van 50Hertz Transmission GmbH. Alle schakelstations samen die enkel elektrische energie nodig hebben, zijn goed voor een totaal aandeel van bijna 79 %. De sites die administratieve en beheerstaken verrichten (zoals het hoofdkantoor, de regionale centra en het controlecentrum), waarvoor ook thermische energie en brandstoffen nodig zijn, hebben een totaal aandeel van ongeveer 21 %.

ENERGIEVERBRUIK

	MWh	%	t CO ₂ -EQ
Elektriciteit	63.627,87	89,82	34.168
Stadsverwarming	1.182,55	1,67	331
Brandstof (benzine)	808,28	1,14	163
Brandstof (diesel)	0,16	0,00	0,04
Aardgas	5.219,39	7,37	1,388
Totaal energieverbruik	70.838,25	100,0	36.050,04

Gegevensbron: externe energieaudit uitgevoerd volgens DIN EN 16247-1 in 2019

VERDELING VAN TOTAAL ENERGIEVERBRUIK IN 2018*

¹⁴ Building Research Establishment Environmental Assessment Method - de Britse standaard voor duurzame gebouwen

De energie-audit heeft potentiële aandachtspunten aan het licht gebracht die voor optimalisatie in aanmerking komen. Maatregelen in die zin zijn grotendeels uitgevoerd of worden momenteel uitgevoerd. Het gaat onder meer om isolatiewerkzaamheden in de technische ruimtes van het hoofdkantoor van de onderneming en in het hoogspanningsstation Teufelsbruch, de afstelling van de temperatuur van de koelsystemen (overschakeling van 21 °C naar 26 °C) in de technische ruimtes van de administratieve site in Röhrsdorf en energiegerelateerde herstellingen op de administratieve site.

8.2.3. Elektrische en magnetische velden

SDG 3, GRI 416-1

ELIA IN BELGIË

Elektrische transmissie- en distributienetten in Europa werken voornamelijk op wisselspanningsniveaus met een frequentie van 50 Hz. Ze zenden dan ook elektrische en magnetische velden (EMV's) uit met een extreem lage frequentie, zoals ook het geval is voor alle elektrische toestellen, met inbegrip van huishoudelijke apparaten.

Hoewel er geen oorzakelijk verband kan worden vastgesteld tussen negatieve effecten op de menselijke gezondheid en blootstelling aan dergelijke velden (via infrastructuur voor elektriciteitstransmissie), neemt Elia Transmission Belgium NV/SA EMV's zeer ernstig, en bestudeert ze elk netproject zorgvuldig. Elia Transmission Belgium NV/SA steunt wetenschappelijke studies die het inzicht in dit domein bevorderen.

Elia Transmission Belgium NV/SA blijft jaarlijks financieel bijdragen (voor een bedrag van 370.000 euro) aan wetenschappelijk onderzoek over dit onderwerp. In deze context ondersteunt ze de Belgian BioElectroMagnetics Group (BBEMG), waarvan de wetenschappelijke onafhankelijkheid is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Op internationaal niveau heeft Elia Transmission Belgium NV/SA een onderzoeksovereenkomst ondertekend met het Electric Power Research Institute (EPRI), een non-profitorganisatie die onderzoek doet met betrekking tot energie en milieu. Deze overeenkomst verleent Elia Transmission Belgium NV/SA toegang tot de resultaten van internationale studies die in dit domein worden uitgevoerd.

Elia Transmission Belgium NV/SA communiceert op een transparante manier over EMV's via verschillende kanalen: een speciale website, informatiefolders, een brochure, nieuwsbrieven en informatiesessies (waar mogelijk in aanwezigheid van onafhankelijke deskundigen). Op verzoek van omwonenden voert Elia Transmission Belgium NV/SA via haar Contact Center gratis metingen van elektrische en magnetische velden uit.

Bij de evaluatie van de projecten die Elia Transmission Belgium NV/SA uitvoert, moet ook een analyse van de magnetische velden worden gemaakt. Zowel in het Vlaamse als in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt in deze materie het voorzorgsprincipe gehanteerd. In overeenstemming met dit principe beoordeelt Elia Transmission NV/SA de verwachte blootstelling aan zulke velden aan de hand van specifieke berekeningen (modellering). Waar nodig worden beperkende/reducerende maatregelen toegepast.

50HERTZ IN DUITSLAND

In Duitsland gelden strikte voorschriften voor elektrische en magnetische velden, die door de federale wet ter bescherming tegen immissie (Bundesimmissionsschutzgesetz, BImSchG) worden geregeld. 50Hertz Transmission GmbH voldoet volledig aan deze limieten. 50Hertz Transmission GmbH neemt de bezorgdheid van betrokken partijen ernstig, voert ter plaatse en samen met hen metingen uit en past indien nodig bijbehorende maatregelen toe.

8.2.4. Lawaai

SDG3

De transformatoren van onze hoogspanningsstations, hoogspanningslijnen en masten kunnen lawaai genereren. Onze ondergrondse kabels produceren daarentegen geen lawaai.

In beide regelzones van Elia groep gelden strikte richtwaarden (geen geluidsoverlast).

De belangrijkste bron van geluidsoverlast op het net is de werking van transformatoren. De aankoop van transformatoren met een laag geluidsniveau maakt al vele jaren deel uit van het milieubeleid van Elia. Indien nodig wordt in de ontwerpfase van het project gezorgd voor de gepaste maatregelen, zoals geluidwerende muren, zodat onze (nieuwe en bestaande) infrastructuur voldoet aan de geluidsnormen die in de milieureglementering zijn vastgelegd.

ELIA IN BELGIË

Elia Transmission Belgium NV/SA voert vóór de realisatie van haar infrastructuurprojecten altijd zogenaamde soundscape-studies uit, dat zijn studies van de geluidsomgeving om ervoor te zorgen dat de geluidsniveaus niet worden overschreden. Bovendien wordt bij de bouw van een nieuw hoogspanningsstation of bij de uitbreiding van de transformatorcapaciteit van een bestaand hoogspanningsstation een geluidsstudie uitgevoerd. Op basis van geluidsmetingen bij bestaande transformatoren wordt een simulatie gemaakt van de situatie na bouw of upgrade van een transformator om het geluidsniveau ervan in te schatten.

Wanneer er klachten zijn, voert Elia Transmission Belgium NV/SA ook studies rond geluidsoverlast uit (zie ook Contact Centers).

	eenheid	2019	2020	2021
Soundscape	Aantal.	47	48	64

50HERTZ IN DUITSLAND

Net als op het gebied van elektromagnetische velden gelden in Duitsland strenge richtwaarden voor geluidsemissies, die door de federale wet ter bescherming tegen immissie (Bundesimmissionsschutzgesetz, BImSchG) worden geregeld. 50Hertz Transmission GmbH voldoet volledig aan deze wettelijke limieten. Naar aanleiding van informatie van belanghebbenden worden metingen uitgevoerd en worden waar nodig bijbehorende maatregelen getroffen.

8.3. Biodiversiteit en landschap

SDG 14, GRI 304-1, GRI 304-2, GRI 304-3, G4-EUS-EN12

Bij de planning van projecten wordt tijdens de goedkeuringsprocedures niet alleen rekening gehouden met de bescherming van flora en fauna, maar ook met de economische efficiëntie, de bezorgdheid van de plaatselijke bevolking en de technologie. Als onderdeel van de gunningsprocedure voor projecten worden al in een vroeg stadium milieueffectbeoordelingen (MEB) uitgevoerd om conflicten op het gebied van natuurbehoud tot een minimum te beperken. Vervolgens wordt een overeenkomstige corridor bepaald, waarin het exacte tracé van de elektriciteitslijn in een volgende stap wordt gelokaliseerd en bepaald. Tegelijkertijd worden beschermings- en compensatiemaatregelen vastgesteld die een positief effect hebben op de ecosystemen en de biodiversiteit. Al deze onderzoeken worden uitgevoerd in samenwerking met externe milieuplanners, trajectdeskundigen en, indien nodig, andere wetenschappelijke en natuurbehoudsdeskundigen. Vereisten met betrekking tot natuurbehoudsinspanningen zijn opgenomen in de contractvereisten van infrastructuurprojecten.

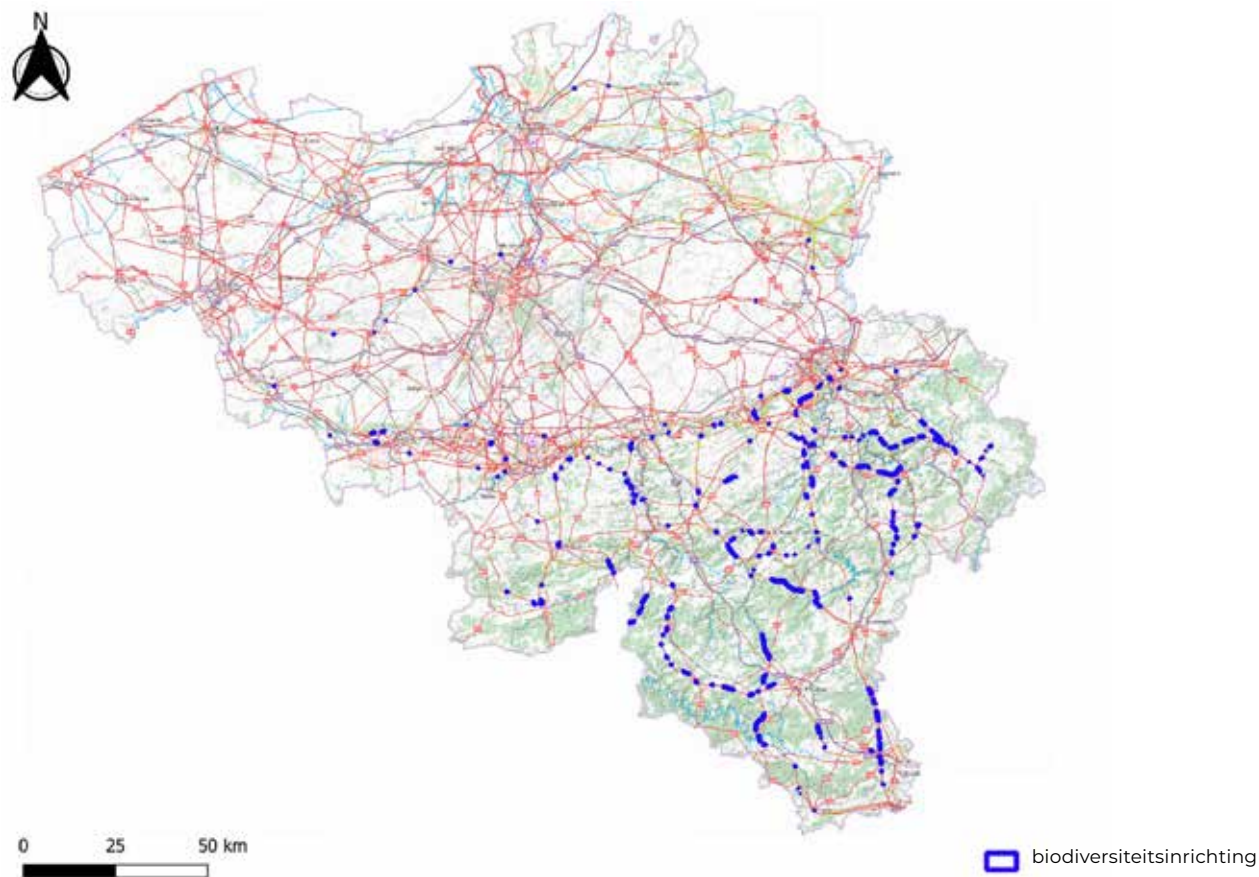
Ongeveer 6 % van de projectkosten voor bovengrondse lijnen (verplichte activiteiten inbegrepen) worden besteed aan milieu-projecten. Vanaf 2022 zal het gebruik van onkruidverdelgers op onze locaties verboden zijn, wat een positieve impact zal hebben op de biodiversiteit.

Het gebruik van offshore wind om elektriciteit te produceren is enorm belangrijk en onmisbaar voor klimaatbescherming. Tegelijk vereisen de uitbreiding van offshore windenergie en de onderzeese kabels die nodig zijn om die elektriciteit te transporteren, een verstoring van de natuurlijke omgeving. Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH verbinden zich tot toenemende verantwoordelijkheid in deze gevoelige omgeving en zijn medeondertekenaars van de Offshore Coalition Declaration of Intent en de Marine Grid Declaration van 2019. Deze laatste verklaring, ondertekend door alle leden van het Renewables Grid Initiative (RGI), legt duidelijke normen vast met betrekking tot de vroegtijdige participatie van belanghebbenden en de bescherming van natuur en soorten bij offshore netuitbreidingsprojecten, die verder gaan dan de wettelijke vereisten.

ELIA IN BELGIË

De totale lengte van onze infrastructuur in Natura 2000-gebieden (on- en offshore) bedraagt 665 km.

BIODIVERSITEITSINRICHTINGEN ROND ONZE INSTALLATIES VAN 2012 TOT 2020

8.3.1. Beperkende en compensatiemaatregelen

GRI 304-2, GRI 304-3

Als preventieve of correctieve maatregelen bepaalde milieueffecten toch niet kunnen voorkomen of corrigeren, dan worden er beperkende en compensatiemaatregelen toegepast. Deze zijn ofwel vrijwillig, ofwel wettelijk verplicht (om alle wettelijke gunningen te verkrijgen die vereist zijn voordat een project kan worden uitgevoerd).

Afhankelijk van de vraag of de effecten bedoeld zijn om de gevolgen van onze projecten te verzachten dan wel te compenseren, bestaat er een breed gamma van bestaande maatregelen, waaronder:

- **landschapsintegratie:** aanplanting van struiken, hagen of bomen (groene schermen), het gebruik van compactere masttypes, groepering van infrastructuur, architecturale integratie in het landschap;
- **bescherming van soorten:** vogelkrullen en nesten;
- **bosbouw:** herstel en specifieke beheersmaatregelen.

VOORBEELDEN VAN COMPENSATIEMAATREGELEN

Aanplanting

Aanplanting van gangen en rijen bomen, hagen en boomgaarden

Bossen

Bosherstructurering, nieuwe beboste gebieden

Waterbouwkunde

Renaturatie van vijvers, herstel van waterlopen in hun oorspronkelijke staat, creatie van kleine watermassa's, herstel van stromende en stilstaande watermassa's

Overige

Bekabeling van middenspanningslijnen

Afbraak

Bodemdoorlaatbaarheid, afbraak van gebouwen in gemeenschappelijke buitenruimtes

Bescherming van soorten

Bouw van beschermingsapparatuur voor amfibieën, broedplaatsen, vleermuis- en reptielenhabitats, beschermingstorens voor soorten

ELIA IN BELGIË

Vóór 2020 werd voor elk project op ad-hocbasis een reeks compenserende maatregelen ontwikkeld. Vanaf 2020 hebben we besloten duidelijke en gestructureerde beleidslijnen uit te stippelen die op onze website geraadpleegd kunnen worden (zie punt 7.2 Stakeholders - Community relations en publieke acceptatie). We hebben een kader ontwikkeld met betrekking tot verschillende soorten compensatiemaatregelen die tot doel hebben onze impact op het milieu in de buurt van onze infrastructuurprojecten tot een minimum te beperken. Het gaat onder meer om compensaties voor landbouwers en landschap-sintegratie.

In 2021 heeft Elia Transmission Belgium NV/SA het partnerschap voortgezet dat het in 2020 was aangegaan met de Universiteit van Luik, het ILVO¹⁵ en de Belgische beroepsorganisaties van landbouwers. Er werd gewerkt aan een literatuurstudie om meer inzicht te krijgen in de impact van hoogspanningsinfrastructuur op de landbouw. De studie werd afgerond en het protocol met landeigenaren werd herzien met betrekking tot (onder andere) compensatie, recht van doorgang, schade veroorzaakt tijdens de bouwfase, het vermijden van bouwwerkzaamheden tijdens werkuren van landbouwers en bodemschade.

Voor onze offshore projecten werden vooral tijdens de bouwfase beperkende maatregelen genomen om de impact van derge-lijke projecten op het mariene leven te beperken (zo werden bij het leggen van de fundering van ons Offshore Switchyard-plat-form (OSY) maatregelen genomen om de impact van eventue-el voortgebracht lawaai te beperken en werden akoestische afschrikmiddelen gebruikt om te voorkomen dat het mariene leven in de buurt van de werkzaamheden komt).

50HERTZ IN DUITSLAND

Volgens de Duitse federale wet voor natuurbescherming (Bun-desnaturschutzgesetz, BNatSchG) is het verplicht om geen ver-mijdbare schade te veroorzaken aan natuur en landschap, of om ervoor te zorgen dat dergelijke verstoringen tot een minimum worden beperkt (in overeenstemming met de vereisten inzake ver-mijding en minimalisering). Waar het zinvol is, worden elektri-citeitslijnen gecombineerd en gebundeld met bestaande lucht-lijnen en andere infrastructuur, zoals spoorwegen en snelwegen. Om het landschap niet onnodig te schaden, worden de lijnen aangepast aan het landschap. Waar verstoringen onvermijdelijk zijn, voert 50Hertz Transmission GmbH compensatiemaatregelen uit (zie bovenstaande afbeelding). Daartoe worden steeds meer regionale ecopools opgezet. Ecopools zijn bijdragen die we, naast compensatiebetalingen, leveren aan projecten van andere orga-nisaties en die het mogelijk maken om meer omvattende maat-regelen te nemen (in plaats van bijvoorbeeld alleen planten te vervangen) en die dus doeltreffender, efficiënter en duurzamer zijn. Bij het plannen en uitvoeren van compensatiemaatrege-len betreft 50Hertz Transmission GmbH al vroeg in het proces de betrokken gemeenschappen, instanties voor natuurbehoud, geïnteresseerde burgers en ngo's. 50Hertz Transmission GmbH werkt met hen samen als partners om gepaste plannen te ont-wikkelen, die vervolgens aan de overheidsinstanties worden voor-gelegd als onderdeel van de vergunningsaanvraag. Richtlijnen voor doelgericht compensatiebeheer bepalen de actiegebieden die nodig zijn voor een succesvolle goedkeuring en implemente-ring van deze maatregelen. Een interne beoordelingscommissie komt elke twee maanden samen om te beslissen over de maat-re-gelen die zullen worden genomen. De geselecteerde maatrege-len worden opgenomen in een kadaster.

Compensatiemaatregelen	2019	2020	2021
In planning en realisatie	170	268	153
In onderhoud	218	249	371
Beëindigd	286	297	313
Totaal	674	814	837

15 Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek

8.3.2. Beheer van ecologische corridors

GRI 304-2, GRI 304-3

Tot voor kort bepaalde het standaard onderhoudsbeleid voor luchtlijnen dat een corridor van ongeveer 50 meter breed onder onze lijnen elke acht jaar met behulp van een bosmaaier vegetatievrij werd gehouden¹⁶.

Om in bosrijke gebieden een luchtlijn te kunnen plaatsen, worden er ecologische corridors aangelegd. De geleiders hebben aan weerszijden en onderaan voldoende vrije ruimte nodig om veilig te zijn, wat betekent dat langs bepaalde gedeeltes en op regelmatige afstanden langs deze corridors bomen moeten worden verwijderd. Bomen en struiken zijn echter de habitat van heel wat dieren en planten. Daarom wordt ernaar gestreefd de negatieve gevolgen voor deze natuurgebieden op lange termijn zoveel mogelijk te beperken en tegelijk de biodiversiteit te vergroten.

Zowel Elia Transmission Belgium NV/SA als 50Hertz Transmission GmbH ontwikkelt al geruime tijd initiatieven voor ecologisch beheer van corridors die in lijn liggen met de biodiversiteitsstrategie van de EU. De strategie, die officieel werd aangenomen in mei 2020, beschouwt ecologische corridors als een deel van een echt trans-Europees natuurbeschermingsnetwerk en dus als een essentiële verplichting om de biodiversiteit te verbeteren.

In het kader van het ActNow-programma hebben we ons als biodiversiteitsdoel gesteld om tegen 2030 90 % van de boscorridors onder onze lijnen ecologisch te beheren.

ELIA IN BELGIË

Tussen 2012 en 2017 was Elia Transmission Belgium NV/SA (tot eind 2019 Elia System Operator NV/SA) een voorloper in de uitvoering van het zevenjarige LIFE-project.

Onze partner voor dit project was Ecofirst, een samenwerking van experts in ecologische engineering.

Het eerste Elia LIFE-project, waarvoor Elia System Operator NV/SA de handen in elkaar sloeg met de Franse transmissienetbeheerder RTE, werd gedeeltelijk gefinancierd door de Europese Commissie en het Waals Gewest. Het doel was om groene corridors te creëren om de biodiversiteit onder luchtlijnen in bosrijke gebieden te verhogen. Elia System Operator NV/SA herstellde 427 ha stabiele natuurlijke omgevingen onder haar lijnen (door aanleg van veengronden en graasweides, de aanplanting van struiken enz.).

In 2018 heeft Elia System Operator NV/SA besloten om dit project zonder subsidies nog vijf jaar voort te zetten onder de naam "Life2" door meer groene corridors rond haar lijnen aan te leggen (voor een totaal van 154 ha aan het einde van de periode 2018-2021). De andere doelstelling van dit project was de verdere opvolging van de veranderingen in deze gebieden en het onderhoud ervan om hun impact op de biodiversiteit te evalueren. De resultaten zijn zeer bemoedigend: 98 % van de geëvalueerde locaties toonden overtuigende resultaten.

Meer informatie over deze projecten is te vinden op www.life-elia.be

Naarmate het project vordert, wordt de nadruk gelegd op luchtlijnen in Natura 2000-gebieden.

Naast deze "Elia LIFE"-projecten werden er in 2021 rond onze lijnen in het Vlaamse Gewest nog eens 151 ha ecologische corridors op een gelijkaardige manier beheerd.

Elia Transmission Belgium NV/SA onderzoekt momenteel hoe haar interne geografische databank verder kan worden ontwikkeld om alle gebieden te volgen waar specifieke beheersmaatregelen werden toegepast.

50HERTZ IN DUITSLAND

50Hertz Transmission GmbH besteedt al enkele jaren aandacht aan het ecologisch beheer van lijntracés. Bij het regelmatige onderhoud van de lijntracés wordt rekening gehouden met ecologische overwegingen zoals het verwijderen van individuele bomen en het beheer van hun gezondheid in meer dan twee derde van de boscorridors, die zich over het hele netgebied uitstrekken. Pilootactiviteiten die de afgelopen jaren zijn gestart op het gebied van ecologisch beheer van de lijntracés langs bestaande wegen (zoals het creëren van bosranden of het aanleggen van soortenrijke graslanden en weilanden) maken nu deel uit van een algemene strategie om de biodiversiteit te vergroten. Momenteel wordt een geodatabank aangelegd waarin alle activiteiten worden geschetst en georganiseerd langs lijnen die bijdragen tot verhoging van de biodiversiteit; deze databank zal als leidraad dienen bij de besluitvorming over verdere maatregelen. Momenteel zijn al bijna 100 lijnsecties in deze databank opgenomen. De geodatabank schetst ook de ruimtelijke relatie tussen boscorridors en beschermde gebieden in het netgebied van 50Hertz Transmission GmbH. Op basis hiervan kan 50Hertz Transmission GmbH bijdragen aan de Europese biodiversiteitsstrategie voor 2030. In het kader van ActNow heeft 50Hertz Transmission GmbH zich tot doel gesteld om tegen 2030 het beheer van ecologische corridors in te voeren voor 95 % van de geschikte tracés. Om onze benadering inzake biodiversiteit en ecologisch beheer in de toekomst verder te ontwikkelen, zijn we over deze specifieke thema's besprekingen gestart met externe belanghebbenden, zoals natuurbeschermingsorganisaties en universiteiten.

¹⁶ Deze verplichting kan indirect gunstig zijn voor specifieke ecosystemen van grote ecologische waarde. Zo worden de heidevelden (in het natuurpark Hoge Venen, in het oosten van België) beter beschermd wanneer daar corridors worden aangelegd onder luchtlijnen, omdat de rest van de heidevelden beplant zijn met bomen voor houtproductie en omdat deze gebieden gedraineerd worden.

8.3.3. Vogelbescherming

G4 EUS EN12

Hoogspanningslijnen kunnen schadelijk zijn voor vogels. Elia groep levert dan ook enorme inspanningen om vogels te beschermen en de negatieve gevolgen voor hen tot een minimum te beperken.

Om deze negatieve impact te verminderen en bedreigde diersoorten te beschermen, installeert Elia groep vogelkrullen (die dienen om de lijnen zichtbaarder te maken voor vogels zodat ze deze makkelijker kunnen vermijden) en nesten langs haar masten.

In het kader van het ActNow-programma hebben we ons op het gebied van vogelbescherming als doel gesteld om tegen 2030 100 % van onze lijnen die als kritiek voor vogels werden geïdentificeerd, van vogelkrullen te voorzien.

ELIA IN BELGIË

Met de steun van de belangrijkste milieuorganisaties in België heeft Elia Transmission Belgium NV/SA 130 zones met luchtlijnen geïdentificeerd die het grootste gevaar voor vogels vormen. Het gaat in totaal om 200 kilometer, en deze zones zullen over een periode van tien jaar (vanaf 2016) geleidelijk worden voorzien van vogelbeschermingsmaatregelen. Als er een onderhoudsproject van de infrastructuur langs deze lijnsecties gepland is, maakt de plaatsing van vogelkrullen deel uit van het project.

Voor tracés zonder geplande projecten zullen de vogelkrullen op de geleiders of aardingsdraden tijdens latere interventies worden aangebracht.

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft in het rapporteringsjaar samen met de Belgische natuurverenigingen Natuurpunt en Natagora verschillende stappen ondernomen. We hebben samengewerkt om luchtlijnen voor vogels beter zichtbaar te maken in de Gentse Kanaalzone en bij de meren van Eau d'Heure in Wallonië. We hebben ook deelgenomen aan monitoringssessies met Natuurpunt om de situatie voor en na het plaatsen van vogelkrullen op onze luchtlijnen te vergelijken.

Daarnaast hebben we enkele nestkastjes geplaatst aan de onderkant of de bovenkant van onze masten, afhankelijk van de soorten die we willen beschermen.

Vogelkrullen	2019	2020	2021
Uitgeruste lijnen (km)	37,59	43,74	79,74

Samen met verschillende partners (transmissienetbeheerders RTE in Frankrijk en REN in Portugal en verschillende natuur- en vogelbeschermingsorganisaties) heeft Elia Transmission Belgium NV/SA een aanvraag ingediend om financiële steun te krijgen van het Europese LIFE-programma voor hun gezamenlijk project 'Safelines4Birds', dat gericht is op specifieke bedreigde vogelsoorten die als 'prioritair' worden beschouwd.

50HERTZ IN DUITSLAND

De afgelopen jaren is samen met het milieuagentschap van de deelstaat Brandenburg een uitgebreid onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek werd geëvalueerd met deskundigen van het Renewables Grid Initiative (RGI) en Naturschutzbund Deutschland (NABU, de Duitse organisatie voor het behoud van de natuur en biodiversiteit). Doel van het onderzoek was te bepalen welke lijnen een verhoogd risico voor vogels inhouden, zodat deze kunnen worden uitgerust met vogelbebakeningen. De gegevens van het onderzoek zullen worden opgenomen in een kaart die heel Duitsland bestrijkt.

In 2020 zijn nog eens 30 km luchtlijnen in de regio Havelländisches Luch (die een zeer grote vogeldiversiteit biedt) uitgerust met bebakeningen in het kader van een vrijwillige maatregel ter bescherming van vogelsoorten. Momenteel zijn er op ongeveer 368 kilometer luchtlijn bebakeningen geplaatst om vogels te beschermen.

Ter voorbereiding van verdere projecten werden in het rapporteringsjaar zes bestaande lijnen met een totale lengte van 122 km die door ornithologisch kwetsbare gebieden lopen, gecontroleerd op de technische haalbaarheid van het plaatsen van bebakeningen.

Vogelkrullen	2019	2020	2021
Uitgeruste lijnen (km)	300	368	368

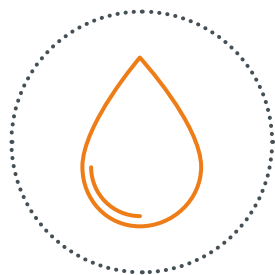
8.4. Natuurlijke hulpbronnen

GRI 306-5, SDG14

8.4.1. Water en bodem

GRI 303-1, GRI 303-2

Elia groep heeft zich ertoe verbonden doeltreffende maatregelen te nemen op het gebied van water- en bodembescherming. Aangezien de bedrijfsactiviteiten van de onderneming niet leiden tot aanzienlijk waterverbruik of het regelmatig vrijkomen van procesgebonden afvalwater, heeft onze bedrijfsverantwoordelijkheid niet in de eerste plaats betrekking op een vermindering van het waterverbruik; in plaats daarvan moeten we ons richten op waterretentie in de bodem bij projecten voor het hoogspanningsnet en hoogspanningsstations en op het voorkomen van water- en bodemverontreiniging door het gebruik of de lekkage van gevaarlijke stoffen. De belangrijkste potentiële bron van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater is de grote hoeveelheid minerale olie in onze transformators. De standaardoplossing om dit tegen te gaan bestaat erin onze transformators uit te rusten met een vloeistofdichte betonnen bak, die in geval van olie lekkage alle lekken kan opvangen. Om ervoor te zorgen dat het regenwater dat op de installaties valt, kan worden afgevoerd zonder verontreiniging te veroorzaken, zijn deze bakken uitgerust met een koolwaterstofafscheider en een bijkomende coalescentiefilter met een automatische afsluiter. Elia groep heeft een interne procedure ontwikkeld om te zorgen voor een snelle en efficiënte decontaminatie. In geval van een ernstig incident zal Elia groep contact opnemen met de bevoegde autoriteiten.

ELIA IN BELGIË

Het waterbeheer in de ongeveer 600 hoogspanningsstations die Elia Transmission Belgium NV/SA in België beheert, heeft voornamelijk betrekking op regenwater dat terechtkomt op onze hoogspanningsinstallaties (transformators), niet-doorlaatbare (daken, asfaltwegen) en doorlaatbare oppervlakken (grindwegen) en een beperkte hoeveelheid water dat wordt gebruikt voor sanitaire doeleinden. Bij de bouw van nieuwe hoogspanningsstations en bij de uitbreiding of renovatie van bestaande hoogspanningsstations worden de nodige investeringen gepland volgens onderstaande principes:

- Ervoor zorgen dat regenwater dat op de installaties (transformators) terechtkomt, altijd zonder (olie)verontreiniging wordt afgevoerd.
- Verminderen van niet-doorlaatbare oppervlakte. Dit gebeurt door rijwegen aan te leggen met bijbehorende grindputten en niet langer met asfalt op beton. Afwateringsgoten worden vermeden bij bestaande bestrating en er wordt gezorgd voor natuurlijke afvloeiing en infiltratie naast de weg. Tenslotte wordt het regenwater van de daken opgevangen voor hergebruik (sanitair) en wordt er gezorgd voor infiltratie ter plaatse bij overloop.

In geval van accidentele lekkage van gevaarlijke stoffen heeft Elia Transmission Belgium NV/SA processen ontwikkeld om de gevolgen voor het milieu onmiddellijk op te vangen. Medewerkers worden opgeleid om vroegtijdige tekens van dit soort gebeurtenissen te herkennen.

Een belangrijk deel van de Belgische bodem is historisch gezien verontreinigd als direct gevolg van nabijgelegen of in situ industriële activiteiten (al dan niet in het verleden) of door het aanvullen met verontreinigde grond.

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft de bodemstaat van haar eigen terreinen in kaart gebracht om interventies te kunnen plannen. Op onze sites zijn verschillende saneringsacties gestart.

50HERTZ IN DUITSLAND

De organisatie is van plan om het administratieve en technische waterverbruik van de hele onderneming te inventariseren en te evalueren en er zo nodig maatregelen uit af te leiden. De nadruk zal hierbij liggen op waterretentie in de bodem bij lijnprojecten en projecten voor hoogspanningsstations, en op het voorkomen van water- en bodemverontreiniging door het gebruik van gevaarlijke stoffen. Zo worden met olie gevulde installaties, zoals transformators of generators, voortdurend gecontroleerd. Deze installaties worden regelmatig geïnspecteerd en, indien nodig, gerenoveerd of vernieuwd. De behandeling en opslag van stoffen die gevaarlijk zijn voor water wordt gewaarborgd door regelmatige inspecties en opleiding van het personeel. Afvalwater mag enkel worden geloosd als er een officiële vergunning werd verkregen en het regelmatig wordt gecontroleerd op de afwezigheid van vervuilende stoffen. Op het vlak van waterbescherming zijn de Duitse wet inzake waterbeheer (Wasserhaushaltsgesetz, WHG) en de Duitse verordening voor het hanteren van watervervuilende stoffen (Verordnung über Anlagen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen, AwSV) van bijzonder belang voor 50Hertz Transmission GmbH. In opdracht van de bevoegde instantie controleren, adviseren en ondersteunen verantwoordelijken voor waterbescherming de betrokken medewerkers. Onze medewerkers worden regelmatig op de hoogte gebracht van nieuwe veiligheidsregels.

In geval van lekkage van gevaarlijke stoffen past 50Hertz Transmission GmbH talrijke maatregelen toe om de schade te beperken. Naast het gebruik van de diensten van onder contract werkende dienstverleners wordt in alle hoogspanningsstations en op alle administratieve locaties schadevoorkomend materiaal ter beschikking gesteld. In 2021 werd in al onze vestigingen een standaardset materialen geïnstalleerd; deze bestaat uit een doos met een natuurlijk bindmiddel, opvangbakken en diverse materialen voor inzameling en verwijdering. Afwijkingen van bestaande processen alsook verontreinigingen worden door 50Hertz Transmission GmbH geregistreerd in een incidentenrapport. Vervolgens worden de oorzaken bepaald en geëvalueerd en worden verbeteringsmaatregelen gedefinieerd.

Bij de offshore activiteiten van 50Hertz Transmission GmbH wordt de bescherming van de Baltische Zee verzekerd aan de hand van een brede waaier van maatregelen. Zo wordt er bij de planning van offshore platformen op toegezien dat er geen gevaarlijke stoffen in zee lekken en dat waar mogelijk uitrusting met biologisch afbreekbare, hydraulische olie wordt gebruikt.

8.4.2. Afval

GRI 306-1, GRI 306-2, GRI 306-3, GRI 306-4, GRI 306-5, G4-EUS-EN23

Als het niet mogelijk is om afval te vermijden, is het motto “hergebruiken - recycelen - terugwinnen – verwijderen”. Onderhoudswerkzaamheden en infrastructuurprojecten zijn de activiteiten die het meeste afval opleveren. Als er nieuwe installaties worden gebouwd, verbouwd of afgebroken, worden specifieke elementen (bv. transformatoren die een heel hoge levensduur hebben) opgeslagen om te worden hergebruikt in gerenoveerde of nieuwe hoogspanningsstations. De onderdelen die niet meer nodig zijn, worden zo duurzaam mogelijk afgevoerd en specifieke elementen worden gerecycled (bv. metalen uit de kabels en olie).

Dit wordt behandeld door dimensie 2 van ons ActNow-programma; we leggen nu de fundamenten om circulariteit en milieubewust ontwerpen te integreren in de besluitvormingsprocessen voor nieuwe infrastructuur en we plannen om het recyclingpercentage bij de buitengebruikstelling van assets te verhogen.

ELIA IN BELGIË

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft een afvalbeheerbeleid opgezet om haar afval in te zamelen, te sorteren en te verwerken op haar lokale technische sites (Service Centers).

Alle soorten afval die afkomstig zijn van assetonderhoud in een bepaalde geografische zone worden er opgeslagen in containerparken zodat een optimale bewaring in daartoe bestemde locaties wordt verzekerd. Het afval wordt op geregelde tijdstippen of op verzoek verwijderd door bevoegde bedrijven die gespecialiseerd zijn in ophaling, transport en recycling van gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval. Op onze bouwplaatsen moeten aannemers de milieuwetgeving naleven en ervoor zorgen dat het bouwafval dat ze tijdens hun contract produceren, gesorteerd wordt.

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft beslist om de sorteerregels en -procedures die ze toepast in heel België te standaardiseren (ongeacht de site en ook al kan de regelgeving enigszins verschillen naargelang het gewest waar de site zich bevindt).

Of afval gevaarlijk is, wordt bepaald op basis van de Europese afvalstoffenlijst.

Aannemers voor afvalverwerking bezorgen Elia Transmission Belgium NV/SA informatie over de verschillende afvalverwerkingsmethodes (en de nodige certificaten), zoals wettelijk vereist in België. In sommige gewesten van België is Elia ook verplicht om de jaarlijkse geproduceerde hoeveelheden van specifieke afvalsoorten aan de autoriteiten te rapporteren.

AFVALVERWERKING 2020

Totaal gewicht (ton)	Niet-gevaarlijk afval	Gevaarlijk afval
Gerecycleerd	2.434,13	23,02
Verwijderd	0,00	15,46
Totaal	2.434,13	38,47

NB alle gegevens met betrekking tot het gewicht van het afval dat op onze bouwplaatsen wordt geproduceerd, mogen niet worden verzameld, aangezien dit afval onder de verantwoordelijkheid van onze externe aannemers valt

50HERTZ IN DUITSLAND

Bij de behandeling van afval is vermindering de topprioriteit van 50Hertz Transmission GmbH. De jaarlijkse hoeveelheid en samenstelling van het geproduceerde afval is echter sterk afhankelijk van verbouwings- en ontmantelingsprojecten en de compensatie- en vervangingsmaatregelen. Aangezien in 2021 talrijke projecten voor netuitbreiding werden ondernomen, hebben de bouw- en compensatieprojecten over het algemeen meer afval gegenereerd dan het jaar voordien.

AFVALVERWERKING 2021

Totaal gewicht (ton)	2019	2020	2021*
Gerecycleerd	7.241	5.973	13.494
Verwijderd	34.406	93.288	114.356
Totaal	41.647	99.261	127.850
recycling rate (in %)	86%	95%	90%

* voorlopige waarden

50Hertz Transmission GmbH slaagde erin om de wettelijke vereiste voor recycling (recyclen vóór verwijderen) toe te passen met een recyclingpercentage van rond 97 %.

Biodiversiteit

We willen de impact van onze infrastructuur zo klein mogelijk maken. Daarom nemen we tal van initiatieven om de natuur een handje te helpen op én rond onze hoogspanningslijnen en gebouwen.

BEBAKENING VAN HOOGSPANNINGSLIJNEN ZORGT VOOR DRIE KWART MINDER VOGELSLACHTOFFERS

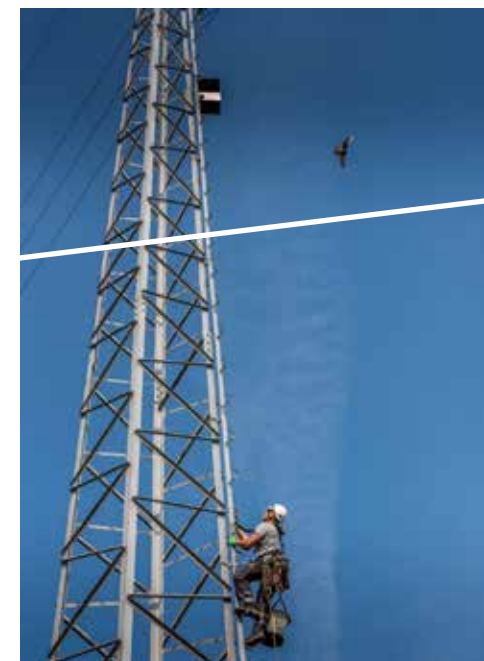
Het afgelopen jaar maakte Elia 36 km hoogspanningslijnen zichtbaar voor vogels. In onder andere Mechelen, Heindonk, Kinrooi, Maaseik en rond het Lac de l'Eau d'Heure plaatsten we bebakening. Ook volgend jaar zetten we dit engagement verder. Elia wil 200 kilometer van de meest risicovolle hoogspanningslijnen bebakenen tegen 2030. Hierdoor verminderen we de impact van onze infrastructuur op de

omgeving. Uit een studie van Natuurpunt blijkt dat bebakening absoluut werkt. De natuurvereniging monitorde een luchtlijn in Noord-schote voor en na bebakening. De resultaten zijn duidelijk: na bebakening ligt het aantal vogelslachtoffers 75% tot 95% lager. De reden is eenvoudig: door de bebakening zien de vogels de luchtlijn sneller en kunnen ze die ontwijken.

NESTKASTEN IN HOOGSPANNINGSMASTEN

Waar we kunnen helpen we de vogels ook een handje. In Tienen werden de nestkasten in de hoogspanningsmasten in 2021 opnieuw druk bezocht. In acht van de tien nestkasten zaten kleine torenvalken. Hoogspanningsmasten zijn een geliefde plek voor torenvalken dankzij de ligging: hoog en in de buurt van landbouwgebied. Ook landbouwers profiteren mee: ze hebben minder teeltverlies doordat de roofvogels muizen en andere kleine knagers verjagen. De voorbije 15 jaar zijn er in de nestkasten op de lijn tussen Tienen en Sint-Truiden meer dan 300 jongen geboren.

WEEK VAN DE BIJ

Tijdens de Week van de Bij zette Elia deze waardevolle kleine diertjes in de kijker. Zo toonden we ons bijenhôtel op de site in Monnoyer. Daar wonen solitaire bijen. Deze bestuiven planten en bloemen, maar leven niet in groep, en dus ook niet in grote bijenkasten. BeeOdiversity onderzoekt met dit hôtel de invloed van de omgeving en het milieu op de solitaire bijen.

Ook voor de gewone bijen steekt Elia de handen uit de mouwen. We werkten mee aan de mooiste bijentuín in Damme. We verplaatsten knotwilgen van ruim 60 jaar oud die moesten wijken voor elektriciteitsmasten. De wilgen kregen een tweede leven in de bijentuín. En een kolonie bijen die in de spouwmuur van onze hoogspanningspost in Turnhout opdook kreeg een nieuwe thuis. De diertjes verdwaalden in onze gebouwen, daarom plaatsten we een bijenkast. Onze collega Theo, die ook imker is, hielp met de verhuis.

NATUURBEHEER

Onder hoogspanningslijnen moet Elia soms een veiligheidscorridor maken. Daar mogen geen hoge bomen groeien, omdat die de lijn zelf kunnen raken. Dat zorgt dikwijls voor open vlaktes rondom de hoogspanningsmasten in bossen of wouden. Elia stimuleert en herstelt op deze plekken de biodiversiteit, bijvoorbeeld door veenstruiken en vijvers aan te leggen. Zo blijft het gebied een natuurlijke habitat voor dieren en planten. En om de vegetatie laag en natuurlijk te houden, gebruiken we geen machines, maar moeder natuur. In het Nationaal Park Hoge Kempen is een herder actief met zijn schapen. In de Ardennen een landbouwer met zijn koeien.

In Langerbrugge bij Gent, grazen sinds kort twee paarden in de weides naast onze hoogspanningspost. De gronden zijn eigendom van Elia, maar worden voorlopig niet gebruikt. Daarom besliste Elia om er aan natuurbeheer te doen door begrazing. De paarden houden de vegetatie laag en veilig, maar zorgen ook dat de biodiversiteit zich op een natuurlijke wijze herstelt.

NATUURONTWIKKELING

We steken zelf ook de schop in de grond. Onder 20 hoogspanningsmasten in Bilzen plantten we struiken en kruiden. Dit versterkt de biodiversiteit in de gemeente.

Varia

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK IN KRUIBEKE

Zorg dragen voor de omgeving is ook zorg dragen voor haar geschiedenis. Elia voerde een archeologisch vooronderzoek uit aan het hoogspanningsstation in Gemeente Kruibeke. Er zijn vondsten gedaan uit de Eerste Wereldoorlog, de ijzertijd, romeinse periode én de middeleeuwen! Het onderzoek ging vooraf aan de geplande werken aan het hoogspanningsstation en is een zeer nauwkeurige klus.

WATERDOORLAATBARE WEG IN DAMME

In Damme realiseerden we een Vlaamse primeur door de eerste waterdoorlaatbare weg aan te leggen boven nieuwe elektriciteitsdraden. Speciale klinkers laten regenwater doordringen in de bodem. Dat is goed voor de bomen langs de weg, zorgt voor verkoeling in de zomer en helpt tegen dreigende waterschaarste!

9 Rapportering met betrekking tot de EU-taxonomieverordening

9.1 Context

Dit hoofdstuk bevat informatie over hoe en in hoeverre de activiteiten van Elia Group verbonden zijn met economische activiteiten die in aanmerking komen als ecologisch duurzaam en werd opgesteld in overeenstemming met de taxonomieverordening van 18 juni 2020¹⁷, de gedelegeerde klimaatverordening van 4 juni 2021¹⁸ en de gedelegeerde rapporteringsverordening van 6 juli 2021¹⁹.

De taxonomieverordening geeft een definitie van ecologisch duurzame economische activiteiten. Om in aanmerking te komen als duurzaam moet een economische activiteit:

- (i) substantieel bijdragen aan een of meer van de zes milieudoelstellingen die in artikels 9 tot 15 van de taxonomieverordening en in de gedelegeerde verordeningen waarnaar in de bovengenoemde artikels wordt verwezen, en
- (ii) voldoen aan de technische screeningcriteria die in de gedelegeerde verordeningen worden bepaald.

De gedelegeerde klimaatverordening specificeert de technische screeningcriteria (TSC) voor de milieudoelstellingen 'mitigatie van klimaatverandering' en 'adaptatie aan klimaatverandering' die de voorwaarden bepalen aan dewelke een specifieke economische activiteit moet voldoen om in aanmerking te komen als een substantiële bijdrage aan 'mitigatie van klimaatverandering' en 'adaptatie aan klimaatverandering'.

Aangezien de gedelegeerde verordening die de andere vier milieudoelstellingen specificeert pas vanaf 1 januari 2023 van toepassing is, is de analyse van Elia Group enkel gebaseerd op de twee milieudoelstellingen van de gedelegeerde klimaatverordening.

De gedelegeerde rapporteringsverordening specificeert de inhoud en presentatie van de informatie die door Elia Group bekend moet worden gemaakt conform de taxonomieverordening, inclusief de te gebruiken methodologie om hieraan te voldoen. Conform deze verordening maakt Elia Group hieronder de verhouding bekend van economische activiteiten die in aanmerking komen voor taxonomie en diegene die niet in aanmerking komen binnen de totale omzet, kapitaaluitgaven (CAPEX) en operationele uitgaven (OPEX) van Elia Group, zowel als de kwalitatieve informatie die relevant is voor deze bekendmaking.

Een economische activiteit die in aanmerking komt voor taxonomie is een economische activiteit die wordt beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening, ongeacht of deze economische activiteit voldoet aan een of alle technische screeningcriteria die in de gedelegeerde verordening werden bepaald.

Verdere uitwerking/verklaringen van de sectorgebonden en technische criteria die de sector in de toekomst zullen ondersteunen kunnen onze huidige conclusie nog veranderen. Indien dit het geval is, zal Elia Group de resultaten die voor 2021 werden bekendgemaakt overeenkomstig actualiseren.

Dit rapporteringsjaar (2021) moet worden beschouwd als een overgangsjaar waarin Elia Group zich voorbereidt op een gedetailleerde afstemming op het gebied van taxonomie voor rapporteringsjaar 2022.

We verwijzen ook naar een witboek dat in 2021 werd gepubliceerd: zie website: <https://www.eliagroup.eu/en/publications#>

17. Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (EUR-Lex - 32020R0852 - EN - EUR-Lex (europa.eu)).

18. Gedelegeerde Verordening (EU) C/2021/2800 final van de Commissie van 4 juni 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad door technische screeningcriteria vast te stellen om de voorwaarden te bepalen waaronder een specifieke economische activiteit kan worden aangemerkt als substantieel bijdragend aan de mitigatie van klimaatverandering of de adaptatie aan klimaatverandering, en om uit te maken of die economische activiteit niet ernstig afbreuk doet aan een van de andere milieudoelstellingen (EUR-Lex - C(2021)2800 - EN - EUR-Lex (europa.eu)).

19. Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2178 van de Commissie van 6 juli 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad door vaststelling van de inhoud en de presentatie van door niet aan artikel 19 bis of artikel 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU onderworpen ondernemingen te rapporteren informatie betreffende ecologisch duurzame economische activiteiten en door vaststelling van de methode om aan deze rapportageverplichting te voldoen (EUR-Lex - 2021/2178 - EN - EUR-Lex (europa.eu)).

9.2 Economische activiteiten die wel/niet in aanmerking komen voor taxonomie

De ontvankelijkheidsanalyse werd uitgevoerd door de economische activiteiten die door elke onderneming van Elia groep worden uitgevoerd, te toetsen aan de activiteiten die worden beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening.

Verwijzend naar de geconsolideerde jaarrekening, Hoofdstuk 4 'Rapportering per segment' en Hoofdstuk 7 'Groepsstructuur', werd deze oefening gemaakt voor dochterondernemingen waarover in de verschillende segmenten werd gerapporteerd. Zoals algemeen gesteld worden de rechtspersonen Nemo Link, JAO, HGRT, Coreso, TSCNET en EEX niet meegenomen in de taxonomie-ontvankelijkheidsanalyse (zowel de teller en deler van KPI's) omdat ze gekwalificeerd worden als investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode (joint ventures en geassocieerde ondernemingen) in de geconsolideerde jaarrekening.

SEGMENT: ELIA TRANSMISSION BELGIUM

Entiteit	NACE-code / omschrijving	Omschrijving van de activiteit	Gedelegeerde klimaatverordening	Beslissing over ontvankelijkheid (Ja / Nee)
Elia Transmission Belgium NV/SA	35120 Transmissie van elektriciteit	Elia Transmission Belgium is de Belgische transmissie-netbeheerder voor elektrische hoogspanning (30.000-40.000 volt). Haar kernactiviteiten omvatten het beheer van de netinfrastructuur en het elektrische systeem zowel als marktfacilitering.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
Elia Transmission Belgium NV/SA	42220 Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	Bouwactiviteiten	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Elia Asset NV/SA	35120 Transmissie van elektriciteit	Elia Asset is een onderneming die eigenaar is van alle installaties op het hoogspanningsnet en is verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling en het onderhoud van dit net. Elia Asset en Elia Transmission Belgium vormen een enkele economische entiteit en zijn actief onder de naam Elia.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
Elia Engineering NV/SA	71121 Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs, exclusief landmeters	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Elia Re	65200 Herverzekeringen	Elia Re is een verzekeringscaptive.	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee

SEGMENT: 50HERTZ TRANSMISSION

Entiteit	NACE-code / omschrijving	Omschrijving van de activiteit	Gedelegeerde klimaatverordening	Beslissing over ontvankelijkheid (Ja / Nee)
50Hertz Transmission GmbH	35120 Transmissie van elektriciteit	50Hertz Transmission is een TNB die het zeer-hoge-spanningsnet in het noorden en oosten van Duitsland beheert, met een netlengte van 10.325 km. De onderneming is ook verantwoordelijk voor het onderhoud en de nodige uitbreiding van het net, alsook voor het bewaren van het evenwicht tussen productie en verbruik in het hele elektriciteitsbevoorradingssysteem van de balancingzone.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
50Hertz Offshore GmbH	35120 Transmissie van elektriciteit	De bedrijfsactiviteiten van 50Hertz Offshore omvatten de planning, de bouw en het onderhoud van elektriciteitslijnen zowel als de overeenkomstige installaties voor de aansluiting van offshore wind- turbines/windparken, voornamelijk in de Baltische Zee, op het net.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
Eurogrid GmbH	64200 Holdings	80 % in eigendom van Elia Group en omvat de activiteiten van 50Hertz, de Duitse TNB. De overige 20 % is in handen van de Duitse staatsbank Kreditanstalt für Wiederaufbau ('KfW').	Geen overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee

SEGMENT: NIET-GEREGULEERDE ACTIVITEITEN

Entiteit	NACE-code / omschrijving	Omschrijving van de activiteit	Gedelegeerde klimaatverordening	Beslissing over ontvankelijkheid (Ja / Nee)
re.alto Energy BV/SRL	63110 Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten	Een in augustus 2019 opgerichte start-up die een platform ontwikkelt dat het voor gebruikers mogelijk maakt om energiegegevens en -diensten uit te wisselen.	8.2 'Gegevensgestuurde oplossingen voor broeikasgasemissiereducties'	Ja
Elia Group SA/NV	Wordt momenteel aangepast.	Elia Group treedt op als holding voor (i) Elia Transmission Belgium (Belgische TNB), (ii) Eurogrid International (dat de activiteiten van 50Hertz, de Duitse TNB, omhelst), (iii) Elia Grid International (het internationale consultancyfiliaal van de groep) en (iv) re.alto energy, een energieplatform.	Geen overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Eurogrid International SA/NV	70220 Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Eurogrid International investeert in elektrische nutsbedrijven en verleent ondersteunende diensten aan haar klanten, inclusief de eigen dochterondernemingen.	Geen overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Elia Grid International SA/NV	70220 Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Elektriciteitsconsultancydiensten	Geen overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee

9.3 KPI's: omzet, CAPEX en OPEX

De KPI's werden voorbereid op basis van de vereisten die in de gedelegeerde rapporteringsverordening zijn uiteengezet.

Een dubbele telling in de toewijzing van de teller voor de omzet, CAPEX en OPEX van economische activiteiten wordt voorkomen aangezien elke entiteit enkel één economische activiteit heeft. Bijgevolg dekken de omzet, OPEX en CAPEX economische activiteiten die ofwel volledig in aanmerking komen voor taxonomie of helemaal niet. Behalve Elia Transmission Belgium, dat twee economische activiteiten heeft (waarvan één in aanmerking komt voor taxonomie en de andere niet). De omzet van de niet voor taxonomie in aanmerking komende activiteit is welomlijnd, terwijl de OPEX immaterieel is en er geen CAPEX bestaat voor deze activiteit.

9.3.1 Omzet

De omzet die in de berekening van de KPI's werd gebruikt, is gebaseerd op de boekhoudkundige beleidslijnen vermeld in de 'Geconsolideerde jaarrekening' van het financieel verslag van Elia Group onder Hoofdstuk 3.4.1 Inkomsten'(IFRS 15 - Opbrengsten) en de geconsolideerde balans waarover werd gerapporteerd onder Hoofdstuk 4.5 'Aansluiting van de informatie over te rapporteren segmenten met IFRS-bedragen', dat rapporteert over de opbrengsten voor de verschillende segmenten (zie hoger), waarbij de volgende items in beschouwing werden genomen:

	Teller ^(*)	Deler
Opbrengsten (inclusief netopbrengsten, 'last-mile'-verbindingen en overige opbrengsten)	Ja	Ja
Netto opbrengsten (kosten) uit afrekeningsmechanisme	Ja	Ja

(*) De teller is aangepast aan de rechtspersonen/activiteiten die niet in aanmerking komen voor taxonomie.

De totale beschouwde opbrengst die is inbegrepen in de deler van de omzet-KPI is bijgevolg 2.724 miljoen euro voor Elia Group.

9.3.2 CAPEX (kapitaaluitgaven)

De CAPEX die in de berekening van de KPI's werd gebruikt, is gebaseerd op de algemene boekhoudkundige beleidslijnen die worden vermeld in de 'Geconsolideerde jaarrekening' van het financieel verslag van Elia Group onder Hoofdstuk 3.3.1 Materiële vaste activa (IAS 16), 3.3.2 'Immateriële vaste activa' (IAS 38) en 3.3.16 'Leases' (IFRS 16).

De mutaties die verband houden met deze activa worden bekendgemaakt in Hoofdstuk 4.5 'Aansluiting van de informatie over te rapporteren segmenten met IFRS-bedragen' onder de hoofding 'kapitaaluitgaven' en worden als volgt in de berekening opgenomen:

	Teller ^(*)	Deler
Toevoegingen aan de materiële vaste activa (inclusief leases)	Ja	Ja
Toevoegingen aan de immateriële vaste activa (inclusief leases)	Ja	Ja

(*) De teller is aangepast aan de rechtspersonen/activiteiten die niet in aanmerking komen.

De totale beschouwde CAPEX die is inbegrepen in de deler van de CAPEX-KPI is 1.299,3 miljoen euro.

9.3.3 OPEX (operationele uitgaven)

Om de OPEX te bepalen pasten we de definitie toe zoals ze beschreven staat in de gedelegeerde rapporteringsverordening en het Final Report van de ESMA 'Advice on Article 8 of the Taxonomy Regulation' van 26 februari 2021, volgens hetwelke OPEX rechtstreekse niet-gekapitaliseerde kosten dekt die verband houden met onderzoek en ontwikkeling, maatregelen voor de renovatie van gebouwen, kortetermijnleases, onderhoud en herstelling en alle andere rechtstreekse uitgaven die verband houden met het dagelijkse onderhoud van materiële vaste activa dat nodig is om de blijvende en effectieve werking van dergelijke activa te verzekeren.

De totale beschouwde OPEX die aan bovenstaande definitie voldoet is inbegrepen in de deler van de OPEX-KPI en de teller werd niet aangepast aangezien OPEX wordt geïdentificeerd als volledig verband houdend met in aanmerking komende activiteiten.

De OPEX-KPI vertegenwoordigt een bedrag van 118,2 miljoen euro.

9.3.4 Overzicht van KPI's

De algemene omzet van Elia Group komt voor 99,94 % in aanmerking voor taxonomie; de CAPEX en OPEX komen allebei voor 100 % in aanmerking voor taxonomie.

		Omzet		Capex		Opex	
	Code	Bedrag in miljoen	Aandeel van de groep, %	Bedrag in miljoen	Aandeel van de groep, %	Bedrag in miljoen	Aandeel van de groep, %
A. Activiteiten die in aanmerking komen voor taxonomie		2.722,9	99,94 %	1.298,33	99,92 %	118,18	100 %
Transmissie van elektriciteit in België	35120	1.113,3	40,86 %	417,23	32,11 %	64,68	54,73
Transmissie van elektriciteit in Duitsland	35120	1.609,3	59,07 %	880,44	67,76 %	53,49	45,26
Energieplatform	63110	0,3	0,01 %	0,66	0,05 %	0,01	0,01
B. Activiteiten die niet in aanmerking komen voor taxonomie		1,7	0,06 %	0,96	0,08 %	0	0 %
Elektriciteitsconsultancy in België	70220	0,89	0,03 %	0,85	0,07 %	0	0
Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs in België	71121	0,17	0,01 %	0	0	0	0
Bouwactiviteiten in België	42220	0,68	0,02 %	0	0	0	0
Holdingactiviteiten (Elia Group)	NVT	0	0	0,11	0,01 %	0	0
TOTAAL (A+B)		2.724,6	100 %	1.299, 29	100 %	118,18	100 %

10. Referentietabellen

10.1 GRI-index

GRI number	GRI description	Chapter/Section	Page
GRI 102: General disclosures			
1. Organisational Profile			
102-1	Name of the organisation	1.1. Elia group companies; 1.1.2. Business model; 1.1.3. Size of the group	9, 10, 12
102-2	Activities, brands, products, and services	1.1. Elia group companies; 1.1.2. Business model	9, 10
102-3	Location of headquarters	1.1. Elia group companies	11
102-4	Location of operations	1.1. Elia group companies	11
102-5	Ownership and legal form	1.1. Elia group companies	9
102-6	Markets served	3.4. Energy imports and exports	37
102-7	Scale of the organisation	1.1.2. Business model; 4.2. Headcount	10, 40
102-8	Information on employees and other workers	4.2. Headcount	40
102-9	Supply chain	1.1.2. Business model; 6.1 Management approach"	10, 59
102-10	Significant changes to the organisation and its supply chain	no changes in the year reported	
102-11	Precautionary Principle or approach	1.3.6. Risk management; 8.1. Management approach	21, 77
102-12	External initiatives	1.3.1. Memberships	14
102-13	Membership of associations	1.3.1. Memberships	14
2. Strategy			
102-14	Statement from senior decision-maker	Foreword	7
102-15	Key impacts, risks, and opportunities	2.1. Materiality and objectives	29
3. Ethics and integrity			
102-16	Values, principles, standards, and norms of behaviour	1.3.2. Values, principles and standards	15
102-17	Mechanisms for advice and concerns about ethics	1.3.2. Values, principles and standards	15
4. Governance			

GRI number	GRI description	Chapter/Section	Page
102-18	Governance structure	1.3.3. Roles and responsibilities within the company	17
102-19	Delegating authority	1.3.3. Roles and responsibilities within the company	17
102-20	Executive-level responsibility for economic, environmental, and social topics	1.3.3. Roles and responsibilities within the company	17
102-21	Consulting stakeholders on economic, environmental and social topics	7.2. Community relations and public acceptance; 7.3. Stakeholder dialogues	65, 68
102-22	Composition of the highest governance body and its committees	Financial Report - Corporate Governance Report	3
102-23	Chair of the highest governance body	Financial Report - Corporate Governance Report	3
102-26	Role of the highest governance body in setting purpose, values, and strategy	1.3.2. Values, principles and standards; 1.3.3. Roles and responsibilities within the company	15, 17
102-29	Identifying and managing economic, environmental and social impacts	2.1. Materiality and objectives; 2.2. ActNow; 7.2. Community relations and public acceptance	29, 31, 65
102-30	Effectiveness of risk management processess	1.3.6. Risk management	21
102-32	Highest governance body's role in sustainability reporting	1.3.3. Roles and responsibilities within the company	17
102-33	Communicating critical concerns	1.3.3. Roles and responsibilities within the company	17
102-38	Annual total compensation ratio	4.6. Remuneration policies and incentive systems	46
5. Stakeholder engagement			
102-40	List of stakeholder groups	7.1. Management approach	63
102-41	Collective bargaining agreements	4.6. Remuneration policies and incentive systems	46
102-42	Identifying and selecting stakeholders	7.1. Management approach	63
102-43	Approach to stakeholder engagement	7.1. Management approach; 7.2. Community relations and public acceptance	63, 65
102-44	Key topics and concerns raised	7.2. Community relations and public acceptance ; 7.3. Stakeholder dialogues	65, 68
6. Reporting principles			
102-45	Entities included in the consolidated financial statements	Company profile, 1.1. Elia group companies	5, 9
102-46	Defining report content and topic Boundaries	2.1. Materiality and objectives	29
102-47	List of material topics	2.1. Materiality and objectives	29
102-48	Restatements of information	2.1. Materiality and objectives	29
102-49	Changes in reporting	-	

GRI number	GRI description	Chapter/Section	Page
102-50	Reporting period	Foreword	6
102-51	Date of most recent report	1/04/2021	
102-52	Reporting cycle	1 st January 2021 to 31 December 2021	
102-53	Contact point for questions regarding the Annual Report	info@elia.be	
102-54	Claims of reporting in accordance with the GRI Standards	Foreword	
102-55	GRI content index	10.1. GRI Content Index	102
GRI 103: Identified Material Aspects and Boundaries			
103-1	Explanation of the material topic and its Boundary	2.1. Materiality and objectives	29
103-2	The management approach and its components	2.2. ActNow; 4.1. Management approach; 5.1. Management approach; 7.1. Management approach; 8.1. Management approach	31, 40, 53, 59, 63, 77
103-3	Evaluation of the management approach	1.3.3. Roles and responsibilities within the company; 2.2. ActNow	17, 31
GRI 201: Economic performance			
201-1	Direct economic value generated and distributed	6.2. Suppliers and expenditure in the Eurozone	59
201-2	Financial implications and other risks and opportunities for the organisation's activities due to climate change	1.3.6. Risk management; 8.2. Emissions	21, 79
GRI 203: Indirect economic impacts			
203-1	Development and impact of infrastructure investments and services supported	6.2. Suppliers and expenditure in the Eurozone	59
203-2	Significant indirect economic impacts, including the extent of impacts	6.2. Suppliers and expenditure in the Eurozone	59
GRI 204: Procurement practices			
204-1	Proportion of spending on local suppliers	6.1 Management approach; 6.2. Suppliers and expenditure in the Eurozone	59
GRI 205: Anti-Corruption			
205-1	Operations assessed for risks related to corruption	1.3.5. Anti-corruption	20
205-2	Communication and training on anticorruption policies and procedures	1.3.5. Anti-corruption	20
205-3	Confirmed incidents of corruption and actions taken	No reported incident in 2021	
GRI 206: Anti-competitive behaviour			

GRI number	GRI description	Chapter/Section	Page
206-1	Legal actions for anti-competitive behaviour, anti-trust, and monopoly practices	-	-
GRI 302: Energy			
302-1	Energy consumption within the organisation	8.2.2. Energy consumption	83
302-2	Energy consumption outside of the organisation	3.1. Introduction; 3.4. Energy imports and exports	35, 37
302-3	Energy intensity	8.2.1. GHG Emissions	82
GRI 304: Biodiversity			
304-1	Operational sites owned, leased, managed in, or adjacent to, protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	8.3. Biodiversity and landscape	85
304-2	Significant impacts of activities, products, and services on biodiversity	8.3. Biodiversity and landscape; 8.3.1. Mitigation and compensation measures; 8.3.2. Ecological aisle management	85, 87, 89
304-3	Habitats protected or restored	8.3. Biodiversity and landscape; 8.3.1. Mitigation and compensation measures; 8.3.2. Ecological aisle management	85, 87, 89
GRI 305: Emissions			
305-1	Direct greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 1)	8.2.1. GHG Emissions	82
305-2	Energy indirect greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 2)	8.2.1. GHG Emissions	82
305-3	Other indirect greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 3)	8.2.1. GHG Emissions	82
GRI 306: Effluents and waste			
306-1	Waste generation and significant waste-related impacts	8.4.2. Waste	92
306-2	Management of significant waste-related impacts	8.4.2. Waste	92
306-3	Waste generated	8.4.2. Waste	92
306-4	Waste diverted from disposal	8.4.2. Waste	92
306-5	Waste directed to disposal	8.4. Natural resources	91
GRI 307: Environmental compliance			
307-1	Non-compliance with environmental laws and regulations	-	
GRI 308: Supplier Environmental Assessment			
308-1	New suppliers that were screened using environmental criteria	6.1 Management approach	59
308-2	Significant actual and potential negative environmental impacts in the supply chain and actions taken	6.1 Management approach	59
GRI 401: Employment			

GRI number	GRI description	Chapter/Section	Page
401-1	Total number and rates of new employee hires and employee turnover	4.2. Headcount	40
401-2	Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part-time employees	4.1. Management approach; 4.3. Work-life balance	40, 43
401-3	Parental leave	Parental leave	43
GRI 402: Labour/Management Relations (MA)			
402-1	Social Consultation and Dialogue - Co-Determination	4.7. Social dialogue and co-determination	47
GRI 403: Occupational Health and Safety			
403-1	Occupational health and safety management system	5.1. Management approach	53
403-2	Hazard identification, risk assesment, and incident invesitigation	5.3. Inspections	56
403-3	Occupational health services	5.3. Inspections	56
403-5	Worker training on occupational health and safety	5.2. Health and safety training	55
403-6	Promotion of worker health	5.1. Management approach	53
403-7	Prevention and mitigation of occupational health and safety impacts directly linked by business relationships	5.2. Health and safety training	55
403-8	Workers covered by an occupational health and safety management system	5.1. Management approach	53
403-9	Work-related injuries	5.4. Accidents	57
403-10	Work-related ill health	5.4. Accidents	57
GRI 404: Training and Education			
404-1	Average hours of training per year per employee by gender, and by employee category	4.5. Training	45
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity			
405-1	Diversity of governance bodies and employees	4.2. Headcount; 4.8. Diversity, Equity, Inclusion	40, 48
405-2	Ratio of basic salary and remuneration of women to men	No gender pay gap	
GRI 406: Non-Discrimination			
406-1	Total number of incidents of discrimination and corrective actions taken	No reported case of discrimination in 2021	
GRI 413: Local Communities			
413-1	Operations with local community engagement, impact assessments, and develop-ment programmes	7.1. Management approach; 7.5. Community engagement	63,
GRI 414: Supplier Social Assessment			

GRI number	GRI description	Chapter/Section	Page
414-1	New suppliers that were screened using social criteria	6.1 Management approach; 6.3. Human rights	59, 61
GRI 415: Political Influence			
415-1	Political contributions	No donations are made to politicians or political parties	
GRI 416: Customer Health and Safety			
416-1	Assessment of the health and safety impacts of product and service categories	8.2.3. Electric and magnetic fields	84
G4 - Electric Utilities Specific (EUS)			
Lines & losses & quality of service			
EU4	Length of above and underground transmission and distribution lines by regulatory regime	1.2. Grid	13
EU12	Transmission and distribution losses as a percentage of total energy	3.2. Installed capacity; 3.5. Grid losses	35, 38
Demand management approach our control areas			
DMA	Management approach to ensure short and long-term electricity availability and reliability	1.3.9. Grid reliability	26
DMA	Demand-side management programmes including residential, commercial, institutional and industrial programmes		
DMA	Disaster/ Emergency Planning and Response	1.3.8. Security and emergency management	25
Biodiversity			
EN12	Description of significant impacts of activities, products, and services on biodiversity in protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	8.3. Biodiversity and landscape; 8.3.3. Bird protection	85, 90
EN15	Direct Greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 1)	8.2.1. GHG Emissions	82
EN16	Indirect Greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 2)	8.2.1. GHG Emissions	82
Health and safety & Human resources			
LA1	Total number and rates of new employee hires and employee turnover by age group, gender and region	4.2. Headcount	40
LA6	Type of injury and rates of injury, occupational diseases, lost days and absenteeism, and total number of work related fatalities, by region and gender	5.4. Accidents	57
EU15	Percentage of employees eligible to retire in the next 5 and 10 years broken down by job category and by region	Retirement	44

10.2 Referentietabel United Nations Global Compact

Topic		Principle	Page
Human rights	01	Support and respect the protection of human rights	17, 32, 61
	02	Exclusion of human rights violations	59, 61
Labour	03	Respect and recognition of freedom of association	40, 47
	04	Elimination of all forms of forced labor	59, 61
	05	Abolition of child labor	59, 62
	06	Elimination of discrimination	15, 32, 40, 48-50
Environment	07	Precautionary environmental approach	32, 77, 85, 87, 89, 90
	08	Demand environmental awareness	32, 71, 77
	09	Development of environmentally friendly technologies	32, 71, 78
Anti-corruption	10	Measures against corruption	20, 32

Reporting parameters

Maatschappelijke zetels

De maatschappelijke zetel van Elia Transmission Belgium en Elia Asset is gevestigd
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van 50Hertz GmbH is gevestigd Heidestraße 2
D-10557 Berlin, Duitsland

De maatschappelijke zetel van Eurogrid International is gevestigd
Joseph Stevensstraat, 7
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van Elia Grid International is gevestigd
Joseph Stevensstraat, 7
1000 Brussel, België

Verslaggevingsperiode

Dit verslag behelst de periode van 1/1/2021 tot 31/12/2021.

Contact

Group Communications and Reputation
Marleen Vanhecke
T + 32 486 49 01 09
Keizerslaan 20
1000 Brussel
info@elia.be

Hoofdzetels Elia Group

Keizerslaan, 20, B-1000 Brussel
T +32 2 546 70 11
F +32 2 546 70 10
info@elia.be

Heidestraße 2
10557 Berlin
T +49 30 5150 0
F +49 30 5150 2199
info@50hertz.com

Concept en eindredactie

Communication & Reputation
Strategy
Sustainability
Investor relations
Finance

Grafische vormgeving

www.chriscom.be

Verantwoordelijke uitgever

Chris Peeters

Ce document est également disponible en français.
This document is also available in English.

We willen iedereen bedanken die meegewerkt heeft aan de samenstelling van dit jaarverslag.